

394.013

ม.ร.ว.ค.

ว.3

การศึกษาโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน

จังหวัดอุดรธานี

ปริญญาโท

ของ

มยุรี เตชะวงศ์นันทา

22 ต.ค. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

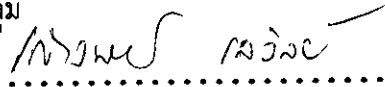
มกราคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

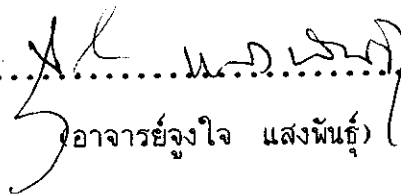
B. 068A7

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.... ประธาน

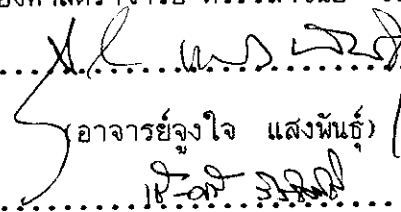
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลัย)

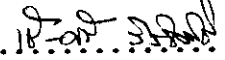
.... กรรมการ
(อาจารย์จุงใจ แสงพันธุ์)

คณะกรรมการสอบ

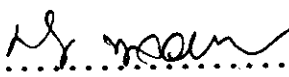
.... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลัย)

.... กรรมการ
(อาจารย์จุงใจ แสงพันธุ์)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ไชยศรี วิวิธสิริ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 23 ..เดือน ..พฤษภาคม.....พ.ศ. 2539.

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ และอาจารย์จูงใจ แสงพันธ์ ที่ได้ให้ความเมตตากรุณาตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะอันเป็นคุณค่ายิ่งต่อผลงานวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์เชียรศรี วิวิธสิริ ผู้ซึ่งกรุณาเป็นกรรมการสอบร่วม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะและตรวจแก้ไขแบบสัมภาษณ์ ทำให้ผลงานวิจัยฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณอาจารย์วินัย สายหงษ์ ผู้อำนวยการพิเศษ กรมการศึกษานอกโรงเรียน คุณณณู สอนเกิด ผู้อำนวยการพิเศษด้านการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน ดร.วิไล ทองแผ่ ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 และคุณจิระพันธ์ เสมาทอง ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขแบบสัมภาษณ์

ขอขอบคุณอาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตถ์ ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการสัมภาษณ์ตลอดจนเพื่อน ๆ นิสิตการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ที่ 13 ที่เป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยด้วยดีมาตลอด

ขอขอบพระคุณคณะอาจารย์ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การอบรมสั่งสอน วิชาการและกิจกรรมทางการศึกษาผู้ใหญ่ อีกทั้งให้ความเป็นกันเองกับศิษย์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา และผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัยทุกท่าน ตลอดจนพี่ น้องและทุกคนในครอบครัวที่เป็นกำลังใจให้การสนับสนุน ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงเรียบร้อยด้วยดี

มยุรี เตชะวงศ์นันทา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความสำคัญของเยาวชนสตรี	9
แนวทางในการพัฒนาสตรี	11
หลักการและนโยบายการพัฒนาชนบท	12
สภาพและปัญหาชนบทไทย : นโยบายและการดำเนินงานของรัฐบาลในการ แก้ไขปัญหาคความยากจนในชนบท	14
สภาพทั่วไปของจังหวัดอุดรดิตถ์	16
การจัดโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรดิตถ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
3 วิธีดำเนินการวิจัย	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	43

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ตอนที่ 1 สภาพพื้นที่และลักษณะทั่วไปของอำเภอกำปูลา จังหวัดอุดรธานี	46
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรี ในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2537 ซึ่งดำเนินงาน โดยหน่วยงาน 5 กระทรวง	51
ตอนที่ 3 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน.....	66
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเยาวชนสตรีเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพในพื้นที่ ยากจน	70
ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนา อาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน.....	94
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	98
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	98
กลุ่มตัวอย่าง	98
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	98
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	99
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	100
อภิปรายผล	108
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ...	123
ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัย	124
บรรณานุกรม	127

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	134
ประวัติย่อผู้วิจัย	171

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโครงการ	41
2 จำนวนประชากรของอำเภอท่าปลา จำแนกเป็นรายตำบล	48
3 วิเคราะห์โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ด้านหลักการและ และเหตุผล	52
4 วิเคราะห์โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ด้านวัตถุประสงค์	55
5 วิเคราะห์โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ด้านวิธีดำเนินการ	58
6 วิเคราะห์โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ด้านงบประมาณ	61
7 วิเคราะห์โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ด้านผลของ การดำเนินงาน	63
8 ข้อมูลส่วนตัวของเยาวชนสตรีจำแนกตามสถานภาพ	66
9 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของ เยาวชนสตรี ด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรม เป็นรายชื่อ	70
10 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ ของเยาวชนสตรี ด้านครูหรือวิทยากร เป็นรายชื่อ	72
11 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ ของเยาวชนสตรี ด้านหลักสูตรและเนื้อหา เป็นรายชื่อ	74
12 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ ของเยาวชนสตรี ด้านวิธีการฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการ เป็นรายชื่อ	77
13 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ ของเยาวชนสตรี ด้านช่วงเวลาในการฝึกอบรม เป็นรายชื่อ	80
14 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ ของเยาวชนสตรี ด้านสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม เป็นรายชื่อ	82

15	ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรี ด้านค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมฝึกอบรม เป็นรายข้อ	84
16	ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรี ด้านการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม เป็นรายข้อ	86
17	ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรี ด้านการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง เป็นรายข้อ	88
18	ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรี ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรม เป็นรายข้อ ...	91
19	ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน เป็นรายด้านและรายข้อ	95
20	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน เป็นรายข้อ	97

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยจัดว่าเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาซึ่งการพัฒนาจะให้ ได้ผลเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น กำลังคน กำลังเงิน ทรัพยากรธรรมชาติ วัสดุ เครื่องมือ เครื่องใช้ สุขภาพอนามัย ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ให้บังเกิดความสำเร็จก้าวหน้าตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ปัจจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า คน น่าจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ เพราะหากประชากรในประเทศมีลักษณะ และพฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาแล้วก็จะย่อมจะทำให้กระบวนการต่าง ๆ ดำเนินไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้ตามเป้าหมายได้ดีและรวดเร็วยิ่งขึ้นและในทางกลับกันกำลังคนที่ด้อยคุณภาพก็จะทำให้ประเทศชาติเกิดความเสื่อมได้เช่นกัน (ชลอ ธรรมศิริ. 2515 : 223)

การศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการเตรียมพื้นฐานด้านอาชีพ เนื่องจากอาชีพ มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อชีวิตมนุษย์ การประกอบอาชีพเป็นแหล่งที่มาของรายได้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีพของมนุษย์และความมั่นคงของตนเอง (สำเนาวั ชจรศิลป์. 2529 : 1) นอกจากนี้ยังทำให้บุคคลเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีแห่งตนเกิดความสมบูรณ์ในชีวิตและความเจริญมั่นคงของประเทศ ดังนั้นประชาชนที่มีความภูมิใจในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมย่อมทำให้บุคคลนั้นมีความพึงพอใจและเป็นสุขกับชีวิตการทำงานของตนสามารถนำไปสู่การสร้างสังคมประเทศชาติที่ดีได้ (วัชรวิ ทรัพย์มี. 2522 : 15) ประเทศไทยนับว่ายังคงมีความสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรอยู่เป็นอันมากแต่ขาดกำลังคนที่มีความรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง "เยาวชน" ซึ่งจะต้องมีหน้าที่ในการสืบทอดการพัฒนาสังคมประเทศชาติในอนาคตเยาวชนเหล่านี้เป็นผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน มีอายุระหว่าง 14 - 25 ปี และปรากฏว่าเป็นเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียนมีจำนวนถึง 12.5 ล้านคน (แผนพัฒนาเยาวชนระยะยาว. 2529 : 67) บางกลุ่มพลาดโอกาสเข้ารับการศึกษาก็ทั้งยังขาดทักษะที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ จึงเป็นเหตุให้เกิดปัญหาเบี่ยงเบนของสังคม เช่น ความเหลื่อมล้ำ และความยากจน โดยรากฐานก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานจากชุมชนชนบทสู่ชุมชนเมือง การว่างงาน การประกอบ

อาชีพบริการทางเพศ บางกลุ่มมีชีวิตสมบูรณ์ บางกลุ่มอยู่ในระหว่างทางสองแฉ่ง บางกลุ่มสูญเสียโอกาสบางส่วนในชีวิต เหล่านี้ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานการดำรงชีวิตที่ยากไร้ รายได้ต่ำ ซึ่งก็เนื่องมาจากปัญหาความยากจน ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะได้มีนโยบายอย่างต่อเนื่องที่จะช่วยพัฒนาชีวิตของคนให้มีคุณภาพโดยการจัดการศึกษาวิชาชีพที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาที่ระบุว่า

... เร่งรัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา และให้มีการจัดฝึกอาชีพระยะสั้น เพื่อยกระดับช่างฝีมือของสถานประกอบการฝึกอบรมก่อนเข้าทำงาน ตลอดจนฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการประกอบอาชีพตามความต้องการของท้องถิ่น รวมทั้งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเป็นผู้ประกอบการได้ด้วย... (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ. 2525 : 35 - 36)

การพัฒนาอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและท้องถิ่นจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของบุคคลในสังคมได้ นอกจากนั้นการศึกษายังเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคนให้มีความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพได้ตามความต้องการของแต่ละบุคคลแต่ละครอบครัว ตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2526 : 5) ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับค่านิยมและทัศนคติดั้งเดิมของชุมชน ซึ่งนิยมให้สตรีมีบทบาทในบ้านมากกว่าออกทำงานนอกบ้านในยุคแห่งการเจริญเติบโตของข่าวสารข้อมูลที่เข้ามามีอิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลงของค่านิยมและความต้องการขั้นพื้นฐานของการดำรงชีวิต เงิน มีบทบาทต่อคนและผลักดันให้เยาวชนสตรีอายุระหว่าง 15 - 25 ปี ต้องออกขายแรงงานเพื่อช่วยยกระดับฐานะของครอบครัว ถึงแม้ว่าจะได้รับการศึกษามาบ้างแล้วก็ตามแต่ก็ยังมีความต้องการด้านการเพิ่มพูนความรู้และทักษะวิชาชีพมากกว่าสตรีที่มีอายุ 26 - 35 ปี (บวร พุทธวณิช. 2536 : บทคัดย่อ) เยาวสตรีวัยนี้เป็นวัยที่มีความคิดเพื่อฝัน เริ่มสร้างสรรค์ปรัชญาชีวิตอุดมคติ เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อมีความสับสนจากความเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ สื่อมวลชนได้มีส่วนตอกย้ำให้เยาวชนสตรีเหล่านี้ให้หลงใหลในวัตถุทางกายซึ่งส่วนใหญ่กว่า

ร้อยละ 70 เป็นเยาวชนสตรีที่มาจากภาคเหนือมากกว่าภาคอีสาน และเป็นเกษตรกรที่เป็นโสด มาประกอบอาชีพเป็นหญิงขายบริการหรือโสเภณี ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่า สถาบันครอบครัว และสถานศึกษาเป็นสถาบันหลักที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่โดยตรงในการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาโดยเฉพาะบุตรหญิง ซึ่งมักจะมีข้อจำกัดและภารกิจจนทำให้พลาดโอกาส ในการเข้ารับการศึกษา การฝึกทักษะทำให้ต้องอยู่ในเฉพาะฐานะแรงงานด้านบริการหรือ แรงงาน ชั้นสอง ถึงแม้ว่าผู้หญิงจะมีความต้องการได้รับการฝึกทักษะใหม่ ๆ ก็ตาม

อุตรดิตถ์ เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนล่างที่มีสภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็น ภูเขาและที่ราบสูงคือ ในเขตอำเภอบ้านโคก น้ำปาด ฟากท่า และท่าปลา ซึ่งเป็นอำเภอ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ยากจน จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2525-2529) พื้นที่ดังกล่าว ไม่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพถึงร้อยละ 63.31 และในภาวะความขาดแคลน ที่ดินทำกินเช่นนี้ ทำให้เศรษฐกิจในครอบครัวถูกบีบรัด เยาวชนวัยแรงงานโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เยาวสตรีจึงต้องอพยพย้ายถิ่นเข้าสู่งานบริการหรือแรงงานไร้ฝีมือ นอกจากนี้อุตรดิตถ์ยังเป็น จังหวัดที่มีปัญหาความมั่นคงระหว่างชายแดนไทย-ลาว ได้แก่ อำเภอบ้านโคก และอำเภอน้ำปาด ปัญหาความไม่อุดมสมบูรณ์ของที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล หรือที่เรียกว่า นิคมสร้างตนเองในบริเวณพื้นที่อำเภอท่าปลานั้น แม้ว่ารัฐบาลจะได้พยายามให้ความช่วยเหลือ กระจายไปอย่างทั่วถึงแล้วก็ตามก็ยังไม่สามารถที่จะนำทรัพยากรท้องถิ่นและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนสามารถ ประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่นได้อย่างปกติสุข และเพื่อเป็นการสกัดกั้นเยาวชนสตรี ที่ต้องออกขายแรงงานได้มีโอกาสพัฒนาคุณภาพชีวิตครอบครัวและสังคมต่อไปในอนาคต

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึง โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในปี งบประมาณ 2537 ซึ่งดำเนินการตามแผนการพัฒนารูปแบบผสมผสานโดยหน่วยงาน 5 กระทรวง คือ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้ ข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงบทบาท วิจัยจัดโครงการ และแนวทางแก้ไขปัญหาลุทธิประเพณีต่าง ๆ

ของหน่วยงานในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรดิตถ์และพื้นที่ยากจนอื่น ๆ ที่มีสภาพใกล้เคียงกัน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่
ยากจน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนสตรีเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ
ดำเนินงานโดยหน่วยงานทั้ง 5 กระทรวง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้านี้จะทำให้ทราบถึงลักษณะของโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของ
เยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจนตามความคิดเห็นของเยาวชนสตรีที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาอาชีพ
ดำเนินงานโดยหน่วยงาน 5 กระทรวง ซึ่งข้อมูลจากความคิดเห็นของเยาวชนสตรีเหล่านี้
จะเป็นประโยชน์ต่อไปดังนี้ คือ

1. ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบถึงลักษณะของโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ
ของเยาวชนสตรีระหว่างหน่วยงานในพื้นที่เดียวกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปเปรียบเทียบ
และพัฒนาโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการเยาวชนสตรีและท้องถิ่นต่อไป
2. ทำให้ผู้บริหารหน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณา
และวางแผนเพื่อจัดโครงการพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมแก่เยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจนจังหวัดต่าง ๆ
ที่มีสภาพใกล้เคียงกันได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ จังหวัดอุดรดิตถ์ แบ่งเขตพื้นที่ปกครองออกเป็น 9 อำเภอ
และมีอำเภอซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายเพื่อการพัฒนาชนบทยากจน 4 อำเภอ คืออำเภอท่าปลา
อำเภอบ้านโคก อำเภอฟากท่า อำเภอน้ำปาด และในงานวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะอำเภอท่าปลา

ซึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2525 - 2529) ได้กำหนดให้โครงการพัฒนาต่าง ๆ ในพื้นที่อยู่ในความรับผิดชอบของ 4 กระทรวงหลักคือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงมหาดไทย ปัจจุบันได้มีการจัดตั้งกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมขึ้นตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2536 และพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของกระทรวงมหาดไทยไปเป็นของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2536 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 25 กรกฎาคม 2536 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 กันยายน 2536 โดยหน่วยงานดังกล่าวจะทำหน้าที่คัดเลือกโครงการที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาของท้องถิ่นเป็นสำคัญ ดังนั้นจึงมี 5 กระทรวงหลักที่จัดโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในเขตอำเภอท่าปลาซึ่งเป็นอำเภอยากจนดังที่กล่าวมาแล้ว และใช้เป็นขอบเขตด้านพื้นที่ของการศึกษาค้นคว้า

2. ขอบเขตด้านโครงการ การศึกษาค้นคว้าครอบคลุมโครงการ หรือกิจกรรม เพื่อการพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ดำเนินงานโดยหน่วยงาน 5 กระทรวง รวม 7 หน่วยงาน ในปีงบประมาณ 2537 ดังนี้

2.1 กระทรวงศึกษาธิการ มี 2 หน่วยงาน คือ

2.1.1 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ได้แก่ โครงการฝึกอบรมด้านอาชีพ เฉพาะอย่าง (ศิลปประดิษฐ์) ใช้เวลาไม่เกิน 30 ชั่วโมง

2.1.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษา ได้แก่ โครงการเร่งรัดการผลิตช่างฝีมือที่มีความต้องการสูง (หลักสูตรช่างฝีมือเร่งรัด สาขาการตัดเย็บอุตสาหกรรม)

2.2 กระทรวงมหาดไทย มี 1 หน่วยงาน คือ

สำนักงานพัฒนาชุมชน ได้แก่ โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่

2.3 กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม มี 2 หน่วยงาน คือ

2.3.1 นิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน กรมประชาสัมพันธ์ ได้แก่ โครงการเย็บผ้าทอแบบพองน้ำ

2.3.2 สำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้แก่ โครงการตัดเย็บเสื้อผ้า

2.4 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มี 1 หน่วยงาน คือ

สำนักงานเกษตรจังหวัด ได้แก่ โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้อบแห้ง (กล้วยตาก)

2.5 กระทรวงอุตสาหกรรม มี 1 หน่วยงาน คือ

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ได้แก่ โครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว (การทอผ้าด้วยกี่พื้นเมือง)

3. กรอบในการศึกษา ประกอบด้วยด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านครูหรือวิทยากร ด้านหลักสูตรและเนื้อหา ด้านวิธีการฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการ ด้านช่วงเวลาในการฝึกอบรม ด้านสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม ด้านค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมฝึกอบรม ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องและประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรม

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เยาวสตรีอายุระหว่าง 14 - 25 ปี ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรดิตถ์ ในเขตอำเภอท่าปลาซึ่งเป็นอำเภอที่มีหน่วยงาน 5 กระทรวงหลักมาดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพแก่เยาวชนสตรี และมีเยาวชนสตรีที่ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการในปีงบประมาณ 2537 ทั้ง 7 โครงการ จำนวน 183 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่เยาวชนสตรีที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีการจัดโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ ประจำปีงบประมาณ 2537 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง อย่างเจาะจงจากโครงการที่เยาวชนสตรีเข้าร่วมในแต่ละหน่วยงาน ๆ ละ 1 โครงการ รวม 7 โครงการ แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายมาร้อยละ 50 ของจำนวนผู้ผ่านการอบรมในแต่ละโครงการ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 92 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรี หมายถึง โครงการที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมสนับสนุนด้านอาชีพให้แก่เยาวชนสตรีทั้งที่เป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม ซึ่งดำเนินงานโดยหน่วยงาน 5 กระทรวงในพื้นที่ยากจน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ ดังนี้

1.1 กระทรวงศึกษาธิการมี 2 หน่วยงาน คือ

1.1.1 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ได้แก่ โครงการฝึกอบรมอาชีพเฉพาะอย่าง (ศิลปประดิษฐ์) ใช้เวลาไม่เกิน 30 ชั่วโมง

1.1.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษา ได้แก่ โครงการเร่งรัดการผลิตช่างฝีมือที่มีความต้องการสูง (สาขาการตัดเย็บอุตสาหกรรม)

1.2 กระทรวงมหาดไทย มี 1 หน่วยงาน คือ

สำนักงานพัฒนาชุมชน ได้แก่ โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจากสามไม้ไผ่

1.3 กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม มี 2 หน่วยงาน คือ

1.3.1 นิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน กรมประชาสัมพันธ์ ได้แก่ โครงการเย็บผ้าห่มนมฟองน้ำ

1.3.2 สำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้แก่ โครงการตัดเย็บเสื้อผ้า

1.4 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มี 1 หน่วยงาน คือ

สำนักงานเกษตรจังหวัด ได้แก่ โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้อบแห้ง (กล้วยตาก)

1.5 กระทรวงอุตสาหกรรม มี 1 หน่วยงาน คือ

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ได้แก่ โครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว (การทอผ้าด้วยกี่พื้นเมือง)

2. พื้นที่ยากจน หมายถึง พื้นที่ชนบทยากจนที่รัฐบาลได้กำหนดให้เป็นพื้นที่เป้าหมายเพื่อการพัฒนาชนบทยากจนจำนวนรวม 286 อำเภอ และกิ่งอำเภอใน 38 จังหวัดของภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ ครอบคลุมประชากรจำนวน 7.8 ล้านคน ตามประกาศระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดพื้นที่เป้าหมายเพื่อการพัฒนาชนบทยากจน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2525-2529) ซึ่งในจังหวัดอุดรธานีมี 4 อำเภอที่ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ยากจน คือ อำเภอบ้านดุง อำเภอโนนสะอาด อำเภอฟากท่า และอำเภอท่าปลา ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้ศึกษาเฉพาะในเขตอำเภอท่าปลา

3. เยาวสตรี หมายถึง ผู้หญิงที่มีอายุตั้งแต่ 14-25 ปี ซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ยากจน
อำเภอท่าปลาและผ่านการฝึกอบรมตามโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพจากหน่วยงาน
ใดหน่วยงานหนึ่งหรือหลายหน่วยงานของ 5 กระทรวง ในปีงบประมาณ 2537

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ดังนี้

1. ความสำคัญของเยาวชนสตรี
2. หลักการและนโยบายการพัฒนาชนบท
3. สภาพทั่วไปของจังหวัดอุดรธานี
4. การจัดโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจนที่ดำเนินการ

โดยหน่วยงาน 5 กระทรวง จำนวน 7 โครงการ ได้แก่

- 4.1 โครงการฝึกอบรมอาชีพเฉพาะอย่าง (ศิลปประดิษฐ์)
- 4.2 โครงการเร่งรัดการผลิตช่างฝีมือที่มีความต้องการสูง
(หลักสูตรช่างฝีมือเร่งรัด สาขาการตัดเย็บอุตสาหกรรม)
- 4.3 โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่
- 4.4 โครงการกิจกรรมประสานงานฝึกอบรมอาชีพเสริมแก่แรงงานหญิงและเด็ก
(โครงการตัดเย็บเสื้อผ้า)
- 4.5 โครงการเย็บผ้าทอแบบฟองน้ำ
- 4.6 โครงการสนับสนุนราษฎรทำผลไม้แช่แข็ง (กล้วยตาก)
- 4.7 โครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว (การทอผ้า
ด้วยกี่พื้นเมือง)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความสำคัญของเยาวชนสตรี

1.1 ความหมายของเยาวชนสตรี

จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้เยาวชนวัยแรงงานในชนบทไม่ทันที่จะทำการเกษตรกรรมอีกต่อไป พวกเขาอพยพเข้ามาหางานทำ

ในเมือง ทั้ง ๆ ที่ไม่มีความรู้ในการประกอบอาชีพอื่น จึงจัดว่าเป็นแรงงานไร้ฝีมือต้องทำงานหนัก สภาพความเป็นอยู่ไม่ดี โดยเฉพาะเยาวชนสตรีที่มักจะพลาดโอกาสทางการศึกษา หรือฝึกทักษะอาชีพมากกว่าชาย ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้าง โดยได้รับค่าแรงงานขั้นต่ำ รวมทั้งมีสภาพการว่างงานของเพศหญิงมากกว่าชายจึงทำให้มีแนวโน้มที่จะถูกชักจูงไปประกอบอาชีพที่ไม่เหมาะสมได้ง่ายอีกด้วย

ปัญหาของเยาวชนปัจจุบันนับแต่จะเพิ่มมากขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะแวดล้อมของสังคม ความจำเป็นที่ต้องเลือกอาชีพโดยมิได้มีการเตรียมตัวหรือขาดโอกาสในการเลือกอาชีพที่เหมาะสม การไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการอันเนื่องมาจากสาเหตุ นานาประการ เช่น ปัญหาความยากจน การศึกษาต่ำ และค่านิยมด้านวัตถุ เป็นต้น เยาวชนเหล่านี้โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนสตรีในชนบทยากจนรัฐบาลมีนโยบายที่จะให้ความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง เพื่อให้เขาเหล่านั้นได้มีโอกาสและทางเลือกเพื่อตนเองอย่างเหมาะสมและหลีกเลี่ยงการถูกชักจูงเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี ซึ่งจากสภาวะการดังกล่าวสรุปได้ว่าสาเหตุที่ผลักดันและเอื้ออำนวยให้เด็กหรือเยาวชนสตรีอายุระหว่าง 15-29 ปี ต้องออกสู่ธุรกิจการค้าประเวณีนั้นแบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม (กรมประชาสัมพันธ์. 2537 : บทนำ คือ

1. กลุ่มที่ถูกหลอกลวง ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวแตกแยก มีความรู้สึกล้มเหลวทางในชีวิต
2. กลุ่มที่ตกอยู่ในภาวะจำยอม เช่นต้องการช่วยพ่อแม่ ครอบครัว ส่งเสียชื่อเสียง ความกตัญญูรู้คุณ เป็นต้น
3. กลุ่มที่เคยทำอาชีพอื่นซึ่งมีรายได้ต่ำกว่าอาชีพค้าประเวณี เช่น พนักงานเสิร์ฟ อาชีพรับจ้างเนื่องจากเป็นแรงงานชั้นสอง ไม่เพียงพอต่อการยังชีพและต้องส่งเสียทางบ้าน เป็นต้น
4. กลุ่มที่สมัครใจ เนื่องจากเห็นตัวแบบที่ประสบความสำเร็จจากการค้าประเวณี ซึ่งในชุมชนภาคเหนือมีค่านิยม ประเพณีที่เอื้ออำนวยด้วยจึงทำให้เป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงค่านิยมดั้งเดิมของชุมชนนั้น ๆ

1.2 แนวทางในการพัฒนาเยาวชนสตรี

รัฐบาลได้ร่วมมือกับหน่วยงานหลายฝ่ายเพื่อให้เยาวชนสตรีที่ต้องออกจากอาชีพเกษตรกรรมได้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ โดยไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้าง สามารถเข้าทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม งานบริการ ตลอดจนอาชีพส่วนตัวเพื่อให้มีรายได้เลี้ยงครอบครัว ปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น อีกทั้งเป็นการป้องกันการถูกชักนำไปสู่อาชีพที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นรัฐบาลจึงได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาเยาวชนสตรีไว้ดังนี้

1. การพัฒนาด้านร่างกายและจิตใจ เยาวสตรีพึงมีส่วนในการให้ความคิดเห็น ฝึกความสามารถและการสร้างสรรค์ของตนให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
2. การพัฒนาด้านอาชีพ เยาวสตรีต้องมีโอกาสเตรียมตัวและพัฒนาความสามารถเพื่อประกอบอาชีพตามความถนัด ความสนใจ ในการสนองความต้องการด้านเศรษฐกิจของตน ของครอบครัวและประเทศชาติ
3. การพัฒนาคุณภาพด้านสังคม วัฒนธรรมและจริยธรรม เยาวสตรีพึงมีโอกาสนในการพัฒนาคุณภาพให้มีคุณภาพและมีการสร้างสรรค์ มีความสามารถในการกระบวนกรคิดสร้างเสริมค่านิยมทางวัฒนธรรม จริยธรรม และรับผิดชอบต่อสังคม

ทั้งนี้แนวทางในการพัฒนาเยาวชนสตรีอาจทำได้เต็มที่เนื่องจากเยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งจากการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2521 พบว่าเยาวชนว่างงานทั่วประเทศมีอายุอยู่ระหว่าง 20-24 ปีสูงสุด และรองลงมาคือ เยาวชนอายุระหว่าง 15-19 ปี ซึ่งสาเหตุการว่างงานก็เนื่องจากคุณสมบัติทั้งด้านระดับการศึกษา แรงงานไร้ฝีมือ ทำงานไม่ตรงสาขาที่ศึกษา เป็นต้น จากสภาพการดังกล่าวจะเห็นได้ว่า หน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดกิจกรรมหรือโครงการฝึกอบรมเยาวชนสตรีจะต้องดำเนินงานให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อที่เยาวชนสตรีเหล่านั้นจะได้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพ ซึ่งอยู่ในความต้องการของตลาดแรงงานหรือเหมาะสมที่จะประกอบอาชีพในภูมิภาคใดก็ได้ (กรมประชาสัมพันธ์, 2537 : 24-25) จึงจะเกิดประโยชน์และคุณค่าต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างแท้จริง

2. หลักการและนโยบายการพัฒนารัฐบาล

2.1 หลักการพัฒนารัฐบาล

นับแต่รัฐบาลได้ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมาได้ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบทดีขึ้นกว่าที่เคยเป็นอยู่ ทั้งนี้เพราะรัฐบาลมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองและเป็นที่พึ่งของชุมชนนั้น ๆ ได้ โดยการประสานความร่วมมือของหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ตลอดจนชุมชนในชนบทในการช่วยเหลือตนเองและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ จากทิศทางการพัฒนารัฐบาลและการพัฒนาชุมชนแนวใหม่ มุ่งเน้นไปทางด้านของการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนอย่างทั่วถึง เช่นการพัฒนาอุตสาหกรรม และกิจกรรมในครัวเรือนให้มากขึ้น การใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนารัฐบาลมากขึ้น จึงทำให้ประชาชนในชนบทมีโอกาสได้พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตลอดจนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของตนเอง ครอบครัว และสังคมต่อไป

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้กล่าวถึงหลักการพัฒนารัฐบาลไว้ว่า ในการพัฒนารัฐบาลนั้นจะใช้กระบวนการทางการศึกษาเพียงอย่างเดียวย่อมไม่ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างสมบูรณ์ได้ จำเป็นจะต้องอาศัยกระบวนการพัฒนาในลักษณะอื่นรวมทั้งความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องประสานควบคู่กันไปด้วย เช่น ด้านเศรษฐกิจ การอนามัยและสาธารณสุข การเมือง การปกครอง การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดพลังในการปฏิบัติงานร่วมกัน ประกอบกับต้องพยายามระดมสรรพกำลังที่มีอยู่ทั้งหมดของรัฐและเอกชนเข้ามาร่วมกันพัฒนาอย่างจริงจังด้วย

หลักการพัฒนารัฐบาลพื้นที่ยากจน

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 มีแนวความคิดของการพัฒนาประชาชนโดยมุ่งเน้นให้เห็นความสำคัญแก่ตัวคน คือประชาชนในพื้นที่ยากจน ซึ่งยังไม่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเพียงพอ โดยรัฐบาลจะเป็นผู้จัดสรรทรัพยากรลงสู่พื้นที่เป้าหมายที่มีความยากจนหนาแน่น 288 อำเภอและกิ่งอำเภออย่างทั่วถึง เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาด้านเหตุและตรงสภาพของพื้นที่ ทั้งนี้โดยยึดถือหลักให้ประชาชนช่วยเหลือตนเองและชุมชนได้อย่างแท้จริงในที่สุด ดังนั้นแนวนโยบายการพัฒนารัฐบาลพื้นที่ยากจน

จึงได้กำหนดหลักการสำคัญไว้ 5 ประการ คือ

1. ให้ความสำคัญแก่พื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายที่มีสภาพปัญหาความยากจนอยู่หนาแน่น ตามที่อำเภอและกิ่งอำเภอเป็นผู้กำหนด ซึ่งมีจำนวน 12,586 หมู่บ้าน ตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ ที่ 3/2525 เรื่องการจัดพื้นที่ปฏิบัติการตามแผนพัฒนาชนบทยากจน

2. พัฒนาฐานะประชาชนในพื้นที่ยากจนให้พออยู่พอกินและได้รับบริการเบื้องต้นที่จำเป็นเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความเป็นอยู่อย่างทั่วถึง

3. ปรับปรุงให้ประชาชนช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้นตามลำดับ

4. แก้ไขปัญหาที่ประชาชนเผชิญอยู่ในท้องถิ่น โดยเน้นวิธีการแบบง่าย ๆ ที่ประชาชนทำได้เอง และใช้เงินทุนน้อย

5. ให้ประชาชนมีส่วนแก้ไขปัญหาของตนเองให้มากที่สุด

สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาชนบทพื้นที่ยากจน คือ การดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ที่จะสามารถแก้ไขปัญหาคความยากจนให้ได้ตรงจุดที่สุด ดังนั้นการที่จะเลือกดำเนินการโครงการใดบ้างจึงต้องอาศัยกลยุทธ์ที่สำคัญ 3 ประการ เป็นข้อกำหนด คือ

1. หลักการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ ได้แก่โครงการที่เน้นในด้านความสามารถของประชาชน โดยให้ประชาชนทุกคนได้มีความสามารถในการดำเนินชีวิตขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้น เช่น การรู้หนังสือ สุขภาพอนามัย การบริโภคอาหาร น้ำดื่มน้ำใช้ ดินที่ใช้ในการเพาะปลูก สัตว์ใช้งานและปศุสัตว์

2. หลักการทางเศรษฐกิจในเขตชนบทพื้นที่ยากจน การคัดเลือกโครงการสำหรับดำเนินการในพื้นที่ชนบทยากจนได้ยึดหลักการทางเศรษฐกิจที่สำคัญ 2 ประการ คือ การลดรายจ่ายของประชาชน และการหลีกเลี่ยงการส่งเสริมประชาชนให้มุ่งเพิ่มผลผลิต โดยเสี่ยงภัยเกินขอบเขตอันอาจจะทำให้ประชาชนยากจนต้องประสบกับการขาดทุน เช่น การช่วยลดค่าเช่าโค-กระบือเพื่อใช้ไถนา โดยการให้ประชาชนยืมโค-กระบือ และมีโอกาสเป็นเจ้าของลูกโค-กระบือตัวที่ 2 การช่วยให้ไก่-เป็ด ซึ่งเป็นอาหารที่สำคัญในชนบทไม่ตายให้คนชนบทยากจนมีบริโภคโดยไม่ต้องซื้อหา ช่วยให้มีการยืมข้าวบริโภคโดยไม่เสียดอกเบี้ยสูง ช่วยเพิ่มจำนวนปลาเพื่อการบริโภคในครัวเรือนให้บริการทางการแพทย์ และความรู้ด้าน

สาธารณสุขที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากขึ้น เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางมารักษา
ต้นทุนที่เป็นเงินสดให้ต่ำที่สุด โดยมุ่งเน้นในด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่ใช้แรงงาน
และทรัพยากรในพื้นที่

3. หลักการพึ่งตนเองของประชาชน แผนพัฒนาชนบทพื้นที่ยากจนได้จัดทำ
โครงการให้ประชาชนที่ยากจน สามารถร่วมกันดำเนินการอย่างได้ผล และเหมาะสมกับสภาพ
ของท้องถิ่น เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารโค-กระบือ การประมงหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้ง
กองทุนพัฒนาชนบทอีกด้วย เป็นต้น

2.2 สภาพและปัญหาชนบทไทย : นโยบายและการดำเนินงานของรัฐบาล

ในการแก้ไขวิกฤตความยากจนในชนบท

การพัฒนาชนบทนับว่าเป็นมาตรการจำเป็นและตรงเป้าหมายที่สุดในการที่จะ
แก้ไขวิกฤตของปัญหาที่ยากต่อการดำรงชีวิตของประชาชนให้คลี่คลายและหมดสิ้นไปในที่สุด
ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรได้มีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างเต็มกำลัง
สติปัญญาและทักษะความสามารถของตน ซึ่งขึ้นอยู่กับค่านิยมและทัศนคติดั้งเดิมของชุมชนด้วย
(สุทธิดา แสนสุข. 2527 : 2) โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีในชนบทจัดว่าเป็นแรงงานกลุ่มใหญ่
ที่มาจากภาคเหนือและภาคอีสานของประเทศมักจะถูกหลอกลวง นอฉล เอาเปรียบ
เนื่องจากมีความรู้ ความเข้าใจในการทำงานน้อย ได้รับการศึกษาในระดับต่ำทำให้ขาดทักษะ
ในงานอาชีพบางรายถูกชักจูงให้ประกอบอาชีพเป็นหญิงบริการหรือโสเภณีในที่สุด (รพี สุวรรณชัย.
2522 : 5)

ถึงแม้ว่าการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในช่วง
สามทศวรรษที่ผ่านมาจะส่งผลให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และ
การเมืองอยู่ในระดับที่น่าพอใจแต่ขณะเดียวกันก็ส่งสมปัญหาไว้หลายประการ เช่น ปัญหา
ความยากจนของประชาชนในชนบท ปัญหาการกระจายรายได้ ความเสื่อมโทรมของธรรมชาติ
ความเสื่อมของศีลธรรมจรรยาของบุคคลบางกลุ่ม ตลอดจนความล้าหลังและความอ่อนแอของ
ภาคเกษตรกรรม เป็นต้น การพัฒนาการกระจายรายได้ของประชาชนในชนบทนั้น นับว่าเป็น

ปัญหาหนึ่งที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติมากซึ่งรัฐบาลจะต้องแก้ไข โดยเร่งด่วนดังนั้นจึงได้มีการปรับทิศทางการพัฒนาชนบทใหม่ กล่าวคือนอกจากการแก้ไขปัญหาขั้นพื้นฐานและการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบทแล้วยังเป็นการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศและของโลกด้วย ได้แก่ การกระจายรายได้ การลดความเสี่ยงในการประกอบอาชีพของเกษตรกร การกระจายการผลิตระดับไร่นา การสร้างงานที่ถาวรให้เกิดขึ้นในชนบทโดยการให้มีการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ชนบทให้มากขึ้น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้สมดุลย์กับการใช้ประโยชน์เพื่อการทำมาหากินของประชาชนในชนบท อีกทั้งดำเนินการประสานงานในการพัฒนาร่วมกับภาคเอกชนอีกทางหนึ่งด้วย

ทั้งนี้จุดมุ่งหมายสำคัญในการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ปัญหาความยากจนในชนบท ก็คือ การมุ่งขจัดปัญหาความยากจนของประชาชนในชนบทให้มีการกินดีอยู่ดีโดยยกระดับความสามารถของประชาชนในชนบทในการตัดสินใจการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ การมีอำนาจต่อรองในทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งจะทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบทใกล้เคียงกับประชาชนในเมือง สำหรับยุทธศาสตร์ของการพัฒนาที่สำคัญมี 5 ประการ คือ

1. ให้มีการกำหนดกลุ่มบุคคลเป้าหมายในการพัฒนา
2. ส่งเสริมการเพิ่มและการกระจายรายได้โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านการผลิต การตลาด การมีงานทำเพื่อสร้างความมั่นคงในรายได้ของประชาชนในชนบทแบบระยะยาว รวมทั้งเป็นแหล่งการจ้างงาน
3. ให้ประชาชนในชนบทเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในชนบท โดยมุ่งให้เกิดความสมดุลย์และการใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ
4. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบทให้สูงขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของประชาชนและชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้
5. ปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาชนบทให้สอดคล้องกับแนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนาช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 ที่ตอบสนองต่อการพัฒนาชนบทในเชิงเศรษฐกิจมากขึ้น ทั้งนี้การพัฒนาชนบทแนวใหม่ดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงศักยภาพเดิมของชนบททั้งด้าน

วัฒนธรรมและสิ่งอื่น ๆ แล้วเริ่มดำเนินงานพัฒนาต่อจากที่ประชาชนมีอยู่แล้ว (วิโรจน์ สารรัตนะ.
2532 : 48-52)

3. สภาพทั่วไปของจังหวัดอุดรดิตถ์

3.1 ลักษณะทั่วไปจังหวัดอุดรดิตถ์ ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง อยู่ห่างจาก กรุงเทพมหานครโดยทางรถไฟ 485 กิโลเมตร และโดยทางรถยนต์ 491 กิโลเมตร มีเนื้อที่ รวมกันทั้งสิ้น 7,838.59 ตารางกิโลเมตร หรือ 4,899.120 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.62 ของพื้นที่ภาคเหนือ แบ่งเขตการปกครองเป็น 9 อำเภอ 65 ตำบล 523 หมู่บ้าน มีการ ปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 1 แห่ง และสุขาภิบาล 14 แห่ง มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดพิจิตร โลก และสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยมีแนวเขตชายแดนยาวประมาณ 142 กิโลเมตร
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดพิจิตร โลก
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสุโขทัย

จำนวนประชากรของจังหวัดอุดรดิตถ์มีจำนวนทั้งสิ้น 465,112 คน แยกเป็น ชาย 234,490 คน และเป็นหญิง 230,621 คน ความหนาแน่นเฉลี่ย 60 คนต่อตารางกิโลเมตร อำเภอที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุดคือ เทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ มีความหนาแน่นเฉลี่ย 202 คนต่อตารางกิโลเมตร อำเภอที่มีประชากรและความหนาแน่นน้อย ที่สุด คือ อำเภอบ้านโคก ซึ่งมีความหนาแน่น 10 คนต่อตารางกิโลเมตร (ปกครองจังหวัด อุดรดิตถ์. 2535 : 10)

การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดอุดรดิตถ์

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	สุขาภิบาล	หมายเหตุ
1	เมืองอุดรดิตถ์	16	131	1	2	เทศบาล 2
2	ท่าปลา	8	81	-	2	แห่งคือ
3	ฟากท่า	4	28	-	1	1. เทศบาลเมือง
4	บ้านโคก	4	31	-	1	อุดรดิตถ์
5	น้ำปาด	6	42	-	1	2. เทศบาลตำบล
6	ทองแสนขัน	4	36	-	1	ศรีพนมมาศ
7	ตรอน	5	42	-	2	อ.ลับแล
8	พิชัย	11	78	-	2	
9	ลับแล	7	54	1	2	
	รวม	65	523	2	14	

3.1.1 ลักษณะภูมิประเทศ มี 3 ลักษณะคือเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ ที่ราบระหว่างภูเขาและภูเขาและที่ราบสูง ลักษณะภูมิอากาศมีความแห้งแล้งแตกต่างกันอย่างชัดเจนในฤดูร้อนและฤดูหนาว สภาพป่าไม้เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบ และป่าแดง คิดเป็นร้อยละ 70.65 ของพื้นที่จังหวัดซึ่งเป็นเขตอำเภอบ้านโคก อำเภอ น้ำปาด อำเภอ ฟากท่า อำเภอ ท่าปลา อำเภอ ลับแล อำเภอ ทองแสนขัน และบางส่วนของอำเภอเมืองอุดรดิตถ์ พื้นที่บางส่วนสามารถปลูกพืชเศรษฐกิจได้ เช่น อ้อย ไม้ตาล ข้าวโพด ถั่วต่าง ๆ และข้าวไร่ เป็นต้น โดยอาศัยแหล่งน้ำจากเขื่อนสิริกิติ์ คลองชลประทานน้ำใต้ดิน แต่ยังมีปัญหาขาดแคลนในฤดูแล้งเพราะน้ำจะลดลงมาก

3.1.2 สภาพทางเศรษฐกิจ มีมูลค่าของผลิตภัณฑ์รวมเป็นอันดับ 9 ของ 17 จังหวัดภาคเหนือ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรเท่ากับ 20,875 บาทต่อปี การผลิตในสาขาเกษตรกรรมทำรายได้ให้จังหวัดร้อยละ 29.35 ซึ่งประชากรร้อยละ 70 ยึดอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก พืชหลักได้แก่ ข้าว ปลูกมากในอำเภอพิชัย อำเภอตรอน ส่วนข้าวโพด ปลูกมากในบริเวณอำเภอกำปูลา อำเภอน้ำปาด อำเภอฝางท่า และอำเภอบ้านโคก นอกจากนี้ยังมีการเพาะปลูกถั่วเหลืองได้ปีละ 3 ครั้ง

3.1.3 การประมงและเลี้ยงสัตว์ การประมงมีไม่เพียงพอต่อการบริโภค ในจังหวัด ต้องนำเข้าจากจังหวัดนครสวรรค์และสุพรรณบุรี ส่วนการเลี้ยงสัตว์เพื่อใช้งาน เช่น โค กระบือ ยังคงขาดแคลนมากในอำเภอบ้านโคก เป็นต้น

3.1.4 การชลประทานและสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ประกอบด้วย เขื่อนสิริกิติ์ซึ่งเป็นเขื่อนเอนกประสงค์เพื่อการเกษตรกรรมและการผลิตพลังงานไฟฟ้า และมีโครงการชลประทานขนาดเล็กเพื่อช่วยเหลือผู้อพยพย้ายเขื่อนอำเภอกำปูลา เป็นต้น

3.1.5 การพาณิชย์กรรมและบริการ สินค้าออกที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวเปลือก ข้าวสาร ข้าวโพด ถั่วเหลือง ทุเรียน ลงสาด สินค้าแปรรูปจากการเกษตร เช่น น้ำตาล หน่อไม้บรรจุปี๊บ ลูกตาลเชื่อม เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ ไม้กวาด ผ้าทอม ผ้าขึ้น เป็นต้น

3.2 สภาพทางสังคม

จังหวัดอุตรดิตถ์ตั้งอยู่ในระหว่างภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงมีความหลากหลายในด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี และภาษาพูดตามที่ได้รับอิทธิพลจากภูมิภาคนั้น

โครงสร้างของประชากรมีลักษณะแบบประเทศที่กำลังพัฒนา คือ สัดส่วนประชากรวัยเด็กลดลง ประชากรวัยทำงานมีเพิ่มขึ้น พื้นที่การเพาะปลูกอยู่ในบริเวณภูเขาที่ราบสูง ผลผลิตแต่ละปีขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศ ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในฐานะยากจน

3.2.1 ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

จังหวัดอุตรดิตถ์มีสถานศึกษาระดับประถมศึกษาถึงอุดมศึกษา รวมทั้งสิ้น 356 แห่ง จำนวนนักเรียน นักศึกษารวม 65,374 คน ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ แต่มีศิลปวัฒนธรรมสืบเชื้อสายมาจากคนไทยหลายภาค จึงทำให้ชนบทรุ่มร่าม ประเพณี ของท้องถิ่นแตกต่างกันออกไป เช่น อำเภอป่าปอ อำเภอปากท่า อำเภอบ้านโคก มีภาษา ชนบทรุ่มร่ามคล้ายคนภาคเหนือ

3.2.2 ปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่สำคัญ

จังหวัดอุตรดิตถ์ได้ดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดและการพัฒนาระบบ กชช. และจัดปัญหาสังคมได้แก่

- 1) ปัญหาตามแนวชายแดน ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐ-
ประชาธิปไตยประชาชนลาว ทางด้านอำเภอน้ำปาด และอำเภอบ้านโคก ยาวถึง 142 กิโลเมตร
- 2) ปัญหาโสเภณีเด็ก ยาเสพติด และการใช้แรงงานเด็ก
- 3) ปัญหาด้านโรคเอดส์
- 4) ปัญหาระดับคุณภาพชีวิต (จปฐ.) จังหวัดอุตรดิตถ์ยังมีคุณภาพชีวิต
ไม่บรรลุเป้าหมายจำนวน 25 เครื่องชี้วัด นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้
เป็นอันดับ 2 ของภาคเหนือ รองจากจังหวัดน่าน

จากสถานการณ์และปัญหาที่กล่าวมานี้จังหวัดอุตรดิตถ์ได้ประสาน
ความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลกับเอกชนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาดังกล่าวและเศรษฐกิจ
อย่างจริงจัง แต่ก็ยังไม่สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนโดยทั่วถึงได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

4. การจัดโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุตรดิตถ์

โดยอาศัยกรอบนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ที่
มอบหมายให้กระทรวงต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาและอาชีพแก่ประชาชน
ในพื้นที่ยากจนประจำปีงบประมาณ 2537 ดังนั้นหน่วยงานต่าง ๆ จึงได้นำนโยบายของ

กระทรวงเป็นแผนแม่บทในการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีตามขอบข่าย หน้าที่ มีรายละเอียดโครงการของแต่ละหน่วยงานดังนี้

4.1 โครงการฝึกอบรมอาชีพเฉพาะอย่าง (ศิลปประดิษฐ์)

กลุ่มสนใจ เป็นการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนรูปแบบหนึ่งที่บริการกลุ่มเป้าหมายให้มีความรู้ทักษะในอาชีพ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองให้มีความรู้ทักษะในด้านการอาชีพ ความรู้ทั่วไป ความเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ ตลอดจนฝึกฝนกระบวนการคิดเพื่อแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน

4.1.1 ข้อกำหนดในการจัดกลุ่มสนใจ

เนื้อหาจบในตัว สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้แก่

- (1) เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ
- (2) เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่
- (3) เป็นประโยชน์ต่อการทนุบำรุงและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย
- (4) เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น

4.1.2 แนวทางการจัดกลุ่มสนใจ

- (1) จัดในสถานที่ที่มีเครื่องมือ อุปกรณ์ในวิชานั้น ๆ หรือมีผู้สนับสนุนจัดหาให้ หรือกลุ่มจัดหาวัสดุฝึกเอง
- (2) หลักสูตรจบในตัวไม่เกิน 30 ชั่วโมง จัดสอนไม่เกินวันละ 3 ชั่วโมง และอาทิตย์ละไม่เกิน 21 ชั่วโมง
- (3) วิทยากร 1 คน ต่อสมาชิกกลุ่มไม่น้อยกว่า 10 คน วิทยากรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญในสาขาวิชานั้น ๆ
- (4) สมาชิกกลุ่มมีสัญชาติไทย นันเกณฑ์การศึกษาคะบังคับ
- (5) จัดให้มีการติดตาม กำกับดูแล รายงานผล ประเมินผลและออกใบสำคัญแก่ผู้จบหลักสูตร

4.2 โครงการเร่งรัดการผลิตช่างฝีมือที่มีความต้องการสูง

(หลักสูตรช่างฝีมือเร่งรัด สาขาการตัดเย็บอุตสาหกรรม)

4.2.1 ผู้รับผิดชอบโครงการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์ (โดยแผนกผ้าและเครื่องแต่งกาย)

4.2.2 ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ตุลาคม 2536 - 30 กันยายน 2537

4.2.3 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันมีการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นงานชนิดหนึ่งที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้ขาดแรงงานทางด้านนี้เป็นจำนวนมาก ดังนั้นเพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอาชีพเสริม และมีรายได้เพิ่มขึ้น จึงได้เปิดสอนหลักสูตรดังกล่าวขึ้น เพื่อสนับสนุนและสนองนโยบายกรมอาชีวศึกษา

4.2.4 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงาน
- (2) เพื่อให้ผู้สนใจมีโอกาสศึกษาวิชาชีพและนำไปประกอบอาชีพ
- (3) เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอาชีพเสริมและมีรายได้เพิ่มขึ้น
- (4) เพื่อสนองนโยบายของกรมอาชีวศึกษา

4.2.5 เป้าหมาย เปิดรับเยาวชนและบุคคลทั่วไปเข้าเรียน จำนวน 4 กลุ่ม
อำเภอละ 1 กลุ่ม กลุ่มละ 40 คน เป็นจำนวน 160 คน

4.2.6 การดำเนินการ

- (1) รวบรวมนโยบายจากกรมอาชีวศึกษา
- (2) ประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่น
- (3) แต่งตั้งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
- (4) ดำเนินงาน
- (5) สรุปผลรายงาน

4.2.7 ค่าใช้จ่ายงบดำเนินการ ได้รับงบประมาณจัดสรรจำนวน 111,000 บาท

- (1) ค่าวัสดุ 45,000 บาท
- (2) ค่าใช้สอยตอบแทน 66,000 บาท

4.2.8 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) มีผู้เข้าร่วม 4 กลุ่ม จำนวน 160 คน
- (2) สามารถผ่านเกณฑ์การทดสอบที่กำหนดได้
- (3) นำความรู้ด้านวิชาชีพไปประกอบอาชีพได้

4.2.9 ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) ผู้สมัครเรียนอาจไม่ครบตามเป้าหมาย เนื่องจากการเดินทางไม่สะดวกเพราะอยู่ในท้องถิ่นทุรกันดาร
- (2) การเคลื่อนย้ายเครื่องมือไปเปิดสอนนอกสถานที่ไม่สะดวก
- (3) การประชาสัมพันธ์อาจไม่ทั่วถึงในบางท้องที่
- (4) จักรเย็บผ้าอุตสาหกรรมในท้องถิ่นที่มีอยู่ไม่เพียงพอ

4.2.10 การประเมินผลและการติดตามผล

- (1) ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน
- (2) ทดสอบการปฏิบัติงาน โดยยึดเกณฑ์ที่กำหนดตามหลักสูตร
- (3) สัมภาษณ์การทำงานในสถานประกอบการและการจัดตั้งกลุ่มทำงานในท้องถิ่น

4.3 โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่

4.3.1 หลักการและเหตุผล

เนื่องจากการจัดเก็บข้อมูล กชช.2 ค. แผนก จปฐ. พบว่า ราษฎรภายในหมู่บ้าน ตำบล ประสบกับปัญหาการประกอบอาชีพ มีรายได้ไม่เพียงพอและราษฎรกว่าร้อยละ 90 ตกเกณฑ์ จปฐ. ข้อ 25 คือ รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่ำกว่า 15,000 บาท/ปี ปัญหาการอพยพทำงานต่างจังหวัดเป็นจำนวนมาก ซึ่งปัญหาเหล่านี้ สภาตำบลจึงได้ร่วมกันพิจารณาหาแนวทางแก้ไข โดยการจัดทำโครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ ใช้งบประมาณโครงการพัฒนาตำบล ประจำปี 2537

4.3.2 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้ราษฎรมีรายได้ และมีงานทำ
- (2) เพื่อแก้ไขปัญหาการอพยพแรงงานไปทำงานต่างถิ่น
- (3) เพื่อส่งเสริมการกระจายอำนาจ การกระจายรายได้ และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยไปสู่ท้องถิ่น
- (4) เพื่อนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4.3.3 เป้าหมาย

- (1) ก่อสร้างอาคาร คสล. ขนาดกว้าง 10.00 เมตร ยาว 16.00 เมตร สูง 4.00 เมตร จำนวน 1 หลัง
- (2) จัดซื้อเครื่องจักรสำหรับจักตอก จำนวน 7 เครื่อง

4.3.4 วิธีการดำเนินงาน

- (1) คณะกรรมการสภาตำบลเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน
- (2) ประชุมคณะกรรมการหมู่บ้านและราษฎรในหมู่บ้านเกี่ยวกับ

การดำเนินงาน

- (3) รวบรวมกลุ่มผู้สนใจ และเลือกตั้งคณะกรรมการกลุ่มฯ
- (4) วางระเบียบข้อบังคับของกลุ่มฯ
- (5) วางแผนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างสมาชิกกลุ่มฯ และคณะกรรมการกลุ่มฯ
- (6) ดำเนินงานตามแผน
- (7) ติดตามประเมินผล

4.3.5 ระยะเวลาดำเนินงาน

เริ่มดำเนินงานวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2537 สิ้นสุด วันที่ 31 มีนาคม 2537

4.3.6 งบประมาณ

งบโครงการพัฒนาตำบล	จำนวน	330,000 บาท
แยกเป็น ค่าวัสดุ		286,400 บาท
ค่าแรงงาน		43,600 บาท
ราษฎรสมทบ		25,680 บาท

4.3.7 สถานที่ดำเนินการ

หมู่ที่ 5 บ้านเนินสูง ตำบลจรัล อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

4.3.8 ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการสภาตำบล

4.3.9 ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) ทำให้ราษฎรเกิดอาชีพ มีรายได้ และมีงานทำ
- (2) เป็นการลดอัตราการอพยพแรงงานของราษฎรในท้องถิ่น
- (3) เป็นการส่งเสริมการกระจายอำนาจ การกระจายรายได้ และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยไปสู่ท้องถิ่น
- (4) เป็นการนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4.4 กิจกรรมประสานงานการฝึกอบรมอาชีพเสริมแก่แรงงานหญิงและเด็ก

(โครงการตัดเย็บเสื้อผ้า)

4.4.1 หลักการและเหตุผล

รัฐมีนโยบายที่จะให้ผู้ใช้งานแรงงานได้รับการคุ้มครองอย่างเต็มที่และทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะไม่ให้มีการใช้แรงงานเด็กอย่างไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรมโดยเด็ดขาด และได้มีนโยบายเร่งรัดการแก้ไขปัญหางานเด็ก โดยได้กำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน การเร่งรัดการตรวจแรงงาน และการกวดขันดูแลให้มีการปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยเฉพาะในเรื่องการใช้แรงงานหญิงและเด็ก จากสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน ความยากจนที่ยังมีอยู่มากในชนบท หรือแม้แต่เขตชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครเองก็ตาม ประกอบกับความต้องการแรงงานในกิจกรรมการผลิตในภาค

อุตสาหกรรมยังมีความต้องการแรงงานอีกมาก ทำให้แรงงานหญิงและเด็กเข้าสู่ตลาดแรงงานมากขึ้น และในชนบทมีการเคลื่อนย้ายแรงงานหญิงและเด็กเข้าสู่ตลาดแรงงานในเขตกรุงเทพมหานครและเขตเมืองอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนั้นจึงต้องให้ความคุ้มครอง กำกับดูแลแรงงานหญิงและเด็กอย่างทั่วถึง ต่อเนื่องและจริงจัง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จึงได้จัดทำแผนงาน โครงการศูนย์ปฏิบัติงานช่วยเหลือแรงงานหญิงและเด็ก โดยดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมายทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค โดยมีกิจกรรมหลักที่จะดำเนินการ 4 กิจกรรม คือ

- (1) กิจกรรมตั้งอาสาสมัครสอดส่องดูแลการใช้แรงงานหญิงและเด็ก
- (2) กิจกรรมประสานงานการฝึกอบรมอาชีพเสริมแก่แรงงานหญิงและเด็ก
- (3) กิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชน ลูกจ้างในการดูแลสิทธิแรงงานหญิง

และเด็ก

- (4) กิจกรรมอบรมเตรียมแรงงานเด็กที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน

4.4.2 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้เยาวชนที่กำลังจะจบการศึกษาได้มีความรู้เกี่ยวกับสภาพตลาดแรงงาน และเตรียมตัวเพื่อไปประกอบอาชีพอื่น
- (2) เพื่อประสานงานการฝึกอบรมอาชีพเสริม เป็นการเพิ่มทักษะในการหารายได้
- (3) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสภาพแวดล้อม ความปลอดภัยในการทำงาน และสวัสดิการแรงงานหญิงและเด็ก

4.4.3 เป้าหมายและวิธีดำเนินการ

กิจกรรมประสานงานการฝึกอบรมอาชีพเสริมแก่แรงงานหญิงและเด็ก (โครงการตัดเย็บเสื้อผ้า)

4.4.3.1 หลักการดำเนินการ

ประสานงานกลุ่มวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ และจัดการฝึกอบรมตามหลักสูตรการฝึกอบรมช่างตัดเย็บเสื้อผ้า หรือดอกไม้ประดิษฐ์ หรือพนักงานเสิร์ฟ อย่างใดอย่างหนึ่ง จำนวนรุ่นละ 25 คน

4.4.3.2 กลุ่มเป้าหมาย

แรงงานหญิงและเด็กที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว แต่ไม่ได้ศึกษาต่อ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าทำงาน ให้มีทักษะติดตัวไปทำงานเพื่อให้มีรายได้หรือค่าจ้างที่เป็นธรรม ป้องกันการถูกเอารัดเอาเปรียบ

4.4.3.3 วิธีดำเนินการ

(1) ประสานงานกับหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ของจังหวัดซึ่งมีการจัดอบรมอาชีพเสริมแก่บุคคลทั่วไป เพื่อให้ลูกจ้างหญิงและเด็กเข้ารับการฝึกอบรมหรือฝึกทักษะ

(2) ประสานงานหากกลุ่มเป้าหมายในการอบรม ซึ่งได้แก่ลูกจ้างหญิงและเด็ก

(3) ประสานงานกับหน่วยงานที่จัดอบรมเพื่อช่วยในการจัดหาวิทยากร และผู้ฝึกอบรม

4.4.4 พื้นที่ดำเนินการ

ครอบคลุมในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

4.4.5 ระยะเวลาโครงการ

เริ่มต้นโครงการ มีนาคม 2537

สิ้นสุดโครงการ กันยายน 2537

4.4.6 งบประมาณ ได้รับจัดสรรจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

จำนวน 112,650 บาท

4.4.7 หน่วยงานรับผิดชอบโครงการ

สำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคม

4.4.8 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(1) ผู้นำชุมชน นายจ้าง ลูกจ้าง และบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ด้านแรงงาน และกฎหมายแรงงาน โดยเฉพาะเกี่ยวกับการใช้แรงงานหญิงและเด็ก เป็นการป้องกัน

การใช้แรงงานหญิงและเด็กโดยไม่ถูกต้อง และป้องกันการเอารัดเอาเปรียบการใช้แรงงานดังกล่าว

(2) ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับแรงงานหญิงและเด็กที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานไปทำงานต่างถิ่น และจัดทำทะเบียนไว้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานต่อไป

4.5 โครงการเย็บผ้าท่มวมฟองน้ำ

4.5.1 หลักการและเหตุผล

กรมประชาสงเคราะห์ ได้มอบหมายให้นิคมสร้างตนเองลำน้ำน่านเป็นหน่วยงานที่ให้ความดูแล เอาใจใส่ต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพของประชาชนที่อพยพบ้านเรือนมาจากการสร้างเขื่อนสิริกิติ์ วิธีการที่จะทำให้ประชาชนมีการกินดี อยู่ดีก็คือการสร้างอาชีพให้ประชาชนทั้งที่เป็นอาชีพหลัก และอาชีพเสริมรายได้

การเย็บผ้าจัดว่าเป็นอาชีพเสริมรายได้แก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี เพราะนอกจากจะทำให้มีรายได้แล้วยังสามารถใช้ประโยชน์ในครอบครัวได้ด้วยโดยเฉพาะสตรีที่ต้องรับผิดชอบทั้งงานบ้านและเศรษฐกิจของครอบครัวรวมทั้งเยาวชนที่ต้องออกจากการศึกษา มาทำหน้าที่ช่วยเหลือครอบครัว บางกลุ่มออกขายแรงงานตามโรงงาน สถานบริการ เป็นต้น กรมประชาสงเคราะห์มีนโยบายที่จะหาอาชีพเสริมรายได้แก่ครอบครัวในช่วงของการรอดูแลเก็บเกี่ยวจึงได้จัดโครงการเย็บผ้าท่มวมขึ้น โดยการขอรับบริจาคเศษผ้าเหลือใช้จากโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อเป็นการลดรายจ่ายด้านวัสดุ ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องไปรับวัสดุจากโรงงานเอง

4.5.2 วิธีดำเนินโครงการ

- (1) กำหนดผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้รวมกลุ่มสมาชิกที่สามารถเย็บผ้าได้และมีจักรเย็บผ้าเป็นของตนเอง
- (2) จัดตั้งกลุ่มโดยใช้บ้านของสมาชิกเป็นสถานที่ฝึกอบรมโครงการ
- (3) จัดหาวิทยากร โดยขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานในท้องถิ่น (ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดอุดรธานี)
- (4) ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ 15 - 30 ชั่วโมง

4.5.3 เนื้อหาโครงการแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

- (1) การเย็บตัวผ้าทอแบบอย่างง่าย
- (2) การเย็บต่อผ้า ขึ้นประยุกต์ใช้แบบต่าง ๆ

4.5.4 ค่าใช้จ่ายโดยกลุ่มเป็นผู้รับผิดชอบ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์

4.5.5 การจำหน่ายผ้าทอแบบ

- (1) กรมประชาสัมพันธ์รับซื้อทั้งหมด
- (2) กลุ่มสามารถจัดจำหน่ายเอง โดยแบ่งผลกำไรเป็นกองทุนสำหรับ

การเช่ารถไปรับเศษผ้าจากโรงงาน

4.5.6 การติดตามและประเมินผล

- (1) ผลงานการเย็บผ้าทอ
- (2) การจำหน่ายผ้าทอ

4.6 โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้ออนแท้ง (กล้วยตาก)

4.6.1 ความเป็นมา

จากสภาพปัจจุบันของราษฎรอำเภอท่าปลา ประชากรส่วนใหญ่มีฐานะยากจน รายได้โดยเฉลี่ย 8,000 - 10,000 บาท ต่อครอบครัว ต่อปี โดยเฉพาะราษฎรอพยพที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนปิดกั้นลำน้ำน่าน บางหมู่บ้านมีรายได้ไม่ถึง 5,000 บาท ต่อครอบครัว ต่อปี เป็นเหตุให้คนทั่วไปมองการไฟฟ้าฝ่ายผลิตเขื่อนสิริกิติ์และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องว่า ไม่เอาใจใส่ดูแลความทุกข์สุขของราษฎรใกล้เขื่อน ทำให้ภาพลักษณ์ของหน่วยงานเป็นไปในทางเชิงลบ

ดังนั้นจึงได้มีการศึกษาและสำรวจความเป็นไปได้ในการให้

ความช่วยเหลือเบื้องต้นโดยพิจารณาถึงวัตถุดิบในท้องถิ่น การคมนาคม ความต้องการของราษฎรพบว่าหมู่บ้านก๊วยเคียนมีความเหมาะสมที่จะได้รับการสนับสนุนส่งเสริมอาชีพ ในการทำผลิตภัณฑ์ผลไม้ออนแท้งจากกล้วยน้ำว้า (กล้วยตาก) เนื่องจากบ้านก๊วยเคียนอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอท่าปลาประมาณ 14 กิโลเมตร มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก โดยมีถนนหมู่บ้านดงงาม-น้ำว้า เป็นเส้นทางสัญจร จำนวนประชากรในหมู่บ้าน 166 คน จาก 38 ครอบครัว ปลูกกล้วยน้ำว้า

ในบริเวณพื้นที่ตามไหล่เขาป่าเสื่อมโทรมกว่า 700 ไร่ ได้ผลผลิตเป็นกล้วยดิบ พ่อค้าจากต่างถิ่น เข้ามารับซื้อประมาณวันละ 1 - 2 ตัน กำหนดราคาขายเป็นหวี ๆ ละ 1 - 2 บาท นับว่าเป็นราคาที่ถูกลงมาก รายได้ที่ได้รับจึงไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว แต่ถ้าหากมีการพัฒนารูปแบบของสินค้าจากกล้วยดิบไปเป็นกล้วยตากแล้ว ก็จะได้ราคาสูงขึ้นกว่า 5 เท่าตัว

4.6.2 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับราษฎรอีกทางหนึ่ง อันจักนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดี
- (2) เพื่อให้คนหนุ่มสาวที่ออกไปขายแรงงานยังต่างจังหวัด ได้กลับมายึดอาชีพในถิ่นฐานของตนเอง
- (3) เพื่อให้ราษฎรรู้วิธีการถนอมอาหาร อย่างมีคุณภาพ
- (4) เพื่อให้ราษฎรรู้วิธีการทำการค้าขาย อย่างมีประสิทธิภาพ
- (5) เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานกับชุมชนรอบพื้นที่บริเวณเขื่อนลิริกิตี

4.6.3 ระยะเวลาดำเนินการ

กรกฎาคม - กันยายน 2537

4.6.4 วิธีการดำเนินการ

- (1) จัดตั้งคณะกรรมการประสานโครงการกับหน่วยงานในอำเภอท่าปลา
- (2) มอบให้เกษตรจังหวัด พัฒนากรอำเภอ และคณะกรรมการการไฟฟ้าฝ่ายผลิต รับผิดชอบในการประชุมชี้แจง กลุ่มเกษตรกรบ้านกัวเคียน
- (3) นำผู้แทนกลุ่มเกษตรกรบ้านกัวเคียน จำนวน 10 คน ไปศึกษาดูงาน และฝึกงาน
- (4) จัดหาตู้อบกล้วย จำนวน 11 ตู้ และอุปกรณ์อื่น ๆ
- (5) จัดบรรยายและฝึกปฏิบัติโดยเกษตรอำเภอท่าปลา
- (6) ติดตามและประเมินผลทุกระยะตามกำหนด

4.6.5 สถานที่

อาคารเอนกประสงค์และบริเวณสนามโรงเรียนบ้านแก้วเคียน

4.6.6 วิทยากร

เจ้าหน้าที่เคหะกิจเกษตรอำเภอท่าปลา

4.6.7 ผู้ดำเนินการ

คณะกรรมการสนับสนุนอาชีพราษฎร ได้แก่ เกษตรจังหวัดน่าน
และคณะกรรมการ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตเขื่อนสิริกิติ์

4.6.7 งบประมาณ

งบประมาณจัดสรรของเกษตรอำเภอท่าปลาและงบประมาณ
สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อและจัดทำตู้อบแสงอาทิตย์และตู้อบแกส
จากหน่วยงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต เขื่อนสิริกิติ์ เป็นเงิน 80,000 บาท

4.7 โครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว (การทอดผ้าด้วยกัมพูเมือง)

4.7.1 ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี

4.7.2 ระยะเวลาดำเนินการ 10 สิงหาคม - 23 กันยายน 2537

4.7.3 หลักการและเหตุผล

นโยบายการพัฒนาอาชีพของประชาชนในท้องถิ่นอันมีรากฐานมาจากอาชีพ
เดิมของประชาชนนั้นจะช่วยให้การพัฒนาเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง การทอดผ้าด้วย
กัมพูเมืองเป็นวิธีการแบบดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษของประชาชนแต่ละท้องถิ่น
ซึ่งมีการทอดผ้าไว้สำหรับใช้ในครัวเรือน ดังนั้นการทอดผ้าของประชาชนเพื่อการผลิตจำหน่าย
ได้มากขึ้น จึงควรจะต้องได้รับการพัฒนารูปแบบให้สามารถยึดเป็นอาชีพได้ต่อไป

4.7.4 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อเพิ่มทักษะอาชีพแก่สตรีและผู้สนใจ
- (2) เพื่อพัฒนาและเพิ่มทักษะด้านแรงงาน
- (3) เพื่อชลอการอพยพแรงงานให้อยู่ในพื้นที่

4.7.5 เป้าหมาย

กลุ่มสตรีทอผ้าและผู้สนใจ 15 - 20 คน

4.7.6 วิธีการดำเนินการ

- (1) จัดหาผู้ประสานงานในพื้นที่เป้าหมาย
- (2) จัดหาวิทยากร ทำหลักสูตรและตารางการฝึกอบรม
- (3) จัดเตรียมเครื่องมือ - อุปกรณ์
- (4) อบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มละ 30 - 45 วัน

4.7.7 ค่าใช้จ่าย

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี

4.7.8 ผลที่คาดว่าจะได้รับ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะด้านการทอผ้าด้วย
พื้นเมืองเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพเสริมรายได้หรือยึดเป็นอาชีพได้

9. การติดตามและประเมินผล

ผลงานที่ปฏิบัติภายหลังการฝึกอบรม

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

การศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาของสตรีและเยาวชนสตรีนั้น ปรากฏว่า
การพัฒนาในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

จำนงค์ แก้วคง (2521 : 49-51) ได้ศึกษาความต้องการในการเข้ารับ
การฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกรอำเภอเมือง จังหวัดตาก พบว่า เกษตรกรมี
ความสนใจและต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมมาก ทั้งนี้เพื่อที่จะได้นำความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ
ไปปรับปรุงการประกอบอาชีพของตนให้ดีขึ้น และเกษตรกรได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรจัดการฝึก
อบรมประมาณเดือนมีนาคม ซึ่งเป็นช่วงที่เสร็จสิ้นจากการเก็บเกี่ยว และควรใช้เวลาในการฝึก
อบรมระหว่าง 1 - 7 วัน โดยฝึกอบรมตลอดทั้งวันติดต่อกันไป

สุทิน จิมโฌม (2521 : 98) ได้สำรวจความต้องการการฝึกอบรมวิชาชีพของ เด็กวัยเรียนในเขตกรุงเทพมหานครฝั่งตะวันตก และจังหวัดสมุทรปราการกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยถือเอาเกณฑ์จากการได้รับความช่วยเหลือจากโครงการอาหารกลางวันเป็นเกณฑ์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตที่มีสภาพความเป็นอยู่ทั่วไป เมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว และไม่ประสงค์ที่จะศึกษาต่อมีความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพซึ่งใช้ระยะเวลาในการฝึกมากกว่าเก้าเดือนสำหรับลักษณะวิชาที่ต้องการฝึกมากที่สุด ได้แก่ วิชาตัดเสื้อสตรีและเสื้อเด็ก รองลงมาได้แก่ ช่างเครื่องยนต์ สำหรับนักเรียนในเขตที่มีสภาพความเป็นอยู่ยากจนพบว่า นักเรียนมีความต้องการในการฝึกอบรมวิชาตัดเสื้อสตรีและเสื้อเด็กมากที่สุด เช่นเดียวกัน รองลงมาคือวิชาพิมพ์ดีด ส่วนวิชาช่างโลหะและเครื่องทอเย็บ นักเรียนมีความต้องการน้อยที่สุด

บำรุง สุขพรรณ (2525 : 121) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับประชากรนอกโรงเรียน และชนบท ผลการวิจัยพบว่าประชากรกลุ่มเป้าหมายมีความต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้น และต้องการมีอาชีพที่มั่นคงมากที่สุด รองลงมาได้แก่ความต้องการการอบรมด้านอาชีพระยะสั้น และอาชีพระยะยาว ตลอดจนมีความต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเป็นอันดับสุดท้าย นอกจากนี้ยังพบว่าการจัดการบริการทางการศึกษา และอาชีพยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร ประชาชนไม่ค่อยได้รับบริการ หน่วยราชการที่รับผิดชอบโดยตรงยังกระจายบริการไม่ทั่วถึง

อนงค์ หนูสุวรรณ และคนอื่น ๆ (2525 : 300-303) ได้ศึกษาการใช้เวลาของสตรีในครอบครัวเกษตรกรไทย โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจากจังหวัดเชียงใหม่ นครราชสีมา อ่างทอง ปราจีนบุรี นครปฐม และสุราษฎร์ธานี รวม 600 ครอบครัว ผลการวิจัยพบว่า สตรีส่วนมากต้องการความรู้ทั่วไป รองลงมาคือการเรียนรู้รายได้อื่น และนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้อื่น ส่วนด้านความรู้ที่ต้องการอันดับแรกคือ การเกษตรทั่วไป รองลงมาคือ การเลี้ยงสัตว์ และการทำอาหาร

วัลยา ชูประดิษฐ์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาถึงบทบาทขององค์กรเอกชนสตรีในการจัดการศึกษาแก่สตรีไทยเพื่อพัฒนาตนเอง พบว่า องค์กรเอกชนสตรี

ส่วนใหญ่จะมุ่งจัดกิจกรรมด้านการฝึกอาชีพทางด้านเกษตรกรรมและหัตถกรรม เพื่อเป็นอาชีพเสริม และเพิ่มรายได้ให้แก่สตรีที่อยู่ในท้องที่ห่างไกล นอกจากนี้ยังให้ความเห็นว่าอุปสรรคในการดำเนินงาน ได้แก่ ขาดการประสานงานในชุมชน ขาดแคลนอุปกรณ์ สตรีมีฐานะยากจนไม่สามารถเดินทางมารับการอบรมได้ และสินค้าขาดการพัฒนาในรูปแบบ ตลอดจนขาดเจ้าหน้าที่ในการติดตามผล

สุธิตา แสงสุข (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาถึงบทบาทของหน่วยงานรัฐบาล ในการให้การศึกษาแก่สตรีไทยเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐบาลมีบทบาทในการให้การศึกษาแก่สตรีเพื่อส่งเสริมการประหยัดในระดับมาก ในด้านเกษตรกรรม การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้ ด้านอาชีพเพื่อส่งเสริมการเพิ่มพูนรายได้ในระดับมากในด้านหัตถกรรม และอุตสาหกรรมในครัวเรือน ด้านอาชีพเพื่อให้ยึดเป็นอาชีพในระดับมากด้านเกษตรกรรม แต่รัฐบาลมีบทบาทในการให้ศึกษาด้านสังคมมีระดับน้อย นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ยังให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการให้การศึกษาแก่สตรีไทยว่าขาดการร่วมมือประสานงานอย่างจริงจัง ทาดลาดยาก สตรีไม่มีเวลามารับการฝึกสตรีไม่เห็นความสำคัญและไม่สนใจมารับการฝึก อีกทั้งขาดบุคลากรติดตามผลด้วย

จรรยาศักดิ์ คัดค้านแก้ว (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดและผู้บริหารโรงเรียนชุมชน ในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบในโรงเรียนชุมชน พบว่า บทบาทที่มีมากที่สุด ได้แก่ การชักจูงให้สมาชิกในชุมชน เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน รองลงมาคือ การสนับสนุนให้โรงเรียนชุมชนเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมต่าง ๆ การให้การส่งเสริมสนับสนุนขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีอยู่ในชุมชน

สมนึก โพนผดลิน (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของนายอำเภอ ในเขตการปกครองภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อพัฒนาชนบท พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบ คือขาดความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาความบกพร่องที่เกิดจากตัวเจ้าหน้าที่และขาดการประสานงาน

สุรีย์ นาคนิยม (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาถึงปัญหาและความต้องการของ นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขต การศึกษา 2 พบว่า ปัญหาด้านส่วนตัวที่นักศึกษาวิชาชีพประสบ คือ เรื่องเงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่าย ในการมาเรียน ปัญหาด้านการเรียนการสอนคือ เนื้อหาที่เรียนง่ายเกินไป วัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ ในการฝึกวิชาชีพเก่า ไม่ทันสมัย

ธวัชชัย ใจชาญสุขกิจ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและ ความต้องการด้านการเรียนการสอนของผู้เรียนโครงการณรงค์ เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ ในจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า สถานที่เรียนต้องการให้ใช้ที่บ้านและที่โรงเรียนและต้องการให้กำหนด หรือผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ติดต่อนัดหมายกับผู้เรียนมากที่สุด

เมธินี พนมฤทธิ์ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ การประสานงานของเจ้าหน้าที่สี่กระทรวงหลักระดับปฏิบัติการ ในการจัดการศึกษานอกระบบ เขตพื้นที่ยากจน : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการโคราชพัฒนา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการ ประสานงานของเจ้าหน้าที่สี่กระทรวงหลักระดับปฏิบัติการในการจัดการศึกษานอกระบบ ในโครงการโคราชพัฒนา คือ งบประมาณไม่เพียงพอ การขาดขวัญและกำลังใจ

ปรเมศวร์ สุขมาก (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการรวมกลุ่มของ เกษตรกร : ศึกษากรณีของเกษตรกรบ้านห้วยหินและบ้านหนองปร่าง จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยที่ช่วยให้เกษตรกรบ้านห้วยหินและบ้านหนองปร่าง จังหวัดฉะเชิงเทรา รวมกลุ่มกัน ปัจจัยแรก คือ ปัจจัยที่เป็นคุณสมบัติของหมู่บ้าน ได้แก่ การพึ่งพาอาศัยกันของเกษตรกร ปัจจัยประการที่สอง คือผู้นำของชุมชนหรือผู้ใหญ่บ้านมีคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ต้องการรวมตัวของเกษตรกร คือมีลักษณะ เสียสละ จริงใจและอดทน ปัจจัยที่สามคือ การช่วยเหลือจากทางราชการและหน่วยงานภายนอก

ดาริน กัญมระ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบของการฝึกอบรม อาชีพเยาวชนต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพ : ศึกษากรณีศูนย์ฝึกอาชีพเยาวชนแบบผสมผสาน อำเภอหนองขาหย่าง จังหวัดอุทัยธานี พบว่าช่วงก่อนการอบรมเยาวชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม แต่หลังการฝึกอบรมแล้ว กลับมีจำนวนเยาวชนที่ตัดสินใจประกอบอาชีพ เกษตรกรรมลดลง จากการศึกษาพบว่าภูมิหลังทางด้านการศึกษาและเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์

กับการตัดสินใจประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเยาวชนในทางลบ กล่าวคือเยาวชนที่
มีการศึกษาต่อและมีเศรษฐกิจยากจนมักจะตัดสินใจประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากกว่าเยาวชน
ที่มีการศึกษาสูงและมีเศรษฐกิจพอมีพอกิน

อำนาจ ศีลวัตร (2530 : 39 - 56) ได้ศึกษาความสนใจและความต้องการของ
ประชาชนที่มีต่อการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรมระยะสั้นของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา พบว่าประชาชนสนใจและต้องการเข้ารับการฝึกอบรมในช่วงเดือน
เมษายนถึงพฤษภาคม โดยใช้เวลาในการศึกษาอบรมระหว่าง 1 - 7 วัน วิชาชีพเกษตรกรรม
ที่กลุ่มตัวอย่างสนใจเรียงลำดับจากมากไปน้อย ในสาขาวิชาชีพกรรมคือการปลูกผักเพื่อการค้า
และสวนครัว การเพาะเห็ดต่าง ๆ และการทำนาแผนใหม่ ในสาขาวิชาอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่าง
ตอบว่าสนใจวิชาหลักการสหกรณ์ หลักการทำอาหารกระป๋อง และอุตสาหกรรมหมักดอง
ตามลำดับ

รัตนา พุ่มไพศาล และประนอม โอทกานนท์ (2531 : 203 - 204) ได้ทำ
การวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน : กรณีตัวอย่าง
ตำบลคงคอม อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท พบว่า โครงการต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ประชาชนมาก
ที่สุดมีจำนวน 21 โครงการ คือ อันดับแรกได้แก่การเพิ่มผลผลิตและรายได้แก่เกษตรกร
การเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม อันดับ
สุดท้ายได้แก่โครงการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชน ซึ่งในการจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อแก้ไข
ปัญหาให้ถูกจุดนั้นต้องอาศัยข้อมูลชุมชนที่มีความถูกต้องมากพอสมควร เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์
ให้ทราบถึงเค้าโครงปัญหาความต้องการอันแท้จริงตามความเหมาะสมของชุมชนแต่ละแห่งได้

จรรยา มะลาดวง (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษานอกโรงเรียน
เพื่อพัฒนาอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าเนื้อหาวิชาที่กลุ่มตัวอย่าง
ต้องการมาก ได้แก่ การทอผ้าลายซิด ตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีและการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
ฤดูกาลที่สะดวกในการเข้ารับการฝึกอบรมคือช่วงหลังการเก็บเกี่ยว ซึ่งอยู่ระหว่างเดือน
กุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม ต้องการให้จัดอบรมในช่วงเวลาสั้น ๆ ระหว่าง 3 - 10 วัน
และต้องการให้จัดฝึกอบรมในภาคเช้าของแต่ละวัน แต่ถ้าจำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายในการ

ฝึกอบรมแล้ว ควรให้เสียค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้วไม่ต้องให้เตรียมวัสดุ - อุปกรณ์อีก สำหรับรูปแบบการฝึกอบรมที่กลุ่มตัวอย่างต้องการมากที่สุดคือ การจัดเป็นชั้นเรียนในหมู่บ้านโดยหน่วยงานจัดส่งครูไปสอนให้ รองลงมาได้แก่ หน่วยงานส่งเจ้าหน้าที่ไปให้คำแนะนำด้านอาชีพ และพาไปดูการประกอบอาชีพนอกสถานที่ ลักษณะของครูหรือวิทยากรที่กลุ่มตัวอย่างต้องการมากที่สุดคือ ผู้ชำนาญการในท้องถิ่นที่หน่วยงานจัดให้ รองลงมาได้แก่ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานและใครก็ได้ที่มีความรู้เรื่องนั้น ๆ อย่างแท้จริง ด้านการนิเทศและตรวจเยี่ยมจากเจ้าหน้าที่ ได้แก่ การแนะนำแนวทางประกอบอาชีพ และช่วยเหลือเรื่องการรวมกลุ่มเพื่อการผลิตและจำหน่าย และประโยชน์จากการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างต้องการนำความรู้ไปใช้เพื่อเพิ่มพูนรายได้เป็นอันดับแรก รองลงมาเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้ตนเอง ส่วนความต้องการอื่น ๆ ได้แก่ ต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือด้านเงินทุนทั้งเงินสงเคราะห์ให้เปล่า และเงินกู้ยืมหมุนเวียน ต้องการลดความช่วยเหลือด้านการจำหน่ายสินค้า สำหรับสตรีที่ยังเป็นโสด ต้องการให้เจ้าหน้าที่ช่วยชี้แนะด้านการหางานทำและเรื่องสถานประกอบการต่าง ๆ

สมพิศ เจริญทอง (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด พบว่ามีความแตกต่างกันในด้านของการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลทางอาชีพเพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจและเห็นช่องทางการพัฒนาอาชีพ ส่วนปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานส่วนใหญ่ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์เก่า ล้าสมัย ขาดครุภัณฑ์ เครื่องมือไม่ทันต่อสภาพของเทคโนโลยีโดยเฉพาะข้อมูลด้านการตลาดยังคงล้าสมัยอยู่มาก

อุนตา นพคุณ และคนอื่น ๆ (2533 : 192-195) ได้ศึกษาบทบาทของสถาบันการศึกษาที่มีต่อเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน สรุปได้ว่า เยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-22 ปี มีจำนวนถึงร้อยละ 61.8 ของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียนจึงเป็นประชากรกลุ่มหนึ่งที่มีจำนวนมากและเนื่องจากเยาวชนหรือวัยรุ่น (Adolescence) เป็นวัยที่มีพลังควรได้รับการพัฒนาคุณภาพอย่างยิ่ง เยาวชนกลุ่มนี้โดยเฉพาะที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียนจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะได้รับความสนใจและเอาใจใส่จากบุคคลและสถาบันต่าง ๆ ให้ได้รับการฝึกทักษะในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพบว่า สถาบันการศึกษา

ได้จัดกิจกรรมให้แก่เยาวชนอายุระหว่าง 15 - 25 ปี ถึงร้อยละ 30.4 ของเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียนและเป็นประเภทส่งเสริมอาชีพร้อยละ 15.23 โดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นสถาบันที่จัดโครงการให้แก่เยาวชนนอกระบบโรงเรียนมากที่สุด คือ ร้อยละ 78.76

สมพงษ์ พุทธิชนะ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดกิจกรรมกลุ่มสนใจในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า กิจกรรมกลุ่มสนใจเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนแสวงหาความรู้และทักษะอาชีพ เป็นการพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น และได้รับการสนับสนุนจากกำนัน - ผู้ใหญ่บ้าน ในระดับปานกลาง วิทยากรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถรับผิดชอบและเป็นกันเองกับสมาชิกระดับมาก สถานการจัดกิจกรรม พบว่าสมาชิกนำเอาความรู้และทักษะอาชีพไปใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว พัฒนาอาชีพเดิมและประกอบอาชีพเพื่อหารายได้เพิ่มเติมอีกด้วย

ชูเกียรติ ลิ้มสุวรรณ, อุษา ดวงสา และ ดุสิต ดวงสา (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยทัศนคติ และปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติด้านการศึกษาและอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่กิ่งเมืองกิ่งชนบทจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า แนวทางการจัดกิจกรรมการศึกษาและอาชีพเพื่อชลอการย้ายถิ่นของเยาวชนสตรีควรมีการจัดกิจกรรมการศึกษาและอาชีพอย่างเหมาะสมคือ ก่อนที่จะมีการจัดกิจกรรมการศึกษาหรืออาชีพใด ๆ ควรมีการศึกษาริบทของชุมชน เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพปัญหาความต้องการ และความสนใจของชุมชนเสียก่อน การเตรียมการจัดกิจกรรมการศึกษาและอาชีพให้แก่ชุมชน ควรมีการวางแผนล่วงหน้า และคาดคะเนปัญหาที่จะเกิดขึ้นไว้เพื่อป้องกันปัญหาอย่างทันการ การจัดกิจกรรมการศึกษาและอาชีพจำเป็นที่จะต้องเป็นไปอย่างครบวงจรและมีการรองรับสนับสนุนอื่น ๆ ด้วย เพื่อนำไปสู่การมีงานทำและการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างแท้จริง และการฝึกอาชีพก็นำไปสู่การเพิ่มรายได้จริง ๆ การจัดกิจกรรมต้องมีความคล่องตัวและยืดหยุ่นสูง มีการประชาสัมพันธ์ตลอดจนการศึกษาถึงทัศนคติของเยาวชนสตรีให้มีความรักถิ่นฐาน ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพชีวิต และการประกอบอาชีพในสังคมกรุงเทพฯ ประเด็นสำคัญที่สุดก็คือ ชุมชนต้องตระหนักและยอมรับว่าการย้ายถิ่นของเยาวชนสตรีเป็นปัญหาของชุมชนเอง ไม่ใช่เป็นเพียงปัญหาของรัฐเท่านั้นและการป้องกัน หรือการแก้ไขดังกล่าวก็ควรจะเป็นบทบาทของชุมชนเองด้วย

กรมประชาสงเคราะห์ (2537 : 24 - 25) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ผู้รับ การฝึกอบรมอาชีพกับการดำเนินงานสงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีของกรมประชาสงเคราะห์ : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีรัตนภา จังหวัดขอนแก่น รุ่นที่ 7 ปี พ.ศ.2536 พบว่า เยาวสตรีที่มาฝึกอาชีพส่วนใหญ่อายุระหว่าง 13 - 19 ปี เกือบทั้งหมดยังเป็นโสด จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นส่วนใหญ่ ส่วนสาเหตุที่ออกจากการศึกษาร้อยละ 67.5 เพราะครอบครัวมีฐานะยากจน ด้านการประกอบอาชีพของเยาวชนสตรี ร้อยละ 60.5 ช่วยทางบ้าน ประกอบอาชีพ ร้อยละ 45.6 เคยไปทำงานนอกภูมิลำเนาตนเอง เช่น ลูกจ้างตามโรงงาน งานบริการและกรรมกรก่อสร้าง บ้านของเยาวชนสตรีร้อยละ 97.4 อยู่ในชนบทครอบครัวประกอบ อาชีพเกษตรกรรม สำหรับวิชาชีพที่เหมาะสมและใช้ประโยชน์ได้ในหมู่บ้านเห็นว่าเป็นวิชาชีพตัดเย็บ เสื้อผ้า ช่างเสริมสวย เกษตรกรรม โภชนาการ และหัตถกรรมพื้นบ้าน

วราณี ทัพพะประณะ (2537 : 27-30) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสตรีชนบทกับ การเข้ารับบริการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสตรี : อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ในช่วงปี พ.ศ.2530-2534 มีหน่วยงานที่จัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสตรีด้านความรู้วิชาชีพ ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน กรมอนามัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมส่งเสริมการเกษตร โครงการที่ให้ความรู้วิชาชีพ ได้แก่ การทำดอกไม้ผ้า ดอกไม้กระดาษา การตัดเย็บเสื้อผ้า และ การทำอาหาร หลักสูตรส่วนใหญ่จัดเพียง 1 วัน และผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ไม่เคยนำ ความรู้ไปใช้ปรับปรุงอาชีพที่ทำอยู่ หรือเพิ่มรายได้ และไม่ได้ใช้ในการสมัครงานเลยอุปสรรค สำคัญของการเข้ารับการฝึกอบรมคือ ด้านเวลา ไม่ทราบข่าวและโครงการไม่น่าสนใจ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า หน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญ ต่อสตรีและเยาวชนสตรีเป็นอันมาก ทั้งนี้เพราะสตรีมีจะพลาดโอกาสในการได้รับการศึกษา และพัฒนาทักษะอาชีพมากกว่าชาย ดังนั้นจึงได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสตรีและเยาวชนสตรี ในด้านของบทบาทหน้าที่ การพัฒนาการศึกษา การพัฒนาอาชีพและอื่น ๆ แม้กระทั่งศึกษาถึง องค์การต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาสตรีและเยาวชนสตรีแต่ก็ ยังเป็นการศึกษาวิจัยอย่างกว้าง ๆ ซึ่งอาจเทียบเคียงกันไม่ได้ในแต่ละชนบทซึ่งมีประชาชน และสภาพแวดล้อมต่างกันโดยสิ้นเชิง ดังนั้นการวิจัยเรื่องการศึกษาโครงการเพื่อพัฒนา

อาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานีจึงเป็นงานวิจัยที่จะเป็นประโยชน์ต่อ
เยาวชนสตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถไปใช้พัฒนาหรือปรับปรุง โครงการพัฒนาอาชีพ
ในชนบทยากจนอื่น ๆ อีก 38 จังหวัดทั่วประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) ประเภทศึกษาสำรวจ (Survey Study) โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานทั้ง 5 กระทรวง โดยการใช้สัมภาษณ์ เยาวสตรีที่เคยเข้าร่วมโครงการ ในปีงบประมาณ 2537 นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงลักษณะของโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรี ซึ่งเป็นโครงการที่กลุ่มเป้าหมายเข้ารับการฝึกอบรม ทั้งนี้เพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มีความสมบูรณ์และถูกต้องจึงได้นำข้อมูลต่าง ๆ มาคำนวณหาค่าสถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ เยาวสตรีอายุระหว่าง 14 - 25 ปี ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ในเขตอำเภอท่าปลา ซึ่งเป็นอำเภอที่มีหน่วยงาน 5 กระทรวงหลักมาดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพแก่เยาวชนสตรี และมีเยาวชนสตรีที่ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการในปีงบประมาณ 2537 ทั้ง 7 โครงการ จำนวน 183 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่เยาวชนสตรีที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีการจัดโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ ประจำปีงบประมาณ 2537 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างเจาะจงจากโครงการที่เยาวชนสตรีเข้าร่วมในแต่ละหน่วยงาน ๆ ละ 1 โครงการ รวม 7 โครงการ แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายมาร้อยละ 50 ของจำนวนผู้ผ่านการอบรมแต่ละโครงการ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 92 คน

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหน่วยงานและโครงการ

หน่วยงาน	โครงการ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน	1. ฝึกอาชีพเฉพาะอย่าง (ศิลปประดิษฐ์)	25	13
วิทยาลัยอาชีวศึกษา	2. ผลิตช่างฝีมือ (การตัดเย็บอุตสาหกรรม)	27	13
สำนักงานพัฒนาชุมชน	3. อาชีพจักสานไม้ไผ่	26	13
นิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน	4. เย็บผ้าห่มนมพองน้ำ	30	15
สำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคม	5. ตัดเย็บเสื้อผ้า	35	17
สำนักงานเกษตรจังหวัด	6. ผลไม้อบแห้ง (กล้วยตาก)	25	13
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด	7. อุตสาหกรรมในครอบครัว (การทอผ้าด้วยกี่พื้นเมือง)	15	8
	รวม	183	92

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างสำหรับถามเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี

ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยอายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ อาชีพของบิดา-มารดา รายได้ของครอบครัว

ต่อไป ประสบการณ์ในการเข้าร่วมโครงการ รวม 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการที่เข้าร่วมในปีงบประมาณ 2537 ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ด้าน ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านครูหรือวิทยากร ด้านหลักสูตรและเนื้อหา ด้านวิธีการฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการ ด้านช่วงเวลาในการฝึกอบรม ด้านสถานที่ที่ใช้ในการจัดการฝึกอบรม ด้านค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมฝึกอบรม ด้านการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม ด้านการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องและด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ เพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี

วิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสัมภาษณ์ มีวิธีการสร้างดังนี้

1. ศึกษาสภาพของโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรี ซึ่งดำเนินงานโดยหน่วยงานทั้ง 5 กระทรวงในพื้นที่ชนบทยากจน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรธานี
2. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ รวมทั้งศึกษาลักษณะและวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์
3. รวบรวมความคิดเห็นจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี
4. สร้างแบบสัมภาษณ์จากข้อมูลการศึกษาข้างต้นเป็นแบบเลือกตอบหรือเติมคำ และตั้งกระทงถามแบบเติมคำหรือข้อความ
5. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
6. นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงสภาพ (Concurrent Validity) ในด้านความครอบคลุมเนื้อหา วัตถุประสงค์ รูปแบบ ความชัดเจน

และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบสัมภาษณ์

7. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try - Out) กับเยาวชนสตรี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจในการตอบคำถามของเยาวชนสตรี และนำมาปรับปรุงประโยคคำถามแล้วจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีผู้ช่วยซึ่งเป็น นักศึกษาระดับชั้น ปวส. ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์ และครูอาสา ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดอุตรดิตถ์ รวมทั้งหมดจำนวน 10 คน และผู้ช่วยของผู้วิจัยในครั้งนั้นทั้งหมด อาศัยอยู่ในอำเภอท่าปลา ดังนั้นจึงเป็นการสะดวกในการเดินทางไปสัมภาษณ์ซึ่งก่อนที่จะทำการ สัมภาษณ์นั้นผู้วิจัยได้ชี้แจงถึงความแตกต่างของข้อคำถาม มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ประชุมชี้แจงให้ผู้สัมภาษณ์ทราบว่า จะนำข้อมูลประเภทไหนมาทำการวิเคราะห์ อย่างไร ซึ่งมีทั้งตัวเลขและข้อความมีฉะนั้นอาจเก็บข้อมูลผิดประเภทได้
2. ประสานงานกับนายอำเภอหรือศึกษาธิการอำเภอ และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้าเขต หรือครูอาสา เพื่อขอความร่วมมือ ในการสัมภาษณ์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ เวลา ประมาณ 2 สัปดาห์ของเดือนกันยายน - ตุลาคม 2538 และทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยการจดบันทึกและสังเกตสภาพแวดล้อม
3. การเข้าไปสัมภาษณ์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างมีทั้งที่นัดหมายให้กลุ่มตัวอย่างมารวมกัน ที่บ้านกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน กองทุนพัฒนาหมู่บ้าน ศาลาวัดหรือจุดนัดพบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม และอีกวิธีหนึ่ง โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่พบในขณะที่ผู้วิจัยเข้าไปในพื้นที่นั้น การบันทึก และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนใช้เวลาระหว่าง 30 - 45 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเอกสารโครงการวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและแจกแจงความถี่

2. ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percent)
3. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ ยากจนอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percent)
4. การศึกษาความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของเยาวชนสตรีเกี่ยวกับโครงการ เพื่อพัฒนาอาชีพซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพจำแนกตามเนื้อหาและลักษณะข้อความเพื่อนำไปพิจารณา หาข้อสรุปและแนวโน้ม
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การหาอัตราส่วนร้อยละ (ประกอบ กรรณสูตร. 2525 : 28)

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{n}{N} \times 100$$

เมื่อ n แทน จำนวนที่ต้องการศึกษา
 N แทน จำนวนทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัย เรื่อง การศึกษาโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ได้เรียบเรียงนำเสนอเป็น 5 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 สภาพพื้นที่และลักษณะทั่วไปของอำเภอกำแพง จังหวัดอุดรธานี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เอกสารโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่

ยากจน จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2537 ซึ่งดำเนินงานโดยหน่วยงาน 5 กระทรวง คือ

2.1 กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่

(1) โครงการอบรมอาชีพเฉพาะอย่าง (ศิลปประดิษฐ์)

(2) โครงการเร่งรัดการผลิตช่างฝีมือที่มีความต้องการสูง

สาขาการตัดเย็บอุตสาหกรรม

2.2 กระทรวงมหาดไทย คือ โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่

2.3 กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้แก่

(1) โครงการเย็บผ้าทอแบบฟองน้ำ

(2) โครงการตัดเย็บเสื้อผ้า

2.4 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คือ โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้
อบแห้ง (กล้วยตาก)

2.5 กระทรวงอุตสาหกรรม คือ โครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว
(การทอผ้าด้วยกี่พื้นเมือง)

ตอนที่ 3 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเยาวชนสตรีเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของ
เยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน

ส่วนในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดกระทำใน 2 ลักษณะ คือ การวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับโครงการตามสภาพที่ปรากฏในเอกสารและการวิเคราะห์ข้อมูลตามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน โดยวิธีการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละของข้อมูลที่เป็นข้อมูลส่วนตัวและความคิดเห็นของเยาวชนสตรี

ตอนที่ 1 สภาพพื้นที่และลักษณะทั่วไปของอำเภอกำปูลา จังหวัดอุตรดิตถ์

ภูมิหลัง

อุตรดิตถ์แปลว่า ท่าเหนือ ในสมัยก่อนพ่อค้าจะนำสินค้ามาจากหลวงพระบาง น่าน หรือเมืองเหนืออื่น ๆ ไปค้าขายกับทางใต้ เช่น พืชโลก นครสวรรค์ กรุงเทพฯ หรือสินค้าจากทางใต้จะนำขึ้นเหนือต้องแวะพักตามท่าจอดเรือของจังหวัดอุตรดิตถ์ก่อน จึงทำให้มีการแลกเปลี่ยนสินค้า วัฒนธรรม ตลอดจนการโยกย้ายที่อยู่อาศัยของกลุ่มชน สาเหตุดังกล่าวจึงทำให้ประชาชนในอุตรดิตถ์สืบเชื้อสายมาจากคนหลายภาค ชนบวชนิยม ประเพณีของท้องถิ่นจึงต่างกันออกไป คือในท้องถิ่นอำเภอน้ำปาด และอำเภอฟากท่า จะมีภาษาพูดและชนบวชนิยมคล้ายคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และในท้องที่อำเภอลับแล อำเภอกำปูลา และตอนเหนือของอุตรดิตถ์ มีภาษาพูดและชนบวชนิยมคล้ายคนภาคเหนือ ส่วนภาคใต้ของอำเภอมือเมืองอุตรดิตถ์มีภาษาพูดและชนบวชนิยมประเพณีคล้ายคนภาคกลาง

อำเภอกำปูลา เดิมเรียกว่า "ทับป่า" ขึ้นกับจังหวัดน่าน โดยรวมแขวงศรีเกษกับแขวงท่าปูลาเข้าด้วยกันเป็นเขตน่าน ต่อมา พ.ศ. 2466 จึงแยกมาขึ้นกับจังหวัดอุตรดิตถ์ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอกัลป์เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดน่านและจังหวัดแพร่

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอน้ำปาดและอำเภอมือเมืองอุตรดิตถ์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอน้ำปาดและอำเภอฟากท่า

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอมือเมืองอุตรดิตถ์ และจังหวัดแพร่

อำเภอกำปูลามีพื้นที่ 1,681.445 ตารางกิโลเมตร หรือจำนวน 1,050,903.125 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 21.45 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดอุตรดิตถ์ และเป็นอำเภอที่มีขนาดใหญ่เป็น

อันดับ 1 รองลงมาคืออำเภอป่าตองและอำเภอบ้านโคกตามลำดับ

สภาพพื้นที่

ลักษณะของพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่สูง ซึ่งมีความสูงประมาณ 400 - 1,000 เมตร ของพื้นที่จังหวัด สภาพความสมบูรณ์ของดินค่อนข้างต่ำ การพังทลายของดินมีมาก ฤดูร้อน อากาศร้อนและแห้งแล้ง

ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลอง ป่าห้วยสีเส็ด ป่าสงวนแห่งชาติจirim ป่าสงวนแห่งชาติลำน้ำน่านฝั่งขวา ป่าสงวนแห่งชาติห้วยเกียงผา และป่าน้ำไคร้ เป็นต้น เนื่องจากต้นไม้ถูกทำลายไปเป็นจำนวนมากจึงทำให้ฝนทิ้งช่วงทุกปี ซึ่งมักตกทั้งช่วงตั้งแต่เดือนเมษายนมาตกเดือนกรกฎาคม

แหล่งน้ำ ประกอบด้วยแหล่งน้ำสำคัญ คือ

- แม่น้ำน่าน มีต้นกำเนิดมาจากดอยภูแว เขตหลวงพระบาง ซึ่งเป็นเส้นกั้นพรมแดนไทยกับลาว ไหลผ่านจังหวัดอุตรดิตถ์ที่อำเภอกำปला ไหลผ่านลงมาทางใต้ผ่านเมืองพิษณุโลก

- แหล่งน้ำชลประทาน ที่สำคัญ คือ เขื่อนสิริกิติ์ ซึ่งก่อสร้างขึ้นตามโครงการพัฒนาลุ่มน้ำน่าน โดยสร้างปิดกั้นแม่น้ำน่านบริเวณตำบลผาซ่อม อำเภอกำปला เพื่อประโยชน์ในการผลิตกระแสไฟฟ้า และเกษตรกรรม

แหล่งน้ำสำคัญ 2 แหล่งนี้มีความสำคัญต่อประชาชน อำเภอกำปಲามากเนื่องจากเป็นแหล่งน้ำที่ใช้เป็นหลักในการเกษตรกรรมและอุปโภค-บริโภค

ลักษณะทั่วไป

1. การปกครองและจำนวนประชากร

อำเภอกำปಲประกอบด้วย 8 ตำบล รวมจำนวน 81 หมู่บ้าน ประชากรมีจำนวน 48,208 คน คิดเป็นร้อยละ 10.34 ของประชากรทั้งจังหวัดความหนาแน่นของประชากร

28 คนต่อตารางกิโลเมตร ซึ่งจัดอยู่ในอันดับที่ 4 รองจากอำเภอบ้านโคก อำเภอน้ำปาด และ
อำเภอพากทำตามลำดับ (ปกครองจังหวัดอุตรดิตถ์. 2535 : 10)

ตาราง 2 จำนวนประชากร ของอำเภอท่าปลาจำแนกเป็นรายตำบล

ตำบล	ประชากร	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำบลท่าปลา	8,048	16.70
2. ตำบลจรัล	8,306	17.23
3. ตำบลหาดล้า	5,432	11.27
4. ตำบลน้ำหมัน	7,836	16.25
5. ตำบลรวมจิต	4,506	9.35
6. ตำบลผาเลือด	7,922	16.53
7. ตำบลนางพญา	2,492	5.17
8. ตำบลท่าแฝก	3,666	7.60
รวมทั้งอำเภอ	48,208	100.00

ที่มา : งานทะเบียนราษฎร์ อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

จากตาราง 2 พบว่า ตำบลจรม มีประชากรมากที่สุดในอำเภอท่าปลา คือมีประชากร จำนวน 8,306 คน คิดเป็นร้อยละ 17.23 สำหรับตำบลนางพญา มีประชากรน้อยที่สุดคือ มีประชากร จำนวน 2,492 คน คิดเป็นร้อยละ 5.17

2. เศรษฐกิจ

ประชากรในอำเภอท่าปลา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ปลูกข้าวโพด ถั่วเขียว ถั่วเหลือง อ้อยโรงงาน เลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชผักสวนครัว นอกจากนี้ยังมีอาชีพรับจ้างทั่วไป การประกอบอาชีพของประชาชนจำแนกได้เป็น 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านการเกษตร ส่วนใหญ่นับว่าราษฎรจะประกอบอาชีพการเกษตร โดยการทำนา ปลูกข้าวโพด ถั่วเขียว ถั่วเหลือง อ้อยโรงงาน เลี้ยงสัตว์ ผลผลิตทางการเกษตรจะขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศ และราคาก็จะขึ้นอยู่กับตลาด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีการอพยพแรงงานไปรับจ้างต่างจังหวัด เขตเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์และภายในตัวอำเภอท่าปลา

2.2 ปศุสัตว์ มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่ายเป็นรายได้เสริมของครอบครัว และเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคภายในครัวเรือน สัตว์ที่เลี้ยงไว้ ได้แก่ โคเนื้อพันธุ์พื้นเมือง กระบือ สุกร ไก่ และการประมง จะทำบริเวณอ่างเก็บน้ำเขื่อนสิริกิติ์

2.3 อุตสาหกรรม ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก กระจายกันอยู่ทั่วไป พื้นที่อำเภอ ได้แก่ การทำหมวกจากไม้ไผ่ การถักไม้กวาด และโรงสีข้าวขนาดเล็ก ซึ่งอาจจะถือได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนขนาดเล็ก

3. ลักษณะการตั้งถิ่นฐาน

ลักษณะการตั้งถิ่นฐานของประชาชนในเขตอำเภอท่าปลา โดยทางนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน ตั้งชื่อเรียกว่าฝั่ง เช่น ฝั่ง 1 ฝั่ง 2 ในหมู่บ้านต่าง ๆ ของอำเภอท่าปลา ซึ่งตั้งอยู่ในเขา มีสภาพดินเป็นดินลูกรัง มีการเกาะกลุ่มกันอยู่อย่างหนาแน่น โดยเฉพาะในเขตสุขาภิบาลตำบลท่าปลา ตำบลร่วมจิต บางส่วนก็กระจายตัวไปตามที่ทำกินของตนเอง และกระจายตัวไปตามถนนสายหลัก ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1045 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1163 ซึ่งแต่ละชุมชนจะมีความสัมพันธ์กัน โดยมีเส้นทางคมนาคมเชื่อมติดต่อกัน

4. สาธารณูปโภค

4.1 การคมนาคม สามารถติดต่อระหว่างชุมชนได้สะดวกโดยทางรถยนต์ ประกอบด้วยทางหลวงแผ่นดิน และถนนที่สร้างโดยสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัดอุดรธานี

4.2 การบริการ ภายในอำเภอ มีเส้นทางรถโดยสารประจำทาง และรถสองแถวเล็กผ่าน แต่ยังไม่มียานยนต์ขนส่ง สำหรับการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ออกสู่ตลาดนั้นใช้รถจักรยานยนต์บรรทุกขนาดเล็กหรือรถจักรยานยนต์นำไปยังแหล่งรับซื้อต่าง ๆ

4.3 การไฟฟ้า ยังมีไฟฟ้าใช้ไม่ครบทุกหมู่บ้าน

4.4 การสื่อสาร มีทำการไปรษณีย์โทรเลข 3 แห่ง ตู้โทรศัพท์สาธารณะ กระจายอยู่ทั่วไป นอกจากนี้ยังมีหอกระจายข่าว เพื่อให้บริการด้านข่าวสาร และวิชาการต่าง ๆ แก่ประชาชนในหมู่บ้าน

5. หน่วยงานต่าง ๆ

5.1 การศึกษา ระดับประถมศึกษา มีสถานศึกษาจำนวน 46 แห่ง และระดับมัธยมศึกษา (ม.1 – ม.6) จำนวน 1 แห่ง

5.2 ศาสนา ประชากรอำเภอท่าปลาส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จึงมีศาสนสถานทางพุทธศาสนา และสำนักสงฆ์ ไว้ให้บริการแก่ประชาชนเพื่อประกอบพิธีกรรมตามประเพณีต่าง ๆ ซึ่งตั้งอยู่ตามหมู่บ้านของตำบลโดยทั่วไป นอกจากนี้ยังมีประชากรบางส่วนที่นับถือศาสนาคริสต์อีกด้วย

5.3 สาธารณสุข มีโรงพยาบาล 1 แห่งและมีสถานอนามัย 11 แห่ง

5.4 พาณิชยกรรม ศูนย์กลางพาณิชยกรรมของอำเภอท่าปลาจะอยู่บริเวณเขตสุขาภิบาลท่าปลา และสุขาภิบาลร่วมจิต

5.5 สถาบันราชการ ได้แก่ ที่ว่าการอำเภอ สถานีตำรวจ สำนักงานเกษตร สำนักงานที่ดิน สำนักงานประถมศึกษา โรงพยาบาล นิคมสร้างตนเอง หน่วยอนุรักษ์ป่าไม้ หน่วยอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำจืด ส่วนรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ทำการไปรษณีย์ ประปา ไฟฟ้า ที่ทำการเขื่อน เป็นต้น

5.6 สถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ เขื่อนลิริกิตี ตำบลผาเลือด และเขื่อนดิน

ช่องเขาขาด ตำบลท่าปลา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เอกสารโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัด

อุตรดิตถ์ การวิเคราะห์เอกสารโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุตรดิตถ์ ในครั้งนี้ได้วิเคราะห์โดยอาศัยหลักการเขียนโครงการซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน แล้วคำนวณหาค่าความถี่ของข้อมูลในแต่ละด้าน องค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน มีดังต่อไปนี้

1. ด้านหลักการและเหตุผล
2. ด้านวัตถุประสงค์
3. ด้านวิธีดำเนินการ
4. ด้านงบประมาณ
5. ด้านผลของการดำเนินงาน

ตาราง 3 การวิเคราะห์โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ด้านหลักการ
และเหตุผล

ข้อมูลการวิเคราะห์ โครงการ	โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ							
	ฝึกอาชีพ เฉพาะ อย่าง	ผลิตช่าง ฝีมือ	จักสาน ไม้ไผ่	ผ้าทอม นวน พองน้ำ	ตัดเย็บ เสื้อผ้า	ผลไม้ อบแห้ง	อุตสาหกรรมใน ครอบครัว	ความถึ รวม 7
ด้านหลักการและเหตุผล								
1. การปฏิบัติงานตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	/	/	/	/	/	/	/	7
2. การใช้และดัดแปลง ทรัพยากรที่มีอยู่ให้ เกิดประโยชน์	/	-	/	-	-	/	/	4
3. การคุ้มครองแรงงาน หญิง-เด็ก	-	/	-	-	/	-	-	2
4. ชล่อการอพยพ งานทำในต่างจังหวัด	-	/	/	/	/	/	/	6
5. แก้ไขปัญหาการ ขาดแคลนแรงงาน ระดับช่างฝีมือ	-	/	-	-	/	-	-	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลการวิเคราะห์ โครงการ	โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ							
	ฝึกอาชีพ เฉพาะ อย่าง	ผลิตช่าง ฝีมือ	จักสาน ไม้ไผ่	ผ้าไหม นวม พองน้ำ	ตัดเย็บ เสื้อผ้า	ผลไม้ อบแห้ง	อุตสาหกรรมใน ครอบครัว	ความถึ รวม 7
6. การพึ่งตนเองตาม ความเหมาะสมด้าน อายุและวัย	-	/	-	-	/	/	/	4
7. การแก้ไขปัญหาการ ประกอบอาชีพ	-	/	/	/	-	/	/	5
8. การให้บริการด้าน ความรู้และทักษะ อาชีพ	/	/	/	/	/	/	/	7
9. การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในท้องถิ่น	/	/	/	/	/	/	/	7

จากตาราง 3 พบว่า โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ทั้ง 7 โครงการ แยกรายละเอียดด้านหลักการและเหตุผลได้ 9 ข้อ เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า ด้านหลักการและเหตุผล ข้อ 1) การปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อ 8) การให้บริการด้านความรู้และทักษะอาชีพ และข้อ 9) การมีส่วนร่วมของประชาชน ในท้องถิ่นมีปรากฏอยู่ในทั้ง 7 โครงการ

ข้อ 4) ชลอการอพยพทางานทำในต่างจังหวัด พบว่ามีปรากฏอยู่ใน 6 โครงการ ยกเว้นโครงการฝึกอาชีพเฉพาะอย่าง

ข้อ 7) การแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพ พบว่ามีปรากฏอยู่ใน 5 โครงการ ยกเว้นโครงการฝึกอาชีพเฉพาะอย่างและโครงการตัดเย็บเสื้อผ้า

ข้อ 2) การใช้และดัดแปลงทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ พบว่ามีปรากฏอยู่ใน 4 โครงการ คือ โครงการฝึกอาชีพเฉพาะอย่าง โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้แห้ง และโครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว และ ข้อ 6) การพึ่งตนเองตามความเหมาะสมด้านอายุและวัย พบว่ามีปรากฏอยู่ใน 4 โครงการเหมือนกัน คือ โครงการเร่งรัดการผลิตช่างฝีมือ โครงการตัดเย็บเสื้อผ้า โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้แห้งและโครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว

ข้อ 3) การคุ้มครองแรงงานหญิง - เด็ก และ ข้อ 5) แก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานระดับช่างฝีมือ พบว่ามีปรากฏอยู่ใน 2 โครงการ เหมือนกัน คือ โครงการเร่งรัดการผลิตช่างฝีมือ และโครงการตัดเย็บเสื้อผ้า

ตาราง 4 วิเคราะห์โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ด้านวัตถุประสงค์

ข้อมูลการวิเคราะห์ โครงการ	โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ							
	ฝึกอาชีพ เฉพาะ อย่าง	ผลิตช่าง ฝีมือ	จักสาน ไม้ไผ่	ผ้าทอ นวม ฟองน้ำ	ตัดเย็บ เสื้อผ้า	ผลไม้ อบแห้ง	อุตสาหกรรมใน ครอบครัว	ความถี่ รวม 7
<u>ด้านวัตถุประสงค์</u>								
1. เพื่อสนองนโยบาย ของหน่วยงาน	/	/	/	/	/	/	/	7
2. เพื่อส่งเสริมการ กระจายอำนาจ รายได้และการ ปกครองระบอบ ประชาธิปไตย	-	-	/	/	-	/	-	3
3. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ อันเป็นประโยชน์ต่อ การนำไปใช้	/	/	/	/	/	/	/	7
4. เพื่อสนองความ ต้องการของตลาด แรงงาน	-	/	-	-	/	-	-	2

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลการวิเคราะห์ โครงการ	โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ							
	ฝึกอาชีพ เฉพาะ อย่าง	ผลิตช่าง ฝีมือ	จักสาน ไม้ไผ่	ผ้าทอม นวน พองน้ำ	ตัดเย็บ เสื้อผ้า	ผลไม้ อบแห้ง	อุตสาหกรรมใน ครอบครัว	ความถึ รวม 7
5. เพื่อให้สามารถนำ ความรู้ไปใช้ในการ ประกอบอาชีพได้	/	/	/	/	/	/	/	7
6. เพื่อให้ประชาชนมี ส่วนร่วมในการพัฒนา ท้องถิ่น	/	/	/	/	/	/	/	7
7. เพื่อแก้ไขปัญหาการ อพยพแรงงานออก จากพื้นที่	-	/	/	/	/	/	/	6
8. เพื่อเป็นอาชีพเสริม รายได้และการมี งานทำ	/	/	/	/	/	/	/	7
9. เพื่อนำทรัพยากร ท้องถิ่นมาใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด	/	-	/	-	-	/	/	4

จากตาราง 4 โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ทั้ง 7 โครงการ แยกรายละเอียดด้านวัตถุประสงค์ได้ 9 ข้อ เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ ข้อ 1) เพื่อสนองนโยบายของหน่วยงาน ข้อ 3) เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ อันเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ ข้อ 5) เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ข้อ 6) เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และข้อ 8) เพื่อเป็นอาชีพเสริมรายได้ และการมีงานทำ มีปรากฏอยู่ในทั้ง 7 โครงการ

ข้อ 7) เพื่อแก้ไขปัญหาการอพยพแรงงานออกจากพื้นที่ พบว่ามีปรากฏอยู่ใน 6 โครงการ ยกเว้นโครงการฝึกอาชีพเฉพาะอย่าง

ข้อ 9) เพื่อนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พบว่ามีปรากฏอยู่ใน 4 โครงการ คือ โครงการฝึกอาชีพเฉพาะอย่าง โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้อบแห้งและโครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว

ข้อ 2) เพื่อส่งเสริมการกระจายอำนาจ รายได้ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย พบว่ามีปรากฏอยู่ใน 3 โครงการ คือ โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ โครงการเย็บผ้า ห่มฉนวนพองน้ำ และโครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้อบแห้ง

ข้อ 4) เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงาน พบว่ามีปรากฏอยู่ใน 2 โครงการ คือ โครงการเร่งรัดการผลิตช่างฝีมือและโครงการตัดเย็บเสื้อผ้า

ตาราง 5 วิเคราะห์โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ด้านวิธีดำเนินการ

ข้อมูลการวิเคราะห์ โครงการ	โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ							
	ฝึกอาชีพ เฉพาะ อย่าง	ผลิตช่าง ฝีมือ	จักสาน ไม้ไผ่	ผ้าทอ นม พองน้ำ	ตัดเย็บ เสื้อผ้า	ผลไม้ อบแห้ง	อุตสาหกรรมใน ครอบครัว	ความถึ รวม 7
<u>วิธีดำเนินการ</u>								
1. ประสานงานกับ หน่วยงานในท้องถิ่น	/	/	/	/	/	/	/	7
2. ประสานงานกับ วิทยากรและกลุ่ม เป้าหมาย	/	/	/	/	/	/	/	7
3. จัดการฝึกอบรมใน สถานที่ที่มีเครื่องมือ- อุปกรณ์ในวิชานั้น ๆ หรือมีผู้สนับสนุน	/	/	/	/	/	/	/	7
4. ส่งเสริมให้จัดตั้ง คณะกรรมการ ดำเนินงานในท้องถิ่น	-	-	/	-	-	/	/	3

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อมูลการวิเคราะห์ โครงการ	โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ							
	ฝึกอาชีพ เฉพาะ อย่าง	ผลิตช่าง ฝีมือ	จักสาน ไม้ไผ่	ผ้าทอ นวม ฟองน้ำ	ตัดเย็บ เสื้อผ้า	ผลไม้ อบแห้ง	อุตสาหกรรมใน ครอบครัว	ความถึ รวม 7
5. จัดหาเทคนิคการผลิต ให้สอดคล้องกับขนาด การผลิต	-	/	/	/	-	/	/	5
6. ให้ความรู้ด้านทฤษฎี- วิธีการ	/	/	/	/	/	/	/	7
7. จัดให้มีการทัศนศึกษา ในสถานประกอบการ	-	-	-	-	-	/	-	1
8. กำหนดให้มีการ ติดตาม ดูแล ประเมินผล สรุป รายงาน	/	/	/	/	/	/	/	7
9. หน่วยงานจัดหาตลาด รองรับผลผลิต	-	-	/	/	-	/	/	4

จากตาราง 5 โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ทั้ง 7 โครงการ แยกรายละเอียดด้านวิธีดำเนินการได้ 9 ข้อ เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า ด้านวิธีดำเนินการ ข้อ 1) ประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่น ข้อ 2) ประสานงานกับวิทยากรและกลุ่มเป้าหมาย ข้อ 3) จัดการฝึกอบรมในสถานที่ที่มีเครื่องมืออุปกรณ์ในวิชานั้น ๆ หรือมีผู้สนับสนุน ข้อ 6) ให้ความรู้ด้านทฤษฎี - วิธีการ และ ข้อ 8) กำหนดให้มีการติดตามดูแล ประเมินผล สรุปรายงาน มีปรากฏอยู่ในทั้ง 7 โครงการ

ข้อ 5) จัดหาเทคนิคการผลิตให้สอดคล้องกับกระบวนการผลิต พบว่า มีปรากฏอยู่ใน 5 โครงการ ยกเว้นโครงการฝึกอาชีพเฉพาะอย่างและโครงการตัดเย็บเสื้อผ้า

ข้อ 9) หน่วยงานจัดหาตลาดรองรับผลผลิต พบว่ามีปรากฏอยู่ใน 4 โครงการ คือ โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ โครงการเย็บผ้าทอรวมฟองน้ำ โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้อบแห้งและโครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว

ข้อ 4) ส่งเสริมให้จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในท้องถิ่น พบว่ามีปรากฏอยู่ใน 3 โครงการ คือ โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้อบแห้ง และโครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว

ข้อ 7) จัดให้มีการทัศนศึกษาในสถานประกอบการ พบว่ามีปรากฏอยู่เพียง 1 โครงการ คือ โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้อบแห้ง

ตาราง 6 วิเคราะห์โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ด้านงบประมาณ

ข้อมูลการวิเคราะห์ โครงการ	โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ							
	ฝึกอาชีพ เฉพาะ อย่าง	ผลิตช่าง ฝีมือ	จักสาน ไม้ไผ่	ผ้าทอ นวม พองน้ำ	ตัดเย็บ เสื้อผ้า	ผลไม้ อบแห้ง	อุตสาหกรรมใน ครอบครัว	ความถึ รวม 7
<u>ด้านงบประมาณ</u>								
1. ใช้งบประมาณจัดสรร ของหน่วยงาน	/	/	/	/	/	/	/	7
2. สมาชิกในกลุ่ม รับผิดชอบค่าใช้จ่าย ทั้งหมด	-	-	-	/	-	-	-	1
3. ใช้งบประมาณของ โครงการพัฒนาตำบล หรือหมู่บ้าน	-	-	/	-	-	/	-	2
4. หน่วยงานให้การ สนับสนุนอุปกรณ์และ เครื่องมือ	/	/	/	-	/	/	/	6
5. ผู้เข้ารับการอบรม เสียค่าใช้จ่ายบางส่วน	/	-	/	/	-	-	/	4

จากตาราง 6 โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ทั้ง 7 โครงการ แยกรายละเอียดด้านงบประมาณได้ 5 ข้อ เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า ด้านงบประมาณ

ข้อ 1) ใช้งบประมาณจัดสรรของหน่วยงานมีปรากฏอยู่ในทั้ง 7 โครงการ

ข้อ 4) หน่วยงานให้การสนับสนุนอุปกรณ์และเครื่องมือ พบว่า มีปรากฏอยู่ใน 6 โครงการ ยกเว้นโครงการเย็บผ้าท่มวมฟองน้ำ

ข้อ 5) ผู้เข้ารับการอบรมเสียค่าใช้จ่ายบางส่วน พบว่า มีปรากฏอยู่ใน 4 โครงการ คือ โครงการฝึกอาชีพเฉพาะอย่าง โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ โครงการเย็บผ้าท่มวมฟองน้ำและโครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว

ข้อ 3) ใช้งบประมาณของโครงการพัฒนาตำบลหรือหมู่บ้าน พบว่า มีปรากฏอยู่ใน 2 โครงการ คือ โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่และโครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้อบแห้ง

ข้อ 2) สมาชิกในกลุ่มรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด พบว่ามีปรากฏอยู่เพียง 1 โครงการ คือ โครงการเย็บผ้าท่มวมฟองน้ำ

ตาราง 7 วิเคราะห์โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ด้านผลของ
การดำเนินงาน

ข้อมูลการวิเคราะห์ โครงการ	โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ							
	ฝึกอาชีพ เฉพาะ อย่าง	ผลิตช่าง ฝีมือ	จักสาน ไม้ไผ่	ผ้าทอ นวม พองน้ำ	ตัดเย็บ เสื้อผ้า	ผลไม้ อบแห้ง	อุตสาหกรรมใน ครอบครัว	ความถี่ รวม 7
<u>ด้านผลของการ ดำเนินงาน</u>								
1. สอดคล้องกับแผน พัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ	/	/	/	/	/	/	/	7
2. ฝึกฝนกระบวนการคิด เพื่อแก้ปัญหา ในชีวิตประจำวัน	/	/	/	/	/	/	/	7
3. ประชาชนมีโอกาส พัฒนาศักยภาพของตน	/	/	/	/	/	/	/	7
4. ลดอัตราการอพยพ แรงงานออกจาก ท้องถิ่น	-	/	/	/	/	/	/	6

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลการวิเคราะห์ โครงการ	โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ							
	ฝึกอาชีพ เฉพาะ อย่าง	ผลิตช่าง ฝีมือ	จักสาน ไม้ไผ่	ผ้าทอ นวม ฟองน้ำ	ตัดเย็บ เสื้อผ้า	ผลไม้ อบแห้ง	อุตสาหกรรมใน ครอบครัว	ความถึ รวม 7
5. สามารถนำความรู้ ไปใช้ในการประกอบ อาชีพได้	/	/	/	/	/	/	/	7
6. สามารถป้องกัน การเอารัดเอา เปรียบการใช้ แรงงานได้	-	/	-	-	/	-	-	2
7. ส่งเสริมการกระจาย อำนาจ รายได้ และ การปกครองระบอบ ประชาธิปไตย	-	-	/	/	-	/	-	3
8. สามารถนำ ทรัพยากรท้องถิ่น มาใช้ให้เกิด ประโยชน์ได้สูงสุด	/	-	/	-	-	/	/	4

จากตาราง 7 โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ทั้ง 7 โครงการ แยกรายละเอียดด้านผลของการดำเนินงานได้ 8 ข้อ เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า ด้านผลของการดำเนินการ ข้อ 1) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อ 2) ฝึกฝนกระบวนการคิดเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ข้อ 3) ประชาชนมีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตน และข้อ 5) สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ มีปรากฏอยู่ในทั้ง 7 โครงการ

ข้อ 4) ลดอัตราการอพยพแรงงานออกจากท้องถิ่น พบว่ามีปรากฏอยู่ใน 6 โครงการ ยกเว้นโครงการฝึกอาชีพเฉพาะอย่าง

ข้อ 8) สามารถนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด พบว่ามีปรากฏอยู่ใน 4 โครงการ คือโครงการฝึกอาชีพเฉพาะอย่าง โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้อบแห้ง และโครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว

ข้อ 7) ส่งเสริมการกระจายอำนาจ รายได้และการปกครองระบอบประชาธิปไตย พบว่ามีปรากฏอยู่ใน 3 โครงการ คือ โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ โครงการเย็บผ้าทอรวมฟองน้ำ และโครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้อบแห้ง

ข้อ 6) สามารถป้องกันการเอารัดเอาเปรียบการใช้แรงงานได้ พบว่ามีปรากฏอยู่ใน 2 โครงการ คือ โครงการเร่งรัดการผลิตช่างฝีมือและโครงการตัดเย็บเสื้อผ้า

ตอนที่ 3 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน

การศึกษาครั้งนี้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ดังรายละเอียดในตาราง 8

ตาราง 8 ข้อมูลส่วนตัวของเยาวชนสตรีจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพของเยาวชนสตรี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ		
14 - 16 ปี	14	15.22
17 - 19 ปี	29	31.52
20 - 25 ปี	49	53.26
2. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 6	27	29.35
ประถมศึกษาปีที่ 6	45	48.91
สูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 6	20	21.74
3. สถานภาพการสมรส		
โสด	32	34.78
สมรส	59	64.13
แยก, หย่าร้าง	1	1.09

ตาราง 8 (ต่อ)

สถานภาพของเยาวชนสตรี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. อาชีพของเยาวชนสตรี		
รับจ้าง	17	18.48
ค้าขาย	9	9.78
ทำไร่	26	28.26
ทำนา	27	29.35
นักเรียน	13	14.13
5. อาชีพของบิดา/มารดา		
ทำนา	16	17.39
ค้าขาย	7	7.61
ปลูกพืช - เลี้ยงสัตว์	23	25.00
ทำไร่	45	48.91
รับราชการ	1	1.09
6. รายได้เฉลี่ยต่อปี		
5,000 - 10,000 บาท	43	46.74
10,001 - 15,000 บาท	32	34.78
มากกว่า 15,000 บาท	17	18.48
7. การเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรมต่อปี		
1 ครั้ง	63	68.48
2 ครั้ง	21	22.83
3 ครั้ง	8	8.69

ตาราง 8 (ต่อ)

สถานภาพของเยาวชนสตรี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเข้าร่วมกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากโครงการที่ให้สัมภาระ		
7.1 การตัดเย็บเสื้อผ้า	25	27.17
7.2 ศิลปประดิษฐ์	22	23.91
7.3 การจักสานไม้ไผ่	17	18.49
7.4 การเกษตรกรรม	15	16.30
7.5 การถนอมอาหาร	13	14.13

จากตาราง 8 พบว่า เยาวสตรีในพื้นที่ยากจนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ กลุ่มที่มีจำนวนสูงสุด คือ อายุระหว่าง 20 - 25 ปี มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 53.26 และน้อยที่สุด อายุระหว่าง 14 - 16 ปี มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 15.22

วุฒิการศึกษา พบว่า จบการศึกษาสูงสุดคือ ประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 48.91 และจบการศึกษาน้อยที่สุดคือ สูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74

จำแนกตามสถานภาพการสมรส พบว่า สถานภาพที่มีจำนวนสูงสุด คือ สมรส มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 64.13 และน้อยที่สุดคือ แยก, หย่าร้างมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.09

จำแนกตามอาชีพของเยาวชนสตรี พบว่าอาชีพที่มีจำนวนสูงสุดคืออาชีพทำนา มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 29.35 และจำนวนน้อยที่สุด คือ อาชีพค้าขายมีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9.78

จำแนกตามอาชีพของบิดา - มารดา พบว่า อาชีพที่มีจำนวนสูงสุดคือ ทำไร่ มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 48.91 และอาชีพที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ รับราชการ มีจำนวน 1 คน

คิดเป็นร้อยละ 1.09

จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อปี พบว่า กลุ่มรายได้ที่มีจำนวนสูงสุดคือ 5,000 – 10,000 บาท มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 46.74 และจำนวนน้อยที่สุดคือ รายได้มากกว่า 15,000 บาท มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 18.48

จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมต่อปี พบว่าจำนวนที่สูงที่สุดคือ 1 ครั้งต่อปี มีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 68.48 และจำนวนน้อยที่สุดคือ จำนวน 3 ครั้งต่อปี มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.69

สำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากโครงการที่ให้สัมภาระย่าวสตรี พบว่า กิจกรรมที่มีผู้ผ่านการอบรมมากที่สุดคือ การตัดเย็บเสื้อผ้า มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 27.17 และจำนวนน้อยที่สุดคือ การถนอมอาหาร มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.13

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเยาวชนสตรีเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ

การศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจนเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ ในปีงบประมาณ 2537 ผู้วิจัยได้พิจารณาจากการหาค่าความถี่ และร้อยละของความคิดเห็น เป็นรายด้านและเป็นรายข้อซึ่งปรากฏผลดังตาราง 9 - 18 ต่อไปนี้

ตาราง 9 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของ เยาวสตรี ด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรม เป็นรายข้อ

ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
<u>ด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรม</u>		
1. ท่านทราบวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรมหรือไม่		
1.1 ทราบ	63	68.48
1.2 ไม่ทราบ	29	31.52
2. ท่านตัดสินใจเข้าร่วมอบรมเพราะสาเหตุใด		
2.1 สนใจวิชาชีพที่หน่วยงานจัดขึ้น	48	52.17
2.2 ต้องการมีรายได้เพิ่มมากขึ้น	44	47.83
3. กิจกรรมการฝึกอบรมมีลักษณะการจัดแบบใด		
3.1 ทำโดยลำพังผู้เดียว	53	57.61
3.2 ทำกลุ่มละ 2 - 3 คน	34	36.96
3.3 ทำเป็นกลุ่มมากกว่า 3 คน	5	5.43

จากตาราง 9 ด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรม เยาวสตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับทราบวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ ทราบวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรมมีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 68.48 ส่วนเยาวสตรีที่ไม่ทราบวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรมมีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 31.52

สาเหตุของการตัดสินใจเข้าร่วมอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ เพราะสนใจวิชาชีพที่หน่วยงานจัดขึ้น มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 52.17 ส่วนต้องการมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 47.83

กิจกรรมการฝึกอบรมมีลักษณะการจัดแบบใด ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ ทำโดยลำพังผู้เดียว มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 57.61 รองลงมา คือ ทำกลุ่มละ 2 - 3 คน มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 36.96 และข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ทำเป็นกลุ่มมากกว่า 3 คน มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.43

ตาราง 10 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของ
 เยาวสตรี ด้านครูหรือวิทยากร เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
<u>ด้านครูหรือวิทยากร</u>		
1. ครูหรือวิทยากรเป็นผู้ที่มาจากที่ใด		
1.1 ผู้มีความสามารถในท้องถิ่น	34	36.96
1.2 ผู้มาจากหน่วยงานที่จัดการฝึกอบรม	55	59.78
1.3 ผู้มีชื่อเสียงหรือชำนาญการตามสาขาอาชีพที่ให้การฝึกอบรม	3	3.26
2. ครูหรือวิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ในระดับใด		
2.1 ดีมาก	44	47.83
2.2 ดี	46	50.00
2.3 พอใช้	2	2.17
3. ครูหรือวิทยากรที่สามารถพูดภาษาถิ่นได้มีความสำคัญต่อการฝึกอบรมเพียงใด		
3.1 มาก	43	46.74
3.2 ปานกลาง	40	43.48
3.3 น้อย	9	9.78
4. ครูหรือวิทยากรวางตัวอย่างไรกับผู้เข้ารับการอบรม		
4.1 เป็นกันเองมาก	74	80.43
4.2 เป็นกันเองน้อย	18	19.57

จากตาราง 10 ด้านครูหรือวิทยากร เยาวสตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งที่มาของครูหรือวิทยากร ข้อที่มีจำนวนสูงสุดคือ ผู้มาจากหน่วยงานที่จัดการฝึกอบรม มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 59.78 รองลงมาคือ ผู้มีความสามารถในท้องถิ่น มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 36.96 และข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือผู้มีชื่อเสียงหรือชำนาญการตามสาขาอาชีพที่ให้การฝึกอบรม มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.26

ระดับความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือถ่ายทอดได้ระดับดีมีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ในระดับดีมาก มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 47.83 และข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ถ่ายทอดได้ในระดับพอใช้ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.17

ครูหรือวิทยากรที่สามารถพูดภาษาถิ่น ได้มีความสำคัญต่อการฝึกอบรมข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ มีความสำคัญต่อการฝึกอบรมระดับมาก มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 46.74 รองลงมาคือ มีความสำคัญต่อการฝึกอบรมระดับปานกลาง มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 43.48 และข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีความสำคัญต่อการฝึกอบรมระดับน้อย มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9.78

การวางตัวของครูหรือวิทยากรกับผู้เข้ารับการอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ ครูหรือวิทยากรวางตัวเป็นกันเองกับผู้เข้ารับการอบรมมาก มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 80.43 ส่วนครูหรือวิทยากรวางตัวเป็นเองกับผู้เข้ารับการอบรมน้อย มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 19.57

ตาราง 11 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ
ของเยาวชนสตรี ด้านหลักสูตรและเนื้อหา เป็นรายข้อ

ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
<u>ด้านหลักสูตรและเนื้อหา</u>		
1. ใครเป็นผู้กำหนดหลักสูตรและเนื้อหา		
1.1 หน่วยงานเป็นผู้กำหนดขึ้น	52	56.52
1.2 ผู้เข้าร่วมโครงการมีส่วนร่วมในการกำหนด เนื้อหา	30	32.61
1.3 วิทยากรเป็นผู้กำหนดเนื้อหา	10	10.87
2. เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมเป็นอย่างไร		
2.1 เวลา 1 - 5 วัน	13	14.13
2.2 เวลา 6 - 25 วัน	51	55.43
2.3 มากกว่า 25 วัน	28	30.43
3. เนื้อหาความรู้ที่ให้การฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับ ทรัพยากรท้องถิ่นหรือไม่		
3.1 เหมาะสม	68	73.91
3.2 ไม่เหมาะสม	24	26.09
4. เนื้อหาความรู้มีความสอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดหรือไม่		
4.1 สอดคล้อง	65	70.65
4.2 ไม่สอดคล้อง	27	29.35

ตาราง 11 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
5. เนื้อหาความรู้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมหรือไม่		
5.1 สอดคล้อง	85	92.39
5.2 ไม่สอดคล้อง	7	7.61
6. เนื้อหาของหลักสูตรสามารถปฏิบัติตามได้ยากง่ายเพียงใด		
6.1 ง่าย	55	59.78
6.2 ปานกลาง	34	35.87
6.3 ยาก	4	4.35

จากตาราง 11 ด้านหลักสูตรและเนื้อหา เยาวสตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ที่กำหนดหลักสูตรและเนื้อหา ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ หน่วยงานเป็นผู้กำหนดขึ้น มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 56.52 รองลงมาคือ ผู้เข้าร่วมโครงการมีส่วนในการกำหนดเนื้อหา มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 32.67 และข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ วิทยากรเป็นผู้กำหนดเนื้อหา มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.87

เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ เวลา 6 - 25 วัน มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 55.43 รองลงมาคือ มากกว่า 25 วัน มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 30.43 และข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ เวลา 1 - 5 วัน มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.13

เนื้อหาความรู้ที่ให้การฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับทรัพยากรท้องถิ่น ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ เนื้อหาความรู้มีความเหมาะสมกับทรัพยากรท้องถิ่น มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 73.91

ส่วนเนื้อหาความรู้ไม่เหมาะสม มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09

เนื้อหาความรู้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ เนื้อหาความรู้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 70.65

ส่วนเนื้อหาความรู้ไม่สอดคล้อง มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 29.35

เนื้อหาความรู้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ เนื้อหาความรู้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมฝึกอบรม มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 92.39 ส่วนเนื้อหาความรู้ไม่สอดคล้อง มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.61

ความสามารถในการปฏิบัติตามเนื้อหาของหลักสูตร ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ เนื้อหาของหลักสูตรสามารถปฏิบัติตามได้ง่าย มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 59.78 รองลงมา คือ ปฏิบัติตามได้ปานกลาง มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 35.87 และข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ปฏิบัติตามได้ยาก มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.35

ตาราง 12 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของ
 เยาวสตรี ด้านวิธีการฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการ เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
<u>ด้านวิธีการฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการ</u>		
1. การฝึกอบรมใช้วิธีการใด		
1.1 ใช้การสาธิตและฝึกปฏิบัติ	58	63.04
1.2 ใช้การสาธิตและจัดทัศนศึกษาในสถานประกอบการ	34	36.94
2. วัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมจัดทำโดยวิธีใด		
2.1 ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ที่วิทยากรจัดทำมา	55	59.78
2.2 ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น	30	32.61
2.3 ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ที่ผู้เข้าร่วมอบรมจัดทำมา	7	7.61
3. การจัดซื้อวัสดุ-อุปกรณ์ภายหลังการฝึกอบรมมีความ ยากง่ายเพียงใด		
3.1 ง่าย	76	82.61
3.2 ยาก	16	17.39
4. เครื่องมือ-อุปกรณ์ในการฝึกอบรมมีสภาพเป็น อย่างไร		
4.1 ทนสมัยมาก	40	43.48
4.2 มีทั้งเก่าและใหม่ผสมกัน	52	56.52

ตาราง 12 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
5. เครื่องมือ-อุปกรณ์จัดอย่างไรกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม		
5.1 จัดให้มีจำนวนมากกว่าผู้เข้าอบรม	82	89.13
5.2 จัดพอดีกับผู้เข้าอบรม	10	10.87

จากตาราง 12 ด้านวิธีการฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการ เยาวสตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุดคือ ใช้การสาธิตและฝึกปฏิบัติ มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 63.04 ส่วนใช้การสาธิตและจัดทัศนศึกษาในสถานประกอบการ มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 36.94

การจัดหาวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ที่วิทยากรจัดหา มา มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 59.78 รองลงมา คือ ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 32.61 และข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ที่ผู้เข้าร่วมอบรมจัดหา มา มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.61

ความยากง่ายในการจัดซื้อวัสดุ-อุปกรณ์ภายหลังการฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ สามารถจัดหาซื้อได้ง่าย มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 82.61 ส่วนจัดหาซื้อได้ยาก มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 17.39

สภาพของเครื่องมือ-อุปกรณ์ในการฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ เครื่องมือ-อุปกรณ์มีทั้งเก่าและใหม่ผสมกัน มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 56.52 ส่วนสภาพของเครื่องมือ-อุปกรณ์มีความทันสมัยมาก มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 43.48

สัดส่วนของเครื่องมือ-อุปกรณ์กับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ
จัดให้มีจำนวนมากกว่าผู้เข้าอบรม มีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 89.13 ส่วนเครื่องมือ-อุปกรณ์
จัดพอดีกับผู้เข้ารับการอบรม มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.87

ตาราง 13 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของ
 เยาวสตรี ด้านช่วงเวลาในการฝึกอบรม เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
<u>ด้านช่วงเวลาในการฝึกอบรม</u>		
1. เวลาที่จัดฝึกอบรมอยู่ในช่วงเวลาใด		
1.1 เวลา 08.00 - 12.00 น.	24	26.09
1.2 เวลา 09.00 - 17.00 น.	51	55.43
1.3 เวลา 17.00 - 21.00 น.	17	18.48
2. วันที่จัดฝึกอบรมกำหนดช่วงเวลาใด		
2.1 ทุกวันหลังฤดูเก็บเกี่ยว	37	40.22
2.2 ทุกวันก่อนฤดูเก็บเกี่ยว	19	20.65
2.3 เฉพาะวันเสาร์ - อาทิตย์	16	17.39
2.4 เฉพาะวันจันทร์ - วันศุกร์	20	21.74
3. จากการที่ท่านได้มีส่วนร่วมในการฝึกอบรมท่าน สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตั้งแต่ต้นจนจบหรือไม่		
3.1 ได้	83	90.22
3.2 ไม่ได้	9	9.78

จากตาราง 13 ด้านช่วงเวลาในการฝึกอบรม เยาวสตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 ช่วงเวลาที่จัดฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ เวลา 09.00 - 17.00 น. มีจำนวน 51 คน
 คิดเป็นร้อยละ 55.43 รองลงมา คือ เวลา 08.00 - 12.00 น. มีจำนวน 24 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 26.09 และข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือเวลา 17.00 - 21.00 น. มีจำนวน 17 คน
 คิดเป็นร้อยละ 18.48

การกำหนดวันที่จัดฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ จัดทุกวันหลังฤดูเก็บเกี่ยว มีจำนวน
 37 คน คิดเป็นร้อยละ 40.22 รองลงมา คือ จัดเฉพาะวันจันทร์ - วันศุกร์ มีจำนวน 20 คน
 คิดเป็นร้อยละ 21.74 และจัดทุกวันก่อนฤดูเก็บเกี่ยว มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 20.65
 ส่วนข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ เฉพาะวันเสาร์ - อาทิตย์ มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 17.39

ความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ สามารถ
 เข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบได้ มีจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 90.22 ส่วนที่ไม่สามารถ
 เข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบได้ มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9.78

ตาราง 14 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ
ของเยาวชนสตรี ด้านสถานที่ที่ใช้ในการจัดการฝึกอบรม เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
<u>ด้านสถานที่ที่ใช้ในการจัดการฝึกอบรม</u>		
1. สถานที่ที่สำหรับใช้ในการจัดฝึกอบรมเป็นที่ได้		
1.1 บ้านของกำนัน - ผู้ใหญ่บ้าน.	24	26.09
1.2 ศาลาวัด	7	7.61
1.3 หอประชุมโรงเรียน	28	30.43
1.4 ศูนย์พัฒนาตำบล	28	30.43
1.5 ศาลากลางจังหวัด	5	5.43
2. การเดินทางระหว่างที่พักกับสถานที่จัดโครงการ อำนวยความสะดวกอย่างไร		
2.1 มีรถรับ - ส่ง	31	33.70
2.2 อยู่ใกล้บ้าน	61	66.30
3. แสงสว่างในสถานที่ฝึกอบรมเพียงพอหรือไม่		
3.1 เพียงพอ	82	89.13
3.2 ไม่เพียงพอ	10	10.87

จากตาราง 14 ด้านสถานที่ที่ใช้ในการจัดการฝึกอบรม เยาวสตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ที่ใช้ในการจัดฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ หอประชุมโรงเรียน และ ศูนย์พัฒนาตำบล มีจำนวนเท่ากันคือ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 30.43 รองลงมา คือ บ้านของกำนัน - ผู้ใหญ่บ้าน มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09 และศาลาวัด มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.61 ส่วนข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ศาลากลางจังหวัด มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.43

การอำนวยความสะดวกของการเดินทางระหว่างที่พักกับสถานที่จัดโครงการ ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ อยู่ใกล้บ้าน มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 66.30 ส่วนมีรถรับ - ส่ง มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 33.70

แสงสว่างในสถานที่ฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ มีแสงสว่างเพียงพอ มีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 89.13 ส่วนแสงสว่างไม่เพียงพอ มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.87

ตาราง 15 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ

ของเยาวชนสตรี ด้านค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมฝึกอบรม เป็นรายข้อ

ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
<u>ด้านค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมฝึกอบรม</u>		
1. ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมมาจากแหล่งใด		
1.1 ผู้เข้าอบรมเสียค่าใช้จ่ายบางส่วนเป็นค่าวัสดุฝึก	10	10.87
1.2 หน่วยงานรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด	70	76.09
1.3 ใช้กองทุนหมุนเวียนของกลุ่ม	12	13.04
2. การบริการที่ได้รับจากหน่วยงานระหว่างการเข้าร่วมฝึกอบรมมีอะไรบ้าง		
2.1 ค่าอาหาร	6	6.52
2.2 ค่าเบี้ยเลี้ยง	53	57.61
2.3 ค่ายานพาหนะ	3	3.26
2.4 ไม่ได้รับเพราะไม่ต้องการ	30	32.61
3. เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรม ท่านได้รับวัสดุสำเร็จรูปคืนโดยวิธีการอย่างไร		
3.1 เสียค่าใช้จ่ายบางส่วน	14	15.22
3.2 เสียค่าใช้จ่ายทั้งหมด	2	2.17
3.3 ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ	54	58.70
3.4 ไม่ได้รับคืน	22	23.91

จากตาราง 15 ด้านค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมฝึกอบรม เยาวสตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งที่มาของค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ หน่วยงานรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 76.09 รองลงมา คือ ใช้กองทุนหมุนเวียนของกลุ่ม มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 13.04 และข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ผู้เข้าอบรมเสียค่าใช้จ่ายบางส่วนเป็นค่าวัสดุฝึก มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.87

การบริการที่ได้รับจากหน่วยงานระหว่างการประชุมฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ ได้รับค่าเบี้ยเลี้ยง มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 57.61 รองลงมา คือ ไม่ได้รับเพราะไม่ต้องการ มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 32.61 และได้รับค่าอาหาร มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.52 ส่วนข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ได้รับค่ายานพาหนะ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.26

วิธีการที่เยาวสตรีได้รับวัสดุสำเร็จรูปคืนเมื่อเสร็จสิ้นการประชุมฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ มีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 58.70 รองลงมา คือ ไม่ได้รับคืน มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 23.91 และเสียค่าใช้จ่ายบางส่วน มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 15.22 ส่วนข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ เสียค่าใช้จ่ายทั้งหมด มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.17

ตาราง 16 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ
ของเยาวชนสตรี ด้านการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
<u>ด้านการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม</u>		
1. ท่านทราบข่าวการฝึกอบรมจากแหล่งใด		
1.1 จากหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน	20	21.74
1.2 หน่วยงานมาชี้แจงและชักชวนให้เข้าร่วม	34	36.96
1.3 กำหนด-ผู้ใหญ่บ้านจัดประชุมชี้แจงให้เข้าร่วม	38	41.30
2. การประสานงานของหน่วยงานหลังการกระจายข่าว ทำอย่างไร		
2.1 ประสานงานในวันเริ่มการฝึกอบรม	2	2.17
2.2 ประสานงานกับผู้เข้าอบรมก่อนดำเนินการ	20	21.74
2.3 ประสานงานกับประธานกลุ่มก่อนดำเนินการ	16	17.39
2.4 ประสานงานกับกำหนด-ผู้ใหญ่บ้านก่อนดำเนินการ	54	58.70
3. ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อการเตรียมตัวเพื่อเข้ารับ การฝึกอบรม		
3.1 ควรเตรียมเพราะหน่วยงานแจ้งล่วงหน้าแล้ว	87	94.57
3.2 ไม่ต้องเตรียมเพราะไม่แน่ใจว่าจะเข้าอบรม	2	2.17
3.3 ไม่ต้องเตรียมเพราะไม่อยู่ประจำในพื้นที่	3	3.26

จากตาราง 16 ด้านการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม เยาวสตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งข่าวการฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ กำนัน - ผู้ใหญ่บ้านจัดประชุมชี้แจงให้เข้าร่วม มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 41.30 รองลงมา คือ หน่วยงานมาชี้แจงและชักชวนให้เข้าร่วม มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 36.96 และข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ จากหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74

การประสานงานของหน่วยงานหลังการกระจายข่าว ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ ประสานงานกับกำนัน-ผู้ใหญ่บ้านก่อนดำเนินการ มีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 58.70 รองลงมา คือ ประสานงานกับผู้เข้าอบรมก่อนดำเนินการ มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 และ ประสานงานกับประธานกลุ่มก่อนดำเนินการ มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 17.39 ส่วนข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ประสานงานในวันเริ่มการฝึกอบรม มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.17

การเตรียมตัวเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ ควรเตรียมเพราะ หน่วยงานแจ้งล่วงหน้าแล้ว มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 94.57 รองลงมา คือ ไม่ต้องเตรียม เพราะไม่อยู่ประจำในพื้นที่ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.26 และข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ไม่ต้องเตรียมเพราะไม่แน่ใจว่าจะเข้าอบรม มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.17

ตาราง 17 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ
ของเยาวชนสตรี ด้านการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่ หรือผู้เกี่ยวข้อง เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
<u>ด้านการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง</u>		
1. การมาตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่ทำอย่างไร		
1.1 นาน ๆ มาครั้ง	54	58.70
1.2 มาสม่ำเสมอ	38	41.30
2. การตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่มาช่วงใด		
2.1 มาร่วมพิธีวันเปิดโครงการฝึกอบรม	18	19.57
2.2 มาระหว่างดำเนินการฝึกอบรมเป็นครั้งคราว	67	72.83
2.3 มาร่วมวันสุดท้ายของการฝึกอบรม	7	7.61
3. วิธีการตรวจเยี่ยมทำอย่างไร		
3.1 พบผู้เข้ารับการฝึกอบรม	56	60.87
3.2 ถามผู้เกี่ยวข้อง	23	25.00
3.3 ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรายงานกิจกรรม	13	14.13
4. วิธีการตรวจงานของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมทำอย่างไร		
4.1 ส่งเอกสารมาติดตามผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม	3	3.26
4.2 ส่งตัวแทนหน่วยงานมาติดตามผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม	67	72.83
4.3 ส่งตัวแทนมาติดตามวิทยากร	22	23.91

ตาราง 17 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
5. การตรวจงานหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมตามโครงการ อย่างไร		
5.1 มีเจ้าหน้าที่คอยติดตามให้คำแนะนำสม่ำเสมอ	27	29.35
5.2 มีเจ้าหน้าที่คอยติดตามหาตลาดจำหน่ายผลผลิต ให้	46	50.00
5.3 มีเจ้าหน้าที่คอยติดตามควบคุมการผลิตให้มี คุณภาพอยู่เสมอ	19	20.65

จากตาราง 17 ด้านการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องเยาวชนสตรี
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมาตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่ซึ่งที่มีจำนวนสูงสุด คือ นาน ๆ มาครั้ง
มีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 58.70 มาสม่ำเสมอ มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 41.30
การตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่ ซึ่งที่มีจำนวนสูงสุด คือ มาช่วงระหว่างดำเนินการ
ฝึกอบรมเป็นครั้งคราว มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 72.83 รองลงมา คือ มาร่วมพิธี
วันเปิดโครงการฝึกอบรม มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 19.57 และซึ่งที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ
มาร่วมวันสุดท้ายของการฝึกอบรม มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.61

วิธีการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งที่มีจำนวนสูงสุด คือ การพบผู้เข้ารับ
การฝึกอบรม มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 60.87 รองลงมา คือ ถามผู้เกี่ยวข้องมีจำนวน
23 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และซึ่งที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรายงาน
กิจกรรมมีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.13

วิธีการตรวจงานของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุดคือ
ส่งตัวแทนหน่วยงานมาติดตามผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 72.83
รองลงมา คือ ส่งตัวแทนมาติดตามวิทยากร มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 23.91 และข้อที่มี
จำนวนน้อยที่สุดคือ ส่งเอกสารมาติดตามผู้เข้าร่วมการอบรม มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.26

การตรวจงานหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมตามโครงการ ข้อที่มีจำนวนสูงสุดคือ มีเจ้าหน้าที่
คอยติดตามหาตลาดจำหน่ายผลผลิตให้ มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ
มีเจ้าหน้าที่คอยติดตามให้คำแนะนำสม่ำเสมอ มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 29.35 และ
ข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ มีเจ้าหน้าที่คอยติดตามควบคุมการผลิตให้มีคุณภาพอยู่เสมอ มีจำนวน
19 คน คิดเป็นร้อยละ 20.65

ตาราง 18 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ
ของเยาวชนสตรี ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรม เป็นรายชื่อ

ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
<u>ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรม</u>		
1. ท่านได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการเข้าร่วมฝึกอบรม		
1.1 เพิ่มพูนความรู้และทักษะอาชีพของตน	32	34.78
1.2 ช่วยให้มีความรู้ได้เสริมแก่ครอบครัว	34	36.96
1.3 ช่วยให้มองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ	24	26.09
1.4 อนุรักษ์อุตสาหกรรมในครอบครัว	2	2.17
2. ภายหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้วความรู้ที่ได้รับมีส่วนในการพัฒนาตัวท่านมากน้อยเพียงใด		
2.1 มาก	67	72.83
2.2 ปานกลาง	25	27.17
3. ผลของการฝึกอบรมทำให้ท่านได้รับความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นเพียงใด		
3.1 มาก	69	75.00
3.2 ปานกลาง	23	25.00
4. ภายหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้วมีส่วนให้เยาวชนสตรีมีอาชีพอยู่ในท้องถิ่นหรือไม่		
4.1 มี	30	32.61
4.2 ไม่มี	62	67.35

ตาราง 18 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
5. การรวมตัวของกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมภายหลังเสร็จสิ้นโครงการเป็นอย่างไร		
5.1 มีการรวมกลุ่มกันแต่อาจไม่จัดตั้งเป็นการถาวร	27	29.35
5.2 มีการจัดตั้งกลุ่มอย่างถาวร และมีคณะกรรมการประจำ	24	26.09
5.3 ไม่มีการรวมกลุ่มกัน	41	44.57
6. โครงการหรือกิจกรรมการฝึกอบรมใดบ้างที่เป็นประโยชน์ต่อตัวท่านมากที่สุด		
6.1 งานศิลปประดิษฐ์	19	20.65
6.2 การตัดเย็บเสื้อผ้า-เครื่องใช้	19	20.65
6.3 การจักสาน	17	18.48
6.4 การทอผ้า	11	11.96
6.5 การถนอมอาหาร	10	10.87
6.6 การเพาะ-ขยายพันธุ์พืช	8	8.69
6.7 การปลูกไม้ผล-เลี้ยงสัตว์	8	8.69

จากตาราง 18 พบว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรมเยาวชนสตรี
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์จากการเข้าร่วมฝึกอบรม ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ ช่วยให้มี
รายได้เสริมแก่ครอบครัว มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 36.96 รองลงมา คือ เพิ่มพูนความรู้
และทักษะอาชีพของตน มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 34.78 และช่วยให้มองเห็นแนวทาง
ในการประกอบอาชีพ มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09 และข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ
อนุรักษ์อุตสาหกรรมในครอบครัว มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.17

ความรู้ที่ได้รับมีส่วนพัฒนาตนเอง ข้อที่มีจำนวนสูงสุดคือ มาก มีจำนวน 67 คน คิดเป็น
ร้อยละ 72.83 ส่วนปานกลาง มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 27.17

ผลของการฝึกอบรมทำให้ได้รับความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ มาก
มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และรองลงมาคือ ปานกลาง มีจำนวน 23 คน คิดเป็น
ร้อยละ 25.00

ภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้วมีส่วนช่วยให้เยาวชนสตรีมีอาชีพอยู่ในท้องถิ่นข้อที่มี
จำนวนสูงสุด คือ ตอบว่าไม่มี มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 67.39 ส่วนตอบว่ามี มีจำนวน
30 คน คิดเป็นร้อยละ 32.61

การรวมตัวของกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมภายหลังเสร็จสิ้นโครงการข้อที่มีจำนวนสูงสุด คือ
ไม่มีการรวมกลุ่มกัน มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 44.57 รองลงมา คือ มีการรวมกลุ่มกัน
แต่อาจไม่จัดตั้งเป็นการถาวร มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 29.35 และข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุด
คือมีการจัดตั้งเป็นกลุ่มอย่างถาวร และมีคณะกรรมการประจำ มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ
26.09

โครงการหรือกิจกรรมการฝึกอบรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองมากที่สุด ข้อที่มีจำนวนสูงสุด
มีเท่ากันคือ งานศิลปประดิษฐ์ และการตัดเย็บเสื้อผ้า-เครื่องใช้ มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ
20.65 และข้อที่มีจำนวนน้อยที่สุดเท่ากัน คือ การเพาะ-ขยายพันธุ์พืช และการปลูกไม้ผล เลี้ยงสัตว์
มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.69

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรี

ในพื้นที่ยากจน

ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของเยาวชนสตรีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมตามโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพมี 5 ด้าน คือ ด้านวิทยาการและเนื้อหาการฝึกอบรม ด้านระยะเวลา สถานที่และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ด้านการประชาสัมพันธ์และการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานฝึกอบรม ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ารับการฝึกอบรม และข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ นำเสนอในตาราง 19 - 20 ดังต่อไปนี้

ตาราง 19 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรี ในพื้นที่ยากจน
เป็นรายด้านและรายข้อ

ความคิดเห็นเพิ่มเติม	จำนวน	ร้อยละ
<u>ด้านวิทยาการและเนื้อหาการฝึกอบรม</u>		
1. เพิ่มเนื้อหาให้ละเอียด แปลกใหม่ และสอดคล้องกับท้องถิ่น	26	28.26
2. วิทยาการควรช่วยหาตลาดรับซื้อผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น	20	21.74
3. วิทยาการควรมาตรวจเยี่ยมอย่างต่อเนื่อง	19	20.65
4. วิทยาการควรช่วยส่งเสริมความรู้ด้านต่าง ๆ ให้ทันต่อความต้องการของตลาดแรงงาน	11	11.96
5. เพิ่มสื่อประกอบการฝึกอบรม	8	8.69

ตาราง 19 (ต่อ)

ความคิดเห็นเพิ่มเติม	จำนวน	ร้อยละ
<u>ด้านระยะเวลา สถานที่และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม</u>		
1. ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้มีจำนวนพอเพียงกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	20	21.74
2. ต้องการให้หน่วยงานช่วยเหลือเงินเพิ่มในเงินกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน	13	14.13
3. สถานที่จัดการฝึกอบรมควรให้อยู่ใกล้บ้าน	12	13.04
4. ควรขยายเวลาการฝึกอบรมจนกว่าผู้เข้าอบรมจะเกิดความชำนาญ	7	7.61
5. ต้องการให้หน่วยงานเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายระหว่างการฝึกอบรมทั้งหมด	5	5.43
<u>ด้านการประชาสัมพันธ์และการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานฝึกอบรม</u>		
1. ควรกระจายข่าวการอบรมล่วงหน้าอย่างน้อย		
1 สัปดาห์	21	22.83
2. เจ้าหน้าที่ควรมาตรวจเยี่ยมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	13	14.13
3. ควรมีการเรียกประชุมผู้เข้ารับการอบรมก่อนดำเนินการฝึกอบรม	7	7.61
<u>ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ารับการฝึกอบรม</u>		
1. ครอบครัวมีรายได้เสริม	26	28.26

ตาราง 19 (ต่อ)

ความคิดเห็นเพิ่มเติม	จำนวน	ร้อยละ
2. มีแนวทางในการประกอบอาชีพ	21	22.83
3. มีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น	20	21.74
4. รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	15	16.30
5. เกิดความสามัคคีในหมู่บ้าน	8	8.69

จากตาราง 19 พบว่า เยาวสตรีมีความคิดเห็นเพิ่มเติมด้านวิชาการและเนื้อหาการฝึกอบรม จำนวนสูงสุด คือ เพิ่มเนื้อหาให้ละเอียด แปลกใหม่และสอดคล้องกับท้องถิ่น มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 28.26 และจำนวนน้อยที่สุด คือ เพิ่มสื่อประกอบการฝึกอบรม มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.69

ด้านระยะเวลา สถานที่และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม จำนวนสูงสุดคือ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ให้มีจำนวนพอเพียงกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 และจำนวนน้อยที่สุด คือ ต้องการให้หน่วยงานเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายระหว่างการฝึกอบรม ทั้งหมดมีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.43

ด้านการประชาสัมพันธ์และการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่ จำนวนสูงสุด คือ ควรกระจายข่าวการอบรมล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์ มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 22.83 และจำนวนน้อยที่สุด คือ ควรมีการเรียกประชุมผู้เข้ารับการอบรมก่อนดำเนินการฝึกอบรม มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.61 และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ารับการฝึกอบรม จำนวนสูงสุด คือ ครอบครัวมีรายได้เสริม มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 28.26 และจำนวนน้อยที่สุด คือ เกิดความสามัคคีในหมู่บ้าน มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.69

ตาราง 20 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน
เป็นรายชื่อ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. หน่วยงานควรช่วยประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น	17	18.48
2. ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพอย่างถาวรและมั่นคง	13	14.13
3. หน่วยงานควรส่งเสริมให้มีการจ้างงานในท้องถิ่นเพื่อให้มีงานทำตลอดปี	12	13.04
4. หน่วยงานควรให้การสนับสนุนวัตถุดิบอย่างต่อเนื่อง	11	11.96
5. หน่วยงานควรร่วมมือกันจัดการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง	9	9.78
6. หน่วยงานควรส่งตัวแทนมาติดตามผลหลังจากที่ได้ทำการฝึกอบรมไปแล้ว	7	7.61
7. วิทยาการที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นสามารถให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาได้ดี	4	4.35

จากตาราง 20 พบว่า เยาวสตรีมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ
จำนวนสูงสุดคือ หน่วยงานควรช่วยประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น มีจำนวน 17 คน คิดเป็น
ร้อยละ 18.48 รองลงมาคือ ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพอย่างถาวรและมั่นคง
มีจำนวน 13 คน และหน่วยงานควรส่งเสริมให้มีการจ้างงานให้ท้องถิ่นเพื่อให้มีงานทำตลอดปี
จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 14.13 และ 13.04 ตามลำดับ

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนสตรีเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานทั้ง 5 กระทรวง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เยาวสตรีที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีการจัดโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ ประจำปีงบประมาณ 2537 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างเจาะจงจากโครงการที่เยาวชนสตรีเข้าร่วมในแต่ละหน่วยงาน ๆ ละ 1 โครงการ รวม 7 โครงการ แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายมาร้อยละ 50 ของจำนวนผู้ผ่านการอบรมในแต่ละโครงการ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 92 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพของโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรี ซึ่งดำเนินงานโดยหน่วยงานทั้ง 5 กระทรวงในพื้นที่ยากจน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรธานี ตลอดจนได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างกรอบแบบสัมภาษณ์
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือประกอบกับข้อมูลที่ศึกษาข้างต้น ได้แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของเยาวชนสตรีที่อาศัยอยู่ในพื้นที่
ยากจน อำเภอบ้านปลาค จังหวัดอุดรธานี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการที่เข้าร่วมในปีงบประมาณ
2537 ประกอบด้วยด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านครูหรือวิทยากร ด้านหลักสูตร
และเนื้อหา ด้านวิธีการฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการ ด้านช่วงเวลาในการเข้าร่วมฝึกอบรม
ด้านการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม ด้านการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องและ
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ
เพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรี เพื่อให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติม
นอกจากข้อความที่ได้นำเสนอไว้ในตอนที่สอง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีผู้ช่วยซึ่ง
เป็นนักศึกษาระดับชั้น ปวส. ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี และครูอาสา ศูนย์การศึกษานอก
โรงเรียนจังหวัดอุดรธานี รวมทั้งหมดจำนวน 10 คน และผู้ช่วยของผู้วิจัยในครั้งนั้นทั้งหมดอาศัย
อยู่ในอำเภอบ้านปลา ดังนั้นจึงเป็นการสะดวกในการเดินทางไปสัมภาษณ์ซึ่งก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์
นั้นผู้วิจัยได้ชี้แจงถึงความแตกต่างของข้อความซึ่งมีทั้งคำตอบที่ต้องการตัวเลขหรือข้อความ เพื่อ
มิให้เก็บข้อมูลผิดพลาดได้

2. ประสานงานกับนายอำเภอบ้านปลา และกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อขอความร่วมมือในการเดิน
ทางเข้าไปในพื้นที่และนัดหมายกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เวลาประมาณ 2 สัปดาห์ของระหว่างเดือน
กันยายน-ตุลาคม 2538 และทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยการจดบันทึก และสังเกตสภาพ
แวดล้อมใช้เวลาคนละประมาณ 30 นาที

3. การเข้าไปสัมภาษณ์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างมีทั้งที่นัดหมายให้กลุ่มตัวอย่างมารวมกันที่บ้าน
ของกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน กองทุนพัฒนาหมู่บ้าน บ้านประธานกลุ่มหรือที่บ้านของกลุ่มตัวอย่าง

ตามความเหมาะสม และอีกวิธีหนึ่ง โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่พบในขณะที่ยูวียเข้าไปในพื้นที่นั้น ซึ่งทำให้สามารถสัมภาษณ์ได้ครบตามจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้วทำการวิเคราะห์ดังนี้

1. เอกสารโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีทำการวิเคราะห์ แยกเป็นรายด้านโดยการแจกแจงความถี่
2. ข้อมูลส่วนตัวของเยาวชนสตรีทำการวิเคราะห์ตามสภาพของข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่แล้วคำนวณหาค่าร้อยละ
3. ความคิดเห็นของเยาวชนสตรีเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพในพื้นที่ยากจน ทำการวิเคราะห์แยกเป็นรายด้านโดยการแจกแจงความถี่แล้วคำนวณหาค่าร้อยละ
4. ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดใช้วิธีวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ได้เรียบเรียงนำเสนอเป็น 5 ตอน ได้แก่ สภาพพื้นที่และลักษณะทั่วไปของอำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรธานี การวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน ข้อมูลส่วนตัวของเยาวชนสตรี ความคิดเห็นของเยาวชนสตรีเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพในพื้นที่ยากจน และความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ

ตอนที่ 1 สรุปผลการศึกษาสภาพพื้นที่และลักษณะทั่วไปของอำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรธานี

อำเภอท่าปลา เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งอยู่ห่างจากตัวอำเภอเมืองไปทางทิศเหนือ ประมาณ 30 กิโลเมตร มีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 21.45 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดอุดรธานี และเป็นอำเภอที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 1 มีประชากรในทะเบียนสำรวจประมาณ 48,208 คน

ประชาชนในอำเภอท่าปลา ลี้ภัยเข้ามาจากคนหลายภาคเนื่องจากในอดีตเคยเป็นเมืองท่าทางเหนือ จึงทำให้มีการแลกเปลี่ยนสินค้า วัฒนธรรม ตลอดจนการโยกย้ายที่อยู่อาศัยของกลุ่มชน แต่มีภาษาพูดและขนบธรรมเนียมที่คล้ายคนภาคเหนือเป็นส่วนใหญ่

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่สูง มีความอุดมสมบูรณ์ของดินค่อนข้างต่ำ (ดินลูกรัง) ทำให้ประชาชนอพยพออกไปทำมาหากินเพื่อความอยู่รอดและบุกเบิกเข้าไปในเขตป่าสงวนและทำลายต้นไม้เป็นจำนวนมากจึงทำให้ฝนตกทั้งช่วงทุกปี ดังนั้นในฤดูร้อนอากาศจึงร้อนและแห้งแล้ง ถึงแม้จะมีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือแม่น้ำน่าน ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากตอยกัว เขาหลวงพระบางกั้นพรมแดนไทย-ลาว และแหล่งน้ำชลประทาน คือเขื่อนสิริกิติ์ ทั้ง 2 แหล่งน้ำนี้มีความสำคัญต่อประชาชนอำเภอท่าปลา เป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นแหล่งน้ำที่เป็นหลักในการเกษตรกรรมและอุปโภค-บริโภค

การประกอบอาชีพของประชาชน ส่วนใหญ่อาศัยเกษตรกรรมคือ ทำนา ทำไร่ข้าวโพด ทำไร่ถั่วลิสง ถั่วเขียว ถั่วเหลือง การเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่าย และเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคในครอบครัว การปลูกพืชสวนครัว นอกจากนี้ยังมีอาชีพรับจ้างภายหลังฤดูเก็บเกี่ยวเนื่องจากไม่มีอาชีพเสริม และเนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรจะขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศ ทำให้ไม่สามารถควบคุมคุณภาพของผลผลิตได้ เป็นผลให้ราคาขายต้องขึ้นอยู่กับพ่อค้าคนกลาง ซึ่งมีการปรับราคาอยู่ตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีการอพยพแรงงานออกไปทำมาหากินนอกพื้นที่ ถึงแม้หน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนจะได้พยายามกระจายความช่วยเหลือไปแล้วก็ยังไม่สามารถครอบคลุมประชาชนได้ทั่วถึง

และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ อำเภอท่าปลา เป็นอำเภอในพื้นที่ชนบทยากจนที่รัฐบาลกำหนดให้เป็นพื้นที่เป้าหมายเพื่อการพัฒนาชนบทจำนวนรวม 86 อำเภอ และกิ่งอำเภอใน 38 จังหวัดภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ซึ่งกำหนดให้หน่วยงาน 5 กระทรวงหลักประสานแผนการพัฒนาตามโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน และวิทยาลัยอาชีวศึกษา กระทรวงมหาดไทย คือ สำนักงานพัฒนาชุมชน กระทรวงแรงงานและ

สวัสดิการสังคม ได้แก่ นิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน และสำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คือ สำนักงานเกษตรจังหวัด และกระทรวงอุตสาหกรรม คือสำนักงาน อุตสาหกรรมจังหวัด

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เอกสารโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี จำแนกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักการและเหตุผล ด้านวัตถุประสงค์ ด้านวิธีดำเนินการ ด้านงบประมาณ และด้านผลของการดำเนินงาน สรุปผลได้ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์เอกสารโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ด้านหลักการและเหตุผล สรุปได้ดังนี้

หลักการและเหตุผลของโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ทั้ง 7 โครงการ มีเป้าหมายหลัก 3 ข้อ คือ การปฏิบัติงานตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การให้บริการด้านความรู้ และทักษะอาชีพ และการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในท้องถิ่น รองลงมาคือ ชลอการอพยพทางานทำในต่างจังหวัด และการแก้ไขปัญหาการ ประกอบอาชีพ

2.2 การวิเคราะห์เอกสารโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ด้านวัตถุประสงค์ สรุปได้ดังนี้

ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานีทั้ง 7 โครงการ มีวัตถุประสงค์หลัก 5 ข้อ คือ เพื่อสนองนโยบายของหน่วยงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะและประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ เพื่อให้สามารถนำความรู้ ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และเพื่อเป็นอาชีพ เสริมรายได้และการมีงานทำ รองลงมาคือ เพื่อแก้ไขปัญหาการอพยพแรงงานออกจากพื้นที่ และ เพื่อนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.3 การวิเคราะห์เอกสารโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ด้านวิธีดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

ด้านวิธีดำเนินการของโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ ยากจน จังหวัดอุดรธานี ทั้ง 7 โครงการ มีวิธีดำเนินการหลัก 5 ข้อคือ ประสานงานกับหน่วยงาน

ในท้องถิ่น ประสานงานกับวิทยากรและกลุ่มเป้าหมาย จัดการฝึกอบรมในสถานที่ที่มีเครื่องมืออุปกรณ์
ในวิชานั้น ๆ หรือมีผู้สนับสนุน ให้ความรู้ด้านทฤษฎี-วิธีการและกำหนดให้มีการติดตาม ดูแล
ประเมินผล สรุปรายงาน ร่องลงมาคือ จัดหาเทคนิคการผลิตให้สอดคล้องกับกระบวนการผลิต และ
หน่วยงานจัดหาตลาดรองรับผลผลิต

2.4 การวิเคราะห์เอกสารโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน
จังหวัดอุดรธานี ด้านงบประมาณ สรุปได้ดังนี้

ด้านงบประมาณของโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน
จังหวัดอุดรธานี ทั้ง 7 โครงการ มีงบประมาณ หลัก 1 ข้อ คือ ใช้งบประมาณจัดสรรของหน่วย
งาน ร่องลงมาคือ หน่วยงานให้การสนับสนุนอุปกรณ์และเครื่องมือ และผู้เข้ารับการอบรมเสียค่า
ใช้จ่ายบางส่วน

2.5 การวิเคราะห์เอกสารโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน
จังหวัดอุดรธานี ด้านผลของการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

ด้านผลของการดำเนินงานของโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่
ยากจน จังหวัดอุดรธานีทั้ง 7 โครงการ มีเป้าหมายผลของการดำเนินงานหลัก 4 ข้อ คือ
สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฝึกฝนกระบวนการคิดเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน
ประชาชนมีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้
ร่องลงมาคือ ลดอัตราการอพยพแรงงานออกจากท้องถิ่น และสามารถนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ให้
เกิดประโยชน์ได้สูงสุด

ตอนที่ 3 สรุปข้อมูลส่วนตัวของเยาวชนสตรี

เยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 92 คน ส่วนใหญ่
มีอายุอยู่ระหว่าง 20 - 25 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุดและส่วนใหญ่
สมรสแล้ว

สำหรับอาชีพของเยาวชนสตรี ส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา ซึ่งอยู่ในลักษณะเดียวกันกับ
อาชีพของบิดา มารดา คือ อาชีพทำไร่และมีรายได้เฉลี่ยต่อปี 5,000 - 10,000 บาท

การเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมต่อปี ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมเฉลี่ย 1 ครั้งต่อปี และกิจกรรมที่มีผู้ผ่านการฝึกอบรมมากที่สุดคือ การตัดเย็บเสื้อผ้า

ตอนที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี โดยจำแนกเป็นด้านต่าง ๆ คือ ด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านครูหรือวิทยากร ด้านหลักสูตรและเนื้อหา ด้านวิธีการฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการ ด้านช่วงเวลาในการฝึกอบรม ด้านสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม ด้านค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมฝึกอบรม ด้านการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม ด้านการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรม สรุปได้ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรม สรุปได้ดังนี้

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่ทราบวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมจึงทำให้ตัดสินใจเข้าร่วมและเพราะสนใจวิชาชีพที่หน่วยงานจัดขึ้น ซึ่งทำให้สามารถมีรายได้เพิ่มสำหรับกิจกรรมการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีลักษณะให้ทำโดยลำพังผู้เดียว

4.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ด้านครูหรือวิทยากร สรุปได้ดังนี้

เยาวชนสตรีให้ความเห็นว่า ครูหรือวิทยากรส่วนใหญ่เป็นผู้มาจากหน่วยงานที่จัดการฝึกอบรม ซึ่งสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูหรือวิทยากรที่สามารถพูดภาษาถิ่นได้มีความสำคัญต่อการฝึกอบรมมาก เพราะทำให้เกิดความเป็นกันเองระหว่างวิทยากรและผู้ร่วมการอบรม

4.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ด้านหลักสูตรและเนื้อหา สรุปได้ดังนี้

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หน่วยงานเป็นผู้กำหนดหลักสูตรและเนื้อหา เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมการใช้เวลา 6 - 25 วัน และเนื้อหาความรู้ที่ให้การฝึกอบรมควรมีความเหมาะสมกับทรัพยากรท้องถิ่นอีกทั้งสอดคล้องกับความต้องการของตลาดด้วย

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาความรู้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม และเป็นหลักสูตรที่มีเนื้อหาสามารถปฏิบัติตามได้ง่าย

4.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ด้านวิธีการฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการ สรุปได้ดังนี้

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการเกี่ยวกับการฝึกอบรมควรใช้การสาธิต และฝึกปฏิบัติการ สำหรับวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมนั้นควรให้วิทยากรเป็นฝ่ายจัดหา

การจัดซื้อวัสดุ - อุปกรณ์ภายหลังการฝึกอบรม เยาวสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสามารถหาซื้อได้ง่าย ส่วนเครื่องมือ - อุปกรณ์ในการฝึกอบรมส่วนใหญ่เห็นว่ามีสภาพทั้งเก่าและใหม่ผสมกัน

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เครื่องมือ - อุปกรณ์ควรจัดให้มีจำนวนมากกว่าผู้เข้าอบรมจึงจะเหมาะสม

4.5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ด้านช่วงเวลาในการฝึกอบรม สรุปได้ดังนี้

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าระยะเวลาที่เหมาะสมในการฝึกอบรมควรเป็นระหว่างเวลา 09.00 - 17.00 น. การฝึกอบรมสามารถจัดได้ทุกวันหลังฤดูเก็บเกี่ยวเพราะเยาวชนสตรีส่วนใหญ่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมได้ตั้งแต่ต้นจนจบ

4.6 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ด้านสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม สรุปได้ดังนี้

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการจัดฝึกอบรมควรใช้หอประชุมโรงเรียน และศูนย์พัฒนาตำบล เพราะอยู่ใกล้บ้านทำให้สะดวกสบายต่อการเดินทางระหว่างที่พักไปยังสถานที่ฝึกอบรม อีกทั้งยังเป็นสถานที่ที่มีแสงสว่างเพียงพอทำให้สะดวกต่อการปฏิบัติงานด้วย

4.7 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ด้านค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมฝึกอบรม สรุปได้ดังนี้

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หน่วยงานควรรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมทั้งหมด และหน่วยงานควรจัดหาเบี้ยเลี้ยงให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วย

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าต้องการได้รับวัสดุสำเร็จรูปคืนหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแต่ต้องไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้นจึงจะเหมาะสม

4.8 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ด้านการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม สรุปได้ดังนี้

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าวิธีการแจ้งข่าวการฝึกอบรมนั้นควรให้กำนัน-ผู้ใหญ่บ้านจัดประชุมชี้แจง หลังจากนั้นให้กำนัน - ผู้ใหญ่บ้าน ประสานงานกับผู้เข้ารับการอบรมก่อนดำเนินการอีกครั้งหนึ่ง

สำหรับการเตรียมตัวเพื่อเข้ารับการอบรมนั้นเยาวชนสตรีมีความเห็นว่าควรต้องเตรียมเพราะหน่วยงานแจ้งล่วงหน้าแล้ว

4.9 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ด้านการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การมาตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่นั้นควรมาอย่างสม่ำเสมอ และควรมาช่วงระหว่างดำเนินการฝึกอบรมเป็นครั้งคราว ส่วนวิธีการตรวจเยี่ยมเป็นควรพบผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยตรง

วิธีการตรวจงานของเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมส่วนใหญ่เยาวชนสตรีมีความเห็นว่าควรส่งตัวแทนหน่วยงานมาติดตามผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม สำหรับการตรวจงานหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมตามโครงการ เยาวสตรีส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีเจ้าหน้าที่คอยติดตามหาตลาดจำหน่ายผลผลิตให้ด้วย

4.10 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรม สรุปได้ดังนี้

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าประโยชน์จากการเข้าร่วมฝึกอบรมช่วยทำให้มีรายได้เสริมแก่ครอบครัว อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

แต่ภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้ว เยาวสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการฝึกอบรมยังไม่มีผลช่วยให้เยาวชนมีอาชีพอยู่ในท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากไม่มีการรวมกลุ่มกันของผู้เข้ารับการอบรมภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ

นอกจากนี้เยาวชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าโครงการหรือกิจกรรมการฝึกอบรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองมากที่สุดคือ งานศิลปประดิษฐ์ และการตัดเย็บเสื้อผ้า-เครื่องใช้ เป็นต้น

ตอนที่ 5 สรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของเยาวชนสตรีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมตามโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ จำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านวิทยากรและด้านเนื้อหาการฝึกอบรม ด้านระยะเวลา ด้านสถานที่และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ด้านการประชาสัมพันธ์และตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ารับการฝึกอบรมและข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ สรุปได้ดังนี้

5.1 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของเยาวชนสตรีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมตามโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ เป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

5.1.1 ด้านวิทยากรและเนื้อหาการฝึกอบรม เยาวสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการเพิ่มเนื้อหาให้ละเอียด แปลกใหม่และสอดคล้องกับท้องถิ่น

5.1.2 ด้านระยะเวลา สถานที่และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม เยาวสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการลดค่าใช้จ่ายระหว่างการฝึกอบรมหน่วยงานจึงควรจัดหาวัสดุ - อุปกรณ์ให้มีจำนวนเพียงพอกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

5.1.3 ด้านการประชาสัมพันธ์และการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่ เยาวสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการกระจายข่าวการอบรมล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์

5.1.4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ารับการฝึกอบรม เยาวสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการทำโครงการควรมีรายได้เสริม

5.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน สรุปได้ดังนี้

เขาวาสตรีส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับความสำคัญได้ดังนี้ คือ
หน่วยงานควรช่วยประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพอย่าง
ถาวรและมั่นคง และหน่วยงานควรส่งเสริมให้มีการจ้างงานในท้องถิ่นเพื่อให้มีงานทำตลอดปี
เป็นต้น

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเขาวาสตรีในพื้นที่ยากจน
จังหวัดอุดรดิตถ์ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเขาวาสตรีในพื้นที่
ยากจน จังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งจำแนกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักการและเหตุผล ด้านวัตถุประสงค์
ด้านวิธีดำเนินการ ด้านงบประมาณ และด้านผลของการดำเนินงาน พบว่า

1.1 ด้านหลักการและเหตุผลของโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเขาวาสตรีในพื้นที่
ยากจน จังหวัดอุดรดิตถ์ ทั้ง 7 โครงการ คือ โครงการอบรมอาชีพเฉพาะอย่าง โครงการ
เร่งรัดการผลิตช่างฝีมือที่มีความต้องการสูง โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ โครงการ
เย็บผ้าทอแบบฟองน้ำ โครงการตัดเย็บเสื้อผ้า โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้อบแห้ง และ
โครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว โครงการเหล่านี้มีหลักการและเหตุผลที่เน้น
เป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ (1) การปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ
(2) การให้บริการด้านความรู้ และทักษะ และ (3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และ
นอกจากนี้ยังประกอบด้วยหลักการอื่น ๆ อีกแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของโครงการ
ซึ่งไปเป็นตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) และเป็นไป
ตามกรอบแนวทางการพัฒนาชนบทของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2533 (สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป. : 81 - 82) เพื่อของงบประมาณจากกรมการศึกษานอก
โรงเรียน กรมอาชีวศึกษา เมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วจึงดำเนินการจัดกิจกรรมได้ และ
หน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดกิจกรรมหรือโครงการฝึกอบรมเขาวาสตรีจะต้องดำเนินงานให้ตอบสนอง
ความต้องการของตลาดแรงงานและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อที่เขาวาสตรีเหล่านั้นจะได้

สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพ ซึ่งอยู่ในความต้องการของตลาดแรงงานหรือเหมาะสมที่จะประกอบอาชีพในภูมิภาคนั้นได้ (กรมประชาสัมพันธ์. 2537 : 24 - 25)

นอกจากนี้นับแต่รัฐบาลได้ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 เป็นต้นมาได้มุ่งเน้นให้ประชาชนพึ่งตนเองและเป็นที่พึ่งของชุมชนนั้น ๆ ได้ โดยการประสานงานความร่วมมือของหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ตลอดจนชุมชนชนบทในการช่วยเหลือตนเองและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ จากทิศทางการพัฒนาชนบท และการพัฒนาชุมชนแนวใหม่ มุ่งเน้นไปทางด้านของการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนอย่างทั่วถึง เช่น การพัฒนาอุตสาหกรรมและหัตถกรรมในครัวเรือนให้มากขึ้น การใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาชนบทมากขึ้น ตลอดจนได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของตนเอง ครอบครัวและสังคมต่อไป

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาชนบทจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการพัฒนาในลักษณะอื่นรวมทั้งความร่วมมือของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดพลังในการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างจริงจังด้วย

1.2 ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ทั้ง 7 โครงการ คือ โครงการอบรมอาชีพเฉพาะอย่าง โครงการเร่งรัดการผลิตช่างฝีมือที่มีความต้องการสูง โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ โครงการเย็บผ้าทอรวมฟองน้ำ โครงการตัดเย็บเสื้อผ้า โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้บ่มแห้ง และโครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว โครงการเหล่านี้มีวัตถุประสงค์หลักสำคัญรวม 5 ประการ คือ (1) เพื่อสนองนโยบายของหน่วยงาน (2) เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ (3) เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ (4) เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และ (5) เพื่อเป็นอาชีพเสริมรายได้และการมีงานทำ นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์รองอีกหลายประการขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของโครงการ เช่น เพื่อแก้ปัญหาการอพยพแรงงานออกจากพื้นที่ ซึ่งจากวัตถุประสงค์ดังกล่าวสืบเนื่องมาจากภาวะความเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม ค่านิยม และทัศนคติดั้งเดิมของชุมชนทำให้เยาวชนสตรีต้องออกขายแรงงานเพื่อช่วยยกระดับฐานะของครอบครัวถึงแม้ว่าจะได้รับการศึกษามามากแล้วก็ตามแต่ก็ยังมีความต้องการด้านการเพิ่มพูนความรู้และทักษะวิชาชีพมากกว่าสตรีที่มีอายุ 26 - 35 ปี

(บวร พุทธวณะ. 2536 : บทคัดย่อ) ซึ่งส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 70 เป็นเยาวชนสตรีที่มาจากภาคเหนือมากกว่าภาคอีสาน อีกทั้งค่านิยมของครอบครัวชนบทที่ไม่สนับสนุนให้บุตรหญิงเข้ารับการศึกษาน่าเทียบเท่ากับบุตรชายจากข้อจำกัดและภาระกิจในครอบครัวจึงทำให้พลาดโอกาสในการเข้ารับการศึกษ การฝึกทักษะทำให้ต้องอยู่ในเฉพาะฐานะแรงงานชั้นสอง ถึงแม้ว่าผู้หญิงจะมีความต้องการได้รับการฝึกทักษะใหม่ ๆ ก็ตาม

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 มีแนวคิดของการพัฒนาประชาชนโดยมุ่งเน้นให้เห็นความสำคัญของตัวคน คือประชาชนในพื้นที่ยากจนซึ่งยังไม่ได้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเพียงพอ ดังนั้นการที่จะเลือกดำเนินการโครงการใดก็ตามจึงต้องอาศัยกลยุทธ์ที่สำคัญ 3 ประการ คือ (1) หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (2) หลักการทางเศรษฐกิจในเขตชนบทพื้นที่ยากจน (3) หลักการพึ่งตนเองของประชาชน

1.3 ด้านวิธิดำเนินการของโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี ทั้ง 7 โครงการ คือ โครงการอบรมอาชีพเฉพาะอย่าง โครงการเร่งรัดการผลิตช่างฝีมือที่มีความต้องการสูง โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ โครงการเย็บผ้าทอรวมฟองน้ำ โครงการตัดเย็บเสื้อผ้า โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้อบแห้ง (กล้วยตาก) โครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว โครงการเหล่านี้มีวิธีการดำเนินโครงการแบบเดียวกัน 5 ประการ คือ (1) ประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่น (2) ประสานงานกับวิทยากรและกลุ่มเป้าหมาย (3) จัดการฝึกอบรมในสถานที่ที่มีเครื่องมือ-อุปกรณ์ในวิชานั้น ๆ หรือมีผู้สนับสนุน (4) ให้ความรู้ด้านทฤษฎี-วิธีการ และ (5) กำหนดให้มีการติดตาม ดูแล ประเมินผล สรุปรายงาน ซึ่งจากวิธีการดำเนินงานทั้ง 5 ประการ ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับหลักยุทธศาสตร์ของการพัฒนาชนบทที่สำคัญ 2 ประการคือ (1) ให้มีการกำหนดกลุ่มบุคคลเป้าหมายในการพัฒนา (2) ปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาชนบทให้สอดคล้องกับแนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนา ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 ที่ตอบสนองต่อการพัฒนาชนบทในเชิงเศรษฐกิจมากขึ้น ทั้งนี้การพัฒนาชนบทแนวใหม่จะต้องคำนึงถึงศักยภาพเดิมของชนบททั้งด้านวัฒนธรรมและสิ่งอื่น ๆ แล้วเริ่มดำเนินงานพัฒนาต่อจากที่ประชาชน

มียูแล้ว (วิโรจน์ สารัตนะ. 2532 : 48 - 52) และวัลยา ชูประดิษฐ์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาถึงบทบาทขององค์กรเอกชนสตรีในการจัดการศึกษาแก่สตรีไทย เพื่อพัฒนาตนเอง พบว่าอุปสรรคในการดำเนินงานได้แก่ ขาดการประสานงานในชุมชนขาดแคลน อุปกรณ์ สตรีมีฐานะยากจนไม่สามารถเดินทางมารับการอบรมได้ ตลอดจนขาดเจ้าหน้าที่ในการติดตามผล

1.4 ด้านงบประมาณของโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรดิตถ์ ทั้ง 7 โครงการ คือ โครงการอบรมอาชีพเฉพาะอย่าง โครงการเร่งรัดการผลิตช่างฝีมือ โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ โครงการเย็บผ้าทอหมวพองน้ำ โครงการตัดเย็บเสื้อผ้า โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้อบแห้ง (กล้วยตาก) และโครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว โครงการตั้งกล่าวดำเนินงานโดยส่วนใหญ่ใช้งบประมาณจัดสรรของแต่ละหน่วยงาน รองลงมาคือ หน่วยงานให้การสนับสนุนอุปกรณ์และเครื่องมือเฉพาะอย่างขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของโครงการ เช่น โครงการสนับสนุนอาชีพราษฎรทำผลไม้อบแห้ง (กล้วยตาก) คือนอกจากหน่วยงานจะให้การสนับสนุนด้านงบประมาณแล้วยังให้การสนับสนุนเครื่องตากกล้วยโดยใช้พลังงานอาทิตย์ และเตาอบ (แกส) หรือโครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว (การทอผ้าด้วยกี่พื้นเมือง) หน่วยงานที่รับผิดชอบก็ได้มีการสร้างเครื่องทอผ้าให้กับผู้รับการฝึกอบรมไว้ใช้ในกลุ่มอีกด้วย และโครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ ก็ได้มีการซื้อเครื่องจักตอกมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และเพิ่มคุณภาพของผลผลิตอีกด้วย และทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับงบประมาณของแต่ละหน่วยงานซึ่งต้องมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า จึงจะทำการเบิก-จ่ายได้ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ม.ป.ป. : 81 - 82) ดังที่งานวิจัยของ สมพิศ เจริญทอง (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด พบว่าปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานส่วนใหญ่ ได้แก่ วัสดุ - อุปกรณ์เก่า ล้าสมัย ขาด รุด เครื่องมือไม่ทันต่อสภาพของเทคโนโลยี เป็นต้น

1.5 ด้านผลของการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรดิตถ์ ทั้ง 7 โครงการ คือ โครงการอบรมอาชีพเฉพาะอย่าง โครงการ

เร่งรัดการผลิตช่างฝีมือที่มีความต้องการสูง โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่ โครงการ เย็บผ้าทอหมวพองน้ำ โครงการตัดเย็บเสื้อผ้า โครงการสนับสนุนราษฎรอาชีพทำผลไม้อบแห้ง และโครงการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครัวเรือน ซึ่งโครงการดังกล่าวมีเป้าหมายของ ผลการดำเนินงานเป็นหลัก 4 ประการ คือ (1) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ (2) ฝึกฝนขบวนการคิดเพื่อแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน (3) ประชาชนมีโอกาสพัฒนา ศักยภาพของตน และ (4) สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ และรองลงมา คือ สามารถลดอัตราการอพยพแรงงานออกจากท้องถิ่น ซึ่งผลของการดำเนินงานดังกล่าวสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของแต่ละโครงการที่วางไว้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บำรุง สุขพรรณ (2525 : 121) ที่ได้ทำการศึกษาปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับประชากร นอกโรงเรียน และชนบท พบว่า ประชากรกลุ่มเป้าหมายมีความต้องการมีรายได้เพิ่ม และต้องการ มีอาชีพที่มั่นคงมากที่สุด นอกจากนี้ สุจิตา แสนสุข (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาถึง บทบาทของหน่วยงานรัฐบาลในการให้การศึกษาแก่สตรีไทยเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม พบว่า รัฐบาลมีบทบาทในการให้การศึกษาแก่สตรีเพื่อส่งเสริมการประหยัดในระดับมากในด้านคหกรรม การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้ ด้านอาชีพเพื่อส่งเสริมการเพิ่มพูนรายได้ในระดับมากในด้าน ทดถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน ด้านอาชีพเพื่อให้ยึดเป็นอาชีพในระดับมากด้านคหกรรม แต่รัฐบาลมีบทบาทในการให้การศึกษาด้านสังคมมีระดับน้อยและงานวิจัยของ ชูเกียรติ ลีสุวรรณ, อุษา ดวงสา และดุสิต ดวงสา (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาทัศนคติ และปัจจัยที่มีผล ต่อทัศนคติด้านการศึกษาและอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่กิ่งเมืองกิ่งชนบทจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า แนวทางการจัดกิจกรรมการศึกษาและอาชีพเพื่อชลอการย้ายถิ่นของเยาวชนสตรีควรมีการจัดกิจกรรม การศึกษาและอาชีพอย่างเหมาะสม คือ การจัดกิจกรรมการศึกษาและอาชีพจำเป็นที่จะต้องเป็นไป อย่างครบวงจรและมีการรองรับสนับสนุนอื่น ๆ ด้วย เพื่อนำไปสู่การมีงานทำและการพัฒนา คุณภาพชีวิตได้อย่างแท้จริง และการฝึกอาชีพก็นำไปสู่การเพิ่มรายได้จริง ๆ ด้วย

2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ ยากจน จังหวัดอุดรดิตถ์ จำแนกเป็นด้านต่าง ๆ คือ ด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านครูหรือวิทยากร ด้านหลักสูตรและเนื้อหา ด้านวิธีการฝึกอบรมตามกิจกรรม โครงการ

ด้านช่วงเวลาในการฝึกอบรม ด้านสถานที่ที่ใช้ในการจัดการฝึกอบรม ด้านค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมฝึกอบรม ด้านการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม ด้านการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรม พบว่า

2.1 ด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรม

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่ทราบวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมฝึกอบรม จึงทำให้ตัดสินใจเข้าร่วมและเพราะ (1) สนใจวิชาชั้นที่หน่วยงานจัดขึ้น ซึ่งสามารถทำให้มีรายได้เพิ่มสำหรับกิจกรรมการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีลักษณะให้ทำล้างตู้เดียว และเพราะ (2) ก่อนที่จะดำเนินการฝึกอบรมหน่วยงานได้มาแจ้งล่วงหน้าแล้วอีกทั้งการฝึกอบรมก็ไม่ได้ทำให้เยาวชนสตรีต้องเสียเวลาหรือค่าใช้จ่ายแต่อย่างใดเนื่องจากหน่วยงานมีงบประมาณสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายระหว่างดำเนินการฝึกอบรม ดังนั้นการฝึกอบรมจึงเป็นการให้เปล่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์ (2530 : 174) เกี่ยวกับการประเมินผลกระทบของโครงการการศึกษาออกโรงเรียนที่มีต่อประชาชนในชนบท พบว่าสาเหตุที่ประชาชนตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะอาชีพ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2.2 ด้านครูหรือวิทยากร

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าครูหรือวิทยากรควรเป็นผู้นำจากหน่วยงานที่จัดการฝึกอบรม ซึ่งสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูหรือวิทยากรที่สามารถพูดภาษาถิ่นได้มีความสำคัญต่อการฝึกอบรมมากเพราะทำให้เกิดความเป็นกันเองระหว่างวิทยากรและผู้ร่วมการอบรมจากการศึกษาพบว่า ครูหรือวิทยากรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญในวิชาชีพ ที่ให้การฝึกอบรมเฉพาะด้านโดยที่หน่วยงานได้พยายามเสาะหาวิทยากรเฉพาะสาขาอาชีพมาถ่ายทอดความรู้โดยตรงให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อความกระจ่างชัดของเนื้อหาและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรูญ มะลาดวง (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ลักษณะของครูหรือวิทยากรที่กลุ่มตัวอย่างต้องการมากที่สุด คือ ผู้ชำนาญการในท้องถิ่นที่หน่วยงานจัดให้ประกอบกับความเป็นกันเองของวิทยากรได้ใช้วิธีการสอนแบบให้ฝึกปฏิบัติตาม

จึงทำให้ผู้เข้าอบรมเกิดความพอใจและมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น • ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย การประเมินผล-ติดตามผลการศึกษานอกโรงเรียนที่ดำเนินงานโดยศูนย์ศึกษานอกโรงเรียน ภาคกลาง (2525 : 72) พบว่า ผู้เรียนมีความพอใจต่อวิธีการสอนของวิทยากร จึงทำให้ การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย และจากงานวิจัยของสมพงษ์ พุริตนะ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดกิจกรรมกลุ่มสนใจในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า วิทยากรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบและเป็นกันเองกับสมาชิกกลุ่มสนใจ ในระดับมาก

2.3 ด้านหลักสูตรและเนื้อหา

เยาวสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หน่วยงานควรเป็นผู้กำหนดหลักสูตรและ เนื้อหา เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมควรใช้เวลา 6 - 25 วัน และเนื้อหาความรู้ที่ให้การฝึกอบรม มีความเหมาะสมกับทรัพยากรท้องถิ่น อีกทั้งสอดคล้องกับความต้องการของตลาดเหล่านั้นล้วน เป็นความต้องการของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม ซึ่งส่งผลให้สามารถปฏิบัติตามเนื้อหาได้ง่ายขึ้น จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่หน่วยงานได้มีการสำรวจความต้องการของประชาชนเพื่อวางแผน ล่วงหน้าและเตรียมการตามลำดับขั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูเกียรติ ลิขสุวรรณ, อุษา ดวงสา และตุลิต ดวงสา (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติ และปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติด้านการศึกษาและอาชีพของเยาวสตรีในพื้นที่กิ่งเมืองกิ่งชนบทจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ก่อนที่จะมีการจัดกิจกรรมการศึกษาหรืออาชีพใด ๆ ควรมีการศึกษาริบทของชุมชน เพื่อให้ เข้าใจถึงสภาพปัญหาความต้องการ และความสนใจของชุมชนเสียก่อน การเตรียมการจัดกิจกรรม การศึกษาและอาชีพแก่ชุมชน ควรมีการวางแผนล่วงหน้า และจากการประเมินผลการจัดกลุ่มสนใจ ในจังหวัดศรีสะเกษของเทียบ ภูมิรัตน (2528 : 150) พบว่ากรมการศึกษานอกโรงเรียน ควรเป็นผู้จัดทำหลักสูตรรายวิชาเพื่อความถูกต้อง และเป็นแนวทางให้วิทยากรนำไปใช้ให้สอดคล้อง กับความต้องการของท้องถิ่น นอกจากนี้ จรูญ มะลาดวง (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า เนื้อหาวิชาที่กลุ่มตัวอย่างต้องการมาก ได้แก่ การทอผ้าลายขิด ตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี และการปลูก หม่อนเลี้ยงไหมซึ่งใช้เวลา 15 - 20 วัน

2.4 ด้านวิธีการฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการ

เยาวชนส่วนใหญ่มองเห็นว่าการฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการควรใช้การสาธิตและให้ฝึกปฏิบัติตาม โดยที่วิทยากรเป็นผู้จัดหาวัสดุ - อุปกรณ์มาให้ และต้องเป็นวัสดุ - อุปกรณ์ที่สามารถจัดซื้อได้ง่ายในภายหลังการฝึกอบรมด้วย สำหรับเครื่องมือ - อุปกรณ์ที่ทำมาใช้ในการฝึกอบรมยังคงใช้การได้ดีซึ่งมีสภาพทั้งเก่า - ใหม่ผสมกัน แต่ควรจัดให้มีจำนวนมากกว่าผู้เข้ารับการอบรมจึงจะเหมาะสม จากการศึกษาพบว่าเยาวชนส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดคือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การสอนทฤษฎีมาก ๆ ไม่ก่อให้เกิดประสบการณ์ตรงดังนั้นในการสอนวิชาชีนครูหรือวิทยากรจึงมักจะใช้วิธีการถ่ายทอดความรู้โดยการสาธิตวิธีทำ และให้ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติตามไปพร้อม ๆ กัน อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความสามารถและมีกำลังใจที่จะฝึกความชำนาญจนเป็นอาชีพได้ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุ่นตา นพคุณ และคณะ (2533 : 192 - 195) ได้ศึกษาบทบาทของสถาบันการศึกษาที่มีต่อเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน สรุปได้ว่า เยาวชนหรือวัยรุ่น (Adolescence) เป็นวัยที่มีพลังควรได้รับการพัฒนาคุณภาพอย่างยิ่ง โดยการให้ความสนใจและเอาใจใส่จากบุคคลและสถาบันต่าง ๆ ให้ได้รับการฝึกทักษะในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ และนอกจากนี้ยังพบว่างานวิจัยของ สุทิน จิมโฌม (2521 : 98) ที่ได้ทำการสำรวจความต้องการการฝึกอบรมวิชาชีพของเด็กวัยเรียนในเขตกรุงเทพมหานครฝั่งตะวันตก และจังหวัดสมุทรปราการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างกำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่ประสงค์จะศึกษาต่อแต่ต้องการฝึกอบรมวิชาชีพซึ่งใช้เวลาในการฝึกมากกว่าเก้าเดือน

สำหรับวัสดุ - อุปกรณ์ส่วนใหญ่ใช้วัสดุ - อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่สามารถจัดทำหรือหาได้ในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรม สำหรับวัสดุ - อุปกรณ์บางชิ้นที่วิทยากรเตรียมมานั้นการต้องให้มีมากกว่าจำนวนผู้เข้ารับการอบรมที่ได้แจ้งล่วงหน้าไว้ เพราะการกระจายข่าวฝึกอบรมอาจไม่ทั่วถึงทุกพื้นที่ ฉะนั้นในวันเปิดโครงการฝึกอบรมอาจมีผู้ที่ทราบข่าวภายหลังสนใจที่จะเข้าร่วมฝึกอบรมและอาจทำให้วัสดุ - อุปกรณ์ไม่เพียงพอได้

2.5 ด้านช่วงเวลาในการฝึกอบรม

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ระยะเวลาที่เหมาะสมในการฝึกอบรมควรเป็นระหว่างเวลา 09.00 - 17.00 น. ซึ่งสามารถจัดการฝึกอบรมได้ทุกวันหลังฤดูเก็บเกี่ยว เพราะเยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีเวลาว่างทำให้ก็สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตั้งแต่ต้นจนจบด้วย จากการศึกษพบว่า เยาวสตรีส่วนใหญ่ต้องการมีอาชีพเสริมรายได้ในช่วงที่ว่างจากการทำงานประจำทั้งงานในครอบครัวและงานอาชีพ เพื่อให้มีรายได้เป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว เนื่องจากเยาวชนสตรีกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีครอบครัวแล้วจึงต้องรับภาระงานดูแลครอบครัวและหารายได้พิเศษ ดังนั้นจึงสนใจที่จะมีอาชีพเสริมที่สามารถทำที่บ้านของตนได้จะเห็นได้ว่าหลังฤดูเก็บเกี่ยวประชาชนในชนบทจะมีการอพยพออกขายแรงงานจำนวนมากเพราะไม่มีอาชีพเสริม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จ้างงค์ แก้วคง (2521 : 49 - 51) ได้ศึกษาความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกรอำเภอเมือง จังหวัดตาก พบว่า เกษตรกรต้องการเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อนำความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ ไปปรับปรุงการประกอบอาชีพของตนให้ดีขึ้น และเกษตรกรได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดการฝึกอบรมประมาณเดือนมีนาคม ซึ่งเป็นช่วงที่เสร็จสิ้นจากการเก็บเกี่ยวและควรใช้เวลาในการฝึกอบรมระหว่าง 1 - 7 วัน โดยฝึกอบรมทั้งวันติดต่อกันไป นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา มะลาดวง (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ฤดูกาลที่สะดวกในการเข้ารับการฝึกอบรม คือช่วงหลังเก็บเกี่ยว ซึ่งอยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม ระหว่าง 3 - 10 วัน

2.6 ด้านสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สถานที่ที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการจัดฝึกอบรมควรใช้หอประชุมโรงเรียน และศูนย์พัฒนาตำบล เพราะอยู่ใกล้บ้านทำให้สะดวกสบายต่อการเดินทางระหว่างที่พักไปยังสถานที่ฝึกอบรม อีกทั้งยังเป็นสถานที่ที่กว้างขวางทำให้มีแสงสว่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงานด้วย จากการศึกษพบว่า สถานที่ทั้ง 2 แห่งนี้ใช้เป็นที่พักของคนในหมู่บ้านเวลาที่มีการนัดหมาย หรือพิธีกรรมต่าง ๆ เพราะที่ตั้งของสถานที่มีส่วนสำคัญต่อการดำเนินการฝึกอบรมให้ประสบผลสำเร็จได้ จากงานวิจัยของจรรยาศักดิ์ คักดีแก้ว (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา

เกี่ยวกับบทบาทของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดและผู้บริหารโรงเรียนชุมชน ในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบในโรงเรียนชุมชน พบว่า บทบาทที่มีมากที่สุด ได้แก่ การชักจูงใจให้สมาชิกในชุมชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน รองลงมา คือ สนับสนุนให้โรงเรียนชุมชนเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อีกทั้งให้การส่งเสริมสนับสนุนขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีอยู่ในชุมชนด้วย ดังที่งานวิจัยของวลยา ชูประดิษฐ์ (2527 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาถึงบทบาทขององค์กรเอกชนสตรีในการจัดการศึกษาแก่สตรีไทยเพื่อพัฒนาตนเอง พบว่าอุปสรรคในการดำเนินงาน ได้แก่ สตรีมีฐานะยากจนไม่สามารถเดินทางมารับการอบรมได้ ตลอดจนขาดเจ้าหน้าที่ประสานงานในชุมชนทำให้ไม่มีการเตรียมความพร้อมด้านสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม เช่น การจัดรถรับ - ส่ง ระหว่างการฝึกอบรม หรืออาจจัดที่พักให้เยาวยสตรีพักค้างคืนระหว่างการฝึกอบรม เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้เยาวยสตรีสามารถเดินทางมาเข้ารับการฝึกอบรมตั้งแต่ต้นจนจบ

2.7 ด้านค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมฝึกอบรม

เยาวยสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หน่วยงานควรรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมทั้งหมด และหน่วยงานควรจัดหาเบี้ยเลี้ยงให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วย อีกทั้งยังมีความต้องการได้รับวัสดุสำเร็จรูปคืนหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแต่ต้องไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น นอกจากนี้จรรยา มะลาดวง (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า สตรีกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือด้านเงินทุนทั้งเงินสงเคราะห์ให้เปล่าและเงินกู้ยืมหมุนเวียนอีกด้วย ทั้งนี้จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าเยาวยสตรีไม่ต้องการมีรายจ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ต้องการที่จะรับผลประโยชน์ตอบแทนเวลาที่นำมาใช้กับการฝึกอบรม เพราะเนื่องจากเยาวยสตรีเหล่านี้ต้องมีภาระเลี้ยงดูครอบครัว ต้องออกทำนา หรือรับจ้างทั่วไปเพื่อนำรายได้มาใช้จ่ายในแต่ละวัน และการได้รับเบี้ยเลี้ยงตอบแทนจึงจัดว่าเป็นการทำงานของเยาวยสตรีเช่นกัน

ดังที่รัตน นุ่มไพศาล และประนอม โอทกานนท์ (2531 : 203 - 204) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน : กรณีตัวอย่าง ตำบลคงคม อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท พบว่าโครงการต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ประชาชนมากที่สุดมีจำนวน 21 โครงการ อันดับแรก คือโครงการการเพิ่มผลผลิตและรายได้แก่เกษตรกร อันดับสุดท้าย

ได้แก่ โครงการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชน ซึ่งในการจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาให้
 ถูกจุดนั้นต้องอาศัยข้อมูลชุมชนที่มีความถูกต้องมากพอสมควร เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์ให้ทราบถึง
 ค่าโครงการปัญหาความต้องการอันแท้จริงตามความเหมาะสมของชุมชนแต่ละแห่งและดังที่กรม
 ประชาสงเคราะห์ (2537 : 24 - 25) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ผู้รับการฝึกอบรมอาชีพกับ
 การดำเนินงานสงเคราะห์และฝึกทักษะอาชีพสตรีของกรมประสงเคราะห์ : ศึกษาเฉพาะกรณี
 ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพรัตนากา จังหวัดขอนแก่น รุ่นที่ 7 ปี พ.ศ.2536 พบว่า เยาวสตรี
 ที่มาฝึกอาชีพส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 13 - 19 ปี ด้านการประกอบอาชีพของเยาวสตรี ร้อยละ
 60.5 ช่วยทางบ้านประกอบอาชีพ ร้อยละ 4.6 เคยออกไปทำงานนอกหมู่บ้านตนเอง และ
 สุรีย์ นาคนิยม (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่
 สายอาชีพหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตการศึกษา 2 พบว่า
 ปัญหาด้านส่วนตัวที่นักศึกษาวิชาชีพประสบ คือ เรื่องเงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการมาเรียน
 เนื้อหาที่เรียนง่ายเกินไป วัสดุ - อุปกรณ์เก่าไม่ทันสมัย

2.8 ด้านการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม

เยาวสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วิธีการแจ้งข่าวการฝึกอบรมนั้นควรให้
 กำนัน - ผู้ใหญ่บ้านจัดประชุมชี้แจง หลังจากนั้นให้กำนัน - ผู้ใหญ่บ้านประสานงานกับผู้เข้ารับการ
 อบรมก่อนดำเนินการอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากกำนัน - ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดระหว่าง
 หน่วยงานกับประชาชนในท้องถิ่นและได้รับมอบหมายให้เป็นผู้กระจายข่าวของหน่วยงานซึ่งเข้าไป
 ในหมู่บ้านนาน ๆ ครั้ง ดังนั้นแรงกระตุ้นหรือชักชวนให้เข้าร่วมฝึกอบรมของกำนัน - ผู้ใหญ่บ้าน
 จึงมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมฝึกอบรม ดังที่ธวัชชัย ใจชาญสุขกิจ (2529 : บทคัดย่อ) ที่ได้
 ทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการด้านการเรียนการสอนของผู้เรียนโครงการ
 อบรมฯ เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติในจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ผู้เรียนต้องการให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน
 เป็นผู้ติดต่อนัดหมายกับผู้เรียนมากที่สุด นอกจากนั้นจำนงค์ แก้วคง (2521 : 49 - 51)
 ได้ศึกษาถึงความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกร อำเภอเมือง
 จังหวัดตาก พบว่า เกษตรกรมีความสนใจและต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมมากขึ้น เพื่อที่จะได้
 นำความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ ไปปรับปรุงการประกอบอาชีพของตนให้ดีขึ้น ซึ่งการกระจายข่าวหรือ

แรงกระตุ้นของกำนันผู้ใหญ่บ้านโดยผ่านหอกระจายข่าวหรือ การนัดประชุมชี้แจงประโยชน์ของการฝึกอบรมก็เท่ากับเป็นการจูงใจให้ประชาชนในหมู่บ้านได้มีการเตรียมความพร้อมล่วงหน้าและสำหรับการเตรียมตัวเพื่อเข้ารับการอบรมนั้น เยาวสตรีมีความเห็นว่าควรต้องเตรียมเพราะหน่วยงานมาแจ้งล่วงหน้าแล้วทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีการวางแผนและจัดการภาระกิจของตนเองให้ว่างเว้นจากงานประจำและสามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้ตั้งแต่ต้นจนจบและให้สามารถตกตวงผลประโยชน์จากการฝึกอบรมได้อย่างครบถ้วนหรือสามารถนำไปใช้ประโยชน์เป็นอาชีพเสริมรายได้

2.9 ด้านการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง

เยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการมาตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่นั้นควรมาอย่างสม่ำเสมอ และควรมาช่วงระหว่างดำเนินการฝึกอบรมเป็นครั้งคราว ส่วนวิธีการตรวจเยี่ยมนั้นควรพบผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยตรง จากการศึกษาพบว่าโครงการแต่ละโครงการที่ดำเนินการไปแล้วขาดการติดตามดูแลอย่างต่อเนื่องทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่มีความมั่นใจว่าผลผลิตที่ได้รับจากการฝึกจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือมีตลาดรองรับผลผลิตหรือไม่ ดังนั้นผู้ที่มาตรวจเยี่ยมจึงเปรียบเสมือนที่ปรึกษาของประชาชนผู้ผ่านการฝึกอบรม จะเห็นได้ว่าโครงการที่ไม่ประสบความสำเร็จส่วนหนึ่งมาจากขาดการประสานงานหรือติดตามผลของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ดังที่ วัลยา ชูประดิษฐ์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาถึงบทบาทขององค์กรเอกชนสตรีในการจัดการศึกษาแก่สตรีไทยเพื่อพัฒนาตนเอง พบว่าอุปสรรคในการดำเนินงาน ขาดการประสานงานงานในชุมชน สินค้าขาดการพัฒนารูปแบบ ตลอดจนขาดเจ้าหน้าที่ในการติดตามผล ซึ่งวิธีการตรวจงานของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมส่วนใหญ่เยาวชนสตรีมีความเห็นว่าควรส่งตัวแทนหน่วยงานมาติดตามผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม สำหรับการตรวจงานหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมตามโครงการเยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรมีเจ้าหน้าที่คอยติดตามหาตลาดจำหน่ายผลผลิตให้เนื่องจากประชาชนตั้งบ้านเรือนอยู่ห่างไกลจากตัวเมืองหรือย่านตลาดการค้า การสัญจรไปมาระหว่างถิ่นที่อยู่กับตัวเมืองทำให้ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายด้วยผลผลิตที่ได้อาจไม่คุ้มกับการลงทุนดังนั้นการที่หน่วยงานช่วยนำผลผลิตไปหาตลาดจำหน่ายให้ก็เท่ากับเป็นการลดต้นทุนการผลิตประชาชนเกิดความมั่นใจมีกำลังใจที่จะเพิ่มผลผลิตออกมาสู่ตลาดมากยิ่งขึ้น เพราะ

โดยทั่วไปแล้วประชาชนในชนบทจะดำรงชีวิตอยู่อย่างเรียบง่าย เก็บตัวและไม่กว้างขวางหรือกล้าพอที่จะไปติดต่อกับสังคมภายนอกหรือตลาดเพื่อเสนอขายผลผลิตของตนได้อีกทั้งหน่วยงานไม่มีการติดตามดูแลควบคุมคุณภาพของผลผลิต สินค้าจึงไม่อยู่ในความต้องการของตลาดประการหนึ่งด้วย ดังที่ สุธิตา แสนสุข (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาถึงบทบาทของหน่วยงานรัฐบาลในการให้การศึกษาแก่สตรีไทยเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม พบว่า รัฐบาลมีบทบาทในการให้การศึกษา ด้านสังคมมีระดับน้อย สตรีไทยขาดความร่วมมือประสานงานอย่างจริงจัง หาดตลาดยาก อีกทั้งขาดบุคลากรติดตามผลด้วย จากการศึกษางานวิจัยของ จริญญา มะลาดวง (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า สตรีมีความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศและตรวจเยี่ยมจากเจ้าหน้าที่ ได้แก่ การแนะแนวทางประกอบอาชีพ และการช่วยเหลือเรื่องการรวมกลุ่มเพื่อการผลิตและจำหน่าย

2.10 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรม

เยาวสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าประโยชน์จากการเข้าร่วมฝึกอบรมช่วยทำให้มีรายได้เสริมแก่ครอบครัว อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บำรุง สุขพรรณ (2525 : 121) ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับประชากรนอกโรงเรียนและชนบท ผลการวิจัยพบว่า ประชากรกลุ่มเป้าหมายมีความต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้น และต้องการมีอาชีพที่มั่นคงมากที่สุด

แต่ภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้วเยาวสตรีส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า การฝึกอบรมยังไม่มีผลที่จะช่วยทำให้เยาวสตรีอยู่ในท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเนื่องจากการไม่มีการรวมกลุ่มกันของผู้เข้ารับการอบรมภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวิชาชีพที่เยาวสตรีได้รับการฝึกอบรมไปนั้นไม่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันจึงไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ยังไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมมาเปิดดำเนินการเพื่อให้เยาวสตรีได้เข้าไปประกอบอาชีพตามที่ได้รับฝึกอบรมมา ซึ่งจะเป็นการลดอัตราการย้ายถิ่นไปประกอบอาชีพต่างถิ่นได้ ดังที่ชูเกียรติ ลิสุวรรณ, อุษา ดวงสา และดุสิต ดวงสา (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยทัศนคติและปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติด้านการศึกษาและอาชีพของเยาวสตรีในพื้นที่กิ่งเมืองกิ่งชนบทจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประเด็นสำคัญคือ ชุมชนต้องตระหนักและยอมรับว่า

การย้ายถิ่นของเยาวชนสตรีเป็นปัญหาของชุมชนเอง ไม่ใช่เป็นเพียงปัญหาของรัฐเท่านั้นและการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวก็ควรจะเป็นบทบาทของชุมชนเองด้วย

นอกจากนี้เยาวชนสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่า โครงการหรือกิจกรรมการฝึกอบรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองมากที่สุด คือ งานศิลปประดิษฐ์และการตัดเย็บเสื้อผ้า - เครื่องใช้ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาณี ทันนะประณะ (2537 : 27 - 30) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสตรีชนบทกับการเข้ารับบริการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสตรี : อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าโครงการที่ให้ความรู้วิชาชีพ ได้แก่ การทำดอกไม้ผ้า ดอกไม้กระดาษา (ศิลปประดิษฐ์) การตัดเย็บเสื้อผ้าและการทำอาหาร เป็นต้น

3. ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของเยาวชนสตรีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมตามโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ จำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านวิทยากรและเนื้อหาการฝึกอบรม ด้านระยะเวลา ด้านสถานที่และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ด้านการประชาสัมพันธ์และการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ารับการฝึกอบรมและข้อเสนอแนะอื่น ๆ พบว่า

3.1 ด้านวิทยากรและเนื้อหาการฝึกอบรม เยาวสตรีส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรเพิ่มเนื้อหาให้ละเอียด แปลกใหม่และสอดคล้องกับท้องถิ่นทั้งนี้เพื่อให้เนื้อหาการอบรมน่าสนใจ และเป็นที่ต้องการของเยาวชนสตรีที่ต้องการความทันสมัยทันเหตุการณ์ในภาวะสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงของข่าวสารข้อมูล ดังนั้นเพื่อให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจังหน่วยงานจึงต้องมีการพัฒนารูปแบบเนื้อหาการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับภาวะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วย และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือการที่ประชาชนสามารถรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพตามที่ได้อบรมมาก็เท่ากับเป็นการสร้างอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่นไม่ให้อพยพออกไปหางานทำหลังฤดูการเก็บเกี่ยวได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ต้องอาศัยปัจจัยหลายประการที่จะทำให้เกิดกลุ่มอาชีพในท้องถิ่นได้ ดังงานวิจัยของ ปรมะศวร์ สุขมาก (2529 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการรวมกลุ่มกันของเกษตรกร : ศึกษากรณีของเกษตรกรบ้านห้วยหินและบ้านหนองปร่าง จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันคือการพึ่งอาศัยกัน ผู้นำชุมชนและการช่วยเหลือจากทางราชการหรือหน่วยงานภาคเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธิดา แสนสุข (2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงบทบาทของหน่วยงานรัฐบาลในการให้การศึกษาแก่สตรีไทยเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม พบว่าขาดความร่วมมือประสานงาน

อย่างจริงจังหา ตลาดยาก สตรีไม่มีเวลามารับการฝึก สตรีไม่เห็นความสำคัญ และไม่สนใจมารับ การฝึกและตั้งที่ สมณิศ เจริญทอง (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด พบว่า เครื่องมือเทคโนโลยีไม่ทันสมัยและข้อมูลด้านการตลาดยังคงล้าหลัง อยู่มาก

3.2 ด้านระยะเวลา สถานที่และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม เยาวสตรีส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าเป็นการลดค่าใช้จ่ายระหว่างการฝึกอบรม หน่วยงานควรจัดหาวัสดุ - อุปกรณ์ ให้มีจำนวนเพียงพอกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เนื่องจากเยาวชนสตรีที่ได้รับการแจ้งข่าวการฝึกอบรม จะมีความตั้งใจและสนใจที่จะเข้ารับการฝึกอบรมอย่างจริงจัง ดังนั้นการได้รับวัสดุ - อุปกรณ์ เพียงพอสอดคล้องกับเนื้อหาการฝึกอบรมมีส่วนกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น แต่ในบางครั้ง ผู้เข้าอบรมบางกลุ่มอาจถูกเพื่อนชักชวนมาเข้าอบรม หน่วยงานจำเป็นต้องแบ่งปันวัสดุ - อุปกรณ์ให้ทั่วถึงเพราะวัสดุ - อุปกรณ์เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การฝึกอบรมประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งมีส่วนในการเร่งเร้าให้เกิดความต้องการเข้าร่วมฝึกอบรมด้วย ปัญหาวัสดุ - อุปกรณ์ ไม่เพียงพอจึงเป็นเรื่องที่หน่วยงานจะต้องวางแผน เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ จากการ ศึกษาวิจัยพบว่าเยาวชนสตรีส่วนใหญ่ผ่านการอบรมวิชาตัดเย็บเสื้อผ้า ซึ่งวัสดุ - อุปกรณ์ที่ใช้จะมี ราคาแพงกว่าการฝึกอบรมแขนงอื่น ๆ ประกอบกับเยาวชนสตรีทางภาคเหนือมีค่านิยม เรื่องการ แต่งกายด้วยและจากงานวิจัยของสุทิน จิมโฌม (2521 : 98) ได้สำรวจความต้องการการฝึก อบรมวิชาชีพของเด็กวัยเรียนในเขตกรุงเทพมหานครฝั่งตะวันตก และจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า วิชาตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีและเสื้อผ้าเด็ก อยู่ในความต้องการของเด็กยากจนมากที่สุด ทั้งนี้เพราะ วิชาดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือหารายได้พิเศษได้ วิชาตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นวิชาชีพ ที่หน่วยงานต้องลงทุนค่าวัสดุฝึกสูง และมักจะมอบวัสดุฝึกสำเร็จรูปคืนให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมอันเป็น การสร้างแรงเสริมให้เขา ได้มองเห็นความสามารถและคุณค่าของเนื้อหาวิชาด้วย

3.3 ด้านการประชาสัมพันธ์และการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่ เยาวสตรีส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าการกระจายข่าวการอบรมล่วงหน้าอย่างน้อย 1 อาทิตย์ เพราะเนื่องจาก เยาวสตรีต้องออกไปทำงานนอกบ้าน อาจไม่ได้รับแจ้งเรื่องการฝึกอบรมซึ่งก้านัน - ผู้ใหญ่บ้าน

มักจะแจ้งผ่านหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน หรือหน่วยงานมาชี้แจงรายละเอียดเพื่อชี้ชวนให้เยาวชนสตรี มองเห็นความสำคัญและวัตถุประสงค์ของกิจกรรมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพิศ เจริญทอง (2533 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด พบว่า มีความแตกต่างกันในด้านของการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลทางอาชีพเพื่อให้ประชาชนเกิด ความรู้ความเข้าใจและเห็นช่องทางการพัฒนาอาชีพ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารการฝึกอบรมมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลทั้ง 2 ฝ่าย คือ ทั้งหน่วยงานที่จัดการฝึกอบรมและ ผู้เข้ารับการอบรมที่จะประสานสัมพันธ์ทำให้การฝึกอบรมสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ดังที่ สมกนิ โทณผลิน (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของนายอำเภอในเขตการปกครองภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อพัฒนาชนบท พบว่า ปัญหาในการ ดำเนินงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนในเขตอำเภอที่รับผิดชอบเกิดจากประชาชนขาดความพร้อม ในการเข้าร่วมโครงการพัฒนา ความบกพร่องที่เกิดจากตัวเจ้าหน้าที่และขาดการประสานงาน ระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชน

3.4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ารับการฝึกอบรม เยาวสตรีส่วนใหญ่

มีความเห็นว่า ทำให้ครอบครัวมีรายได้เสริม เพราะหลังฤดูเก็บเกี่ยวเยาวชนสตรีจะอพยพออกไป ขายแรงงานต่างถิ่น เพื่อหาอาชีพเสริม รายได้ บางกลุ่มกลับมาเฉพาะช่วยฤดูเก็บเกี่ยว เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยยา ชูประดิษฐ์ (2527 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาถึงบทบาท ขององค์กรเอกชนสตรีในการจัดการศึกษาแก่สตรีไทยเพื่อพัฒนาตนเอง พบว่าองค์กรเอกชนสตรี ส่วนใหญ่จะมุ่งจัดกิจกรรมด้านการฝึกอาชีพทางด้านสหกรรมและหัตถกรรม เพื่อเป็นอาชีพเสริม และเพิ่มรายได้ให้แก่สตรีที่อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล ทั้งนี้เพราะรัฐบาลมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ การมุ่งขจัดปัญหาความยากจนของประชาชนให้มีการกินดีอยู่ดี โดยยกระดับความสามารถของ ประชาชนในชนบทในการตัดสินใจการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ การมีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน

เขาวาสตรีส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับความสำคัญ คือ หน่วยงานควรช่วยประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพอย่างถาวรและมั่นคง และหน่วยงานควรส่งเสริมให้มีการจ้างงานในท้องถิ่นเพื่อให้มีงานทำตลอดปี จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าการจัดโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพนั้นต้องมีการฝึกอบรมอย่างจริงจังเพื่อให้เขาวาสตรีเห็นว่าหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้วสามารถทำเป็นอาชีพหลัก อาชีพรอง หรืออาชีพเสริมรายได้ได้ ข้อสำคัญคือต้องมีตลาดรองรับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชูเกียรติ ลิ้มสุวรรณ, อุษา ดวงสา และดุสิต ดวงสา (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาทัศนคติ และปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติด้านการศึกษาและอาชีพของเขาวาสตรีในพื้นที่กิ่งเมืองกิ่งชนบทจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการจัดกิจกรรมการศึกษาและอาชีพจำเป็นที่จะต้องเป็นไปอย่างครบวงจร และมีการรองรับสนับสนุนอื่น ๆ ด้วย เพื่อนำไปสู่การมีงานทำและการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างแท้จริง และการฝึกอาชีพก็นำไปสู่การเพิ่มรายได้จริง ๆ การจัดกิจกรรมต้องมีความยืดหยุ่นสูงและมีการประชาสัมพันธ์ด้วย นอกจากนี้งานวิจัยของ จรูญ มะลาตวง (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษา นอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า สตรีกลุ่มตัวอย่างต้องการให้หน่วยงานช่วยเหลือด้านการรวมกลุ่มเพื่อผลิตและจำหน่าย การหางานทำและเรื่องสถานประกอบการต่าง ๆ

จากงานวิจัยของ อำนาจ ศีลวัตร (2530 : 39 - 56) ได้ศึกษาความสนใจและความต้องการของประชาชนที่มีต่อการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรมระยะสั้นของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาวิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา พบว่าประชาชนสนใจวิชาหลักการสหกรณ์ หลักการทำอาหารกระป๋อง และอุตสาหกรรมหมักดอง ซึ่งจากวิชาชีพดังกล่าวจะเห็นได้ว่าประชาชนมองเห็นความสำคัญของการนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์แบบครบวงจร ซึ่งจะทำให้เขาเหล่านั้นสามารถมีอาชีพอยู่ในท้องถิ่นได้ โดยไม่ต้องอพยพออกไปขายแรงงานระหว่างฤดูกาลเก็บเกี่ยวด้วย ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องให้การสนับสนุนและเป็นกำลังสำคัญที่จะผลักดันให้ผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่นอยู่ในความต้องการของตลาดเพื่อให้ประชาชนมีงานทำตลอดปี

จากข้อเสนอแนะดังกล่าวเป็นความต้องการของเขาวาสตรีที่ต้องการได้รับการตอบสนองจากหน่วยงาน แต่ในขณะเดียวกันหน่วยงานแต่ละหน่วยก็มักจะพบปัญหาในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะ

ในเรื่องของการติดตามผลของการฝึกอบรม ทั้งนี้เพราะเมื่อจบโครงการก็คือหมดงบประมาณ ดำเนินงานทำให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ดังที่เมธินี พนมฤทธิ์ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการประสานงานของเจ้าหน้าที่ สังกะทรวงหลัก ระดับปฏิบัติการในการจัดการศึกษานอกระบบ เขตพื้นที่ยากจน : ศึกษากรณี โครงการโคราชพัฒนา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการประสานงานของเจ้าหน้าที่ สังกะทรวงหลัก ระดับปฏิบัติการในการจัดการศึกษานอกระบบในโครงการโคราชพัฒนา คือ งบประมาณไม่เพียงพอ การขาดขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัย

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการศึกษา โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน

จังหวัดอุดรธานี พบว่า เยาวสตรีส่วนใหญ่ต้องการมีอาชีพอยู่ในท้องถิ่น เพื่อให้มีรายได้มาใช้จ่าย ในครอบครัว ดังนั้นหน่วยงานที่ดำเนินการฝึกอบรมจึงควรจัดหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิต อย่างต่อเนื่องด้วย

1.2 วัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่นำมาใช้ในการฝึกอบรมควรมหาได้ในท้องถิ่นหรือ สามารถจัดซื้อได้ในราคาที่ไม่สูงนัก เพื่อที่ผู้เข้ารับฝึกอบรมจะได้นำไปเป็นข้อมูลตัดสินใจลงทุน ประกอบอาชีพได้

1.3 การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานควรแจ้งให้ผู้เข้ารับการอบรมทราบล่วงหน้า อย่างน้อย 1 สัปดาห์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ในการศึกษาวิจัยต่อไปควรขยายกลุ่มตัวอย่างสู่เยาวชนสตรีหรือสตรี

2.2 ควรขยายการวิจัยออกไปให้ครอบคลุมพื้นที่ยากจนทั้งจังหวัด

2.3 ควรศึกษาวิจัยในเรื่องทัศนคติในการประกอบอาชีพของประชากรในเขต

พื้นที่ยากจน

2.4 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของหน่วยงานภาครัฐบาลและเอกชนที่มีผลต่อการพัฒนาอาชีพของสตรีตามแนวชายแดนไทย - ลาว หรือกัมพูชา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

สาธารณสุข, กระทรวง. ผลการดำเนินงานสนองนโยบายรัฐบาลด้านสาธารณสุข (ตุลาคม 2537 - มกราคม 2538) อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์. ม.ป.ท., 2538.

การพัฒนาชุมชน, กรม. แผนพัฒนาสตรีระยะที่ 6 พ.ศ.2530 - 2534. กรุงเทพฯ :
กองส่งเสริมและเผยแพร่, 2531. อัดสำเนา.

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. สรุปย่อ : งานวิจัย - ประเมินผล - ติดตามผล การศึกษา
นอกโรงเรียนที่ดำเนินงานโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค : กลาง เหนือ ได้
ตะวันออกเฉียงเหนือ และกองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน
ปี 2520 - 2524. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เลียงเชียง, 2525.

_____ . คู่มืออบรมและดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพ. กรุงเทพฯ
: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2531.

_____ . รวมบทคัดย่อผลงานวิจัยทางการศึกษานอกโรงเรียนปี พ.ศ.2531-2536.

กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ, 2537.

(เอกสารประกอบการประชุมเชิงวิชาการ เพื่อเสนอผลการวิจัยทางการศึกษา
นอกโรงเรียน เล่มที่ 1)

เกษตรและสหกรณ์, กระทรวง. กองพัฒนาสตรีและเด็ก. รายงานประชุมสัมมนาเรื่อง
บทบาทการมีส่วนร่วมของสตรีชนบททางเศรษฐกิจและสังคม. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
23 พฤศจิกายน 2524.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาชนบทพื้นที่ยากจน

ปี 2525 - 2529. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานการพัฒนาแห่งชาติ, ม.ป.ป.

_____ . แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539).
กรุงเทพฯ, 2535.

_____ . แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5. กรุงเทพฯ : พิมพ์ศึกษา, 2525.

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, สำนักงาน. นโยบายและแผน
พัฒนาเยาวชนระยะยาว. กรุงเทพฯ : 2527.

คณะทำงานวางแผนพัฒนาสตรีระยะยาว. รายงานการศึกษาเพื่อการจัดแผนพัฒนาสตรีระยะยาว

2525 - 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สตรีชนบทกับการเข้ารับบริการการฝึกอบรม

เพื่อพัฒนาสตรี. กรุงเทพฯ : สำนักงานสันทัดทางการศึกษาแห่งชาติ, 2537.

จรรยา มะลาตวง. การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพสตรีในชนบท : กรณีศึกษาในจังหวัด

ร้อยเอ็ด. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

จรรยาศักดิ์ คักดีแก้ว. บทบาทของผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดและผู้บริหารโรงเรียนชุมชน

ในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบในโรงเรียนชุมชน. วิทยานิพนธ์

ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528. อัดสำเนา.

จังหวัดอุดรดิตถ์, สำนักงาน. บรรยายสรุปจังหวัดอุดรดิตถ์. อุดรดิตถ์ : ฝ่ายแผนและโครงการ

สำนักงานจังหวัดอุดรดิตถ์, 2537.

จำนงค์ แก้วคง. การสำรวจความต้องการของเกษตรกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก

เกี่ยวกับโครงการฝึกอบรมระยะสั้นวิชาชีพเกษตร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2521. อัดสำเนา.

ชลทิพย์ เอี่ยมล้ำวงศ์. การประเมินผลกระทบของโครงการการศึกษานอกโรงเรียนที่มีต่อ

ประชาชนในชนบท. ปรินิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ดาริน กัญจระ. ผลกระทบของการฝึกอบรมอาชีพเยาวชนต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพ :

ศึกษากรณีศูนย์ฝึกอาชีพเยาวชนแบบผสมผสาน อำเภอหนองขาหย่าง จังหวัดอุทัยธานี.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.

เทียบ ภูมิรัตน์. การติดตามผลและประเมินผลการจัดกลุ่มสนใจในจังหวัดศรีสะเกษ.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2525. อัดสำเนา.

ท่าปลา, อำเภอ. แผนพัฒนาตำบล 5 ปี พ.ศ.2535-2539. อุดรดิตถ์, 2535.

ธวัชชัย ใจชาญสุขกิจ. สภาพปัญหาและความต้องการด้านการเรียนการสอนของผู้เรียนโครงการ
รณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติในจังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.

บวร พุทธวณะ. การศึกษาความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของสตรีในจังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

บำรุง สุขพรรณ. การศึกษาปัญหาและสภาพความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับประชากร
นอกโรงเรียน ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท. กรุงเทพฯ : ศึกษาการพิมพ์, 2525.

ประคอง กรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2525.

ประชาสงเคราะห์, กรม. "ปี 37 ฤกษ์ดี การค้าประเวณี," กรมประชาสงเคราะห์.

37(1) : บทนำ ; มกราคม-กุมภาพันธ์ 2537.

_____. "เยาวชนสตรีอีสานกับการฝักอาชิ่น," กรมประชาสงเคราะห์. 37(1) : 24-25
; มกราคม-กุมภาพันธ์ 2537.

ปรเมศวร์ สุขมาก. การรวมกลุ่มของเกษตรกร : ศึกษากรณีของเกษตรกรบ้านห้วยหินและ
บ้านหนองปร่าง ฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2529. อัดสำเนา.

เมธินี พรหมฤทธิ์. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการประสานงานของเจ้าหน้าที่สักระทรวงหลักระดับ
ปฏิบัติการ ในการจัดกรศึกษานอกระบบ เขตพื้นที่ที่ยากจน : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการ
โคราชพัฒนา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.
อัดสำเนา.

รพี สุวรรณชัย. "แรงงานสตรีประเทศไทย" สภาทั่วไป ปัญหา และข้อเสนอแนะ,"
พัฒนาบริหารศาสตร์. 4(6) : 5 ; ตุลาคม 2522.

- รัตน พุ่มไพศาล และประนอม โอทกานนท์. "สรุปรายงานผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนา
รูปแบบการจัดโครงการการศึกษาออกโรงเรียน : กรณีตัวอย่าง ตำบลคงคอม
อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท," ครุศาสตร์. 18(3-4) ; 203-204 ; มกราคม-
มิถุนายน 2533.
- วิชาการ, กรม. การพิจารณาการศึกษาวิชาชีพในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2531.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. การศึกษากับการพัฒนาชนบทไทย. กรุงเทพฯ : บริษัทอักษราณิพัฒน์
จำกัด, 2532.
- วัชร ทวีชัยมี. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2522.
- วัลยา ชูประติษฐ์. บทบาทขององค์การเอกชนสตรีในการจัดการศึกษาแก่สตรีไทยเพื่อพัฒนา
ตนเอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
อัสลำนะ.
- วัฒนา แก้วบุชา. "การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสตรีชนบทโดยการฝึกอาชีพ," การศึกษา
นอกโรงเรียน. 7(124) : 20 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม, 2528.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 5
(2525 - 2529). กรุงเทพฯ : กองพัสดุและอุปกรณ์การศึกษา กรมสามัญศึกษา,
2525.
- สภาสตรีแห่งชาติ. รายงานการวิจัยโครงการศึกษาเรื่องสตรีไทย : คำนิยมของสตรีไทยที่มี
ผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ. กรุงเทพฯ : 2523.
- สมพงษ์ พุฒิชนะ. การประเมินผลการจัดกิจกรรมกลุ่มสนใจในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2534. อัสลำนะ.

- สมนึก เจริญทอง. ความคิดเห็นของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินงาน การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.
- สุธิตา แสงสุข. บทบาทของหน่วยงานรัฐบาลในการให้การศึกษาแก่สตรีไทยเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- สุรพันธ์ ปานผา. "ทำไมต้องเป็นกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมของประชาชนและ เพื่อประชาชน," เดลินิวส์. 22 พฤศจิกายน 2536 หน้า 7.
- สุรีย์ นาคนิยม. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- ลัมณิก โทณณลิน. ทัศนคติของนายอำเภอในเขตการปกครองภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีต่อ การศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อพัฒนาชนบท. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528. อัดสำเนา.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. "ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดแรงงานของผู้ที่ต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับ มหาวิทยาลัย," แนวหน้า. 21(107): 68 - 73 ; ตุลาคม - พฤศจิกายน, 2529.
- อนงค์ พูนสุวรรณ และคนอื่น ๆ. การใช้เวลาของสตรีในครอบครัวเกษตรกรไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525. อัดสำเนา.
- อำนาจ ศีลวัตร. ความสนใจและความต้องการของประชาชนที่มีต่อการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกร และหลักสูตรระยะสั้น เพื่อใช้ในโครงการของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, 2530. อัดสำเนา.

อุ้นดา นพคุณ และคนอื่น ๆ. "สรุปรายงานผลการวิจัยเรื่อง การศึกษานันทนาการของสถาบัน
การศึกษาที่มีต่อเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน," ครูศาสตร์. 18(3-4) :
192-195 ; มกราคม-มิถุนายน 2533.

ภาคผนวก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย เพื่อความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา

1. รองศาสตราจารย์เชิยรศรี วิวิธสิริ	อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
2. อาจารย์วินัย สายหงษ์	ผู้อำนวยการพิเศษ กองพัฒนาการศึกษา
กรมการศึกษานอกโรงเรียน
3. นายมนูญ สอนเกิด	ผู้อำนวยการพิเศษด้านการพัฒนาชุมชน
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
4. ดร.วิไล ทองแผ่	ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6
กระทรวงศึกษาธิการ
5. นางจิระพันธ์ เสมาทอง	ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา
กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ทม 1007/ 3449

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 สิงหาคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อธิบดีกรมพัฒนาชุมชน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวบุรี เดชะวงศ์นันทา เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุตรดิตถ์
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลย์

ประธาน

อ.จุ่งใจ แสงพันธุ์

กรรมการ

สิ่งที่เป็นสาระขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ อ.บุญ สอนเกิด เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/ 3480

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 สิงหาคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวมยุรี เดชะวงศ์นันท์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลย์

ประธาน

อ.จุณาจ แสงพันธุ์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ อ.วินัย สายหงษ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทบ 1007/ 3444

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 สิงหาคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวมยุรี เดชะวงศ์เนื้เทา เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้ไม่มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญาโท
เรื่อง การศึกษารังการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลย์

ประธาน

อ.จุใจ แสงพันธุ์

กรรมการ

สิ่งที่นิตาครขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ศธ 0908/ 5426

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

6 ตุลาคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

อ้างถึง หนังสือมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ที่ ทม 1007/3977 ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2538
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

ตามหนังสือที่อ้างถึง บัณฑิตวิทยาลัยแจ้งว่า นางสาวมยุรี เคชะวงศันนทา นิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความประสงค์ขอความร่วมมือให้เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยนั้น

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา ได้ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ของนางสาวมยุรี เคชะวงศันนทาแล้ว
เห็นว่าเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางจิระพันธ์ เสมาทอง)

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ผ่านพัฒนาการศึกษา

โทรศัพท์ 2829357

แบบสัมภาษณ์

โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน
จังหวัดอุดรธานี

แบบสัมภาษณ์

การศึกษาโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุดรธานี

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ใช้สำหรับสัมภาษณ์เยาวชนสตรีที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ยากจน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผ่านการอบรมกิจกรรมตามโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ ในปีงบประมาณ 2537
2. จุดประสงค์ของการสัมภาษณ์เยาวชนสตรีในที่นี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูล อันเป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมตามโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของ เยาวสตรีในพื้นที่ยากจน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรธานี ซึ่งดำเนินงานโดยหน่วยงาน 5 กระทรวง
3. ส่วนประกอบของแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวรวม ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพการสมรส การประกอบอาชีพของครอบครัว รายได้ต่อปี ตลอดจนประสบการณ์ด้านการ เข้าร่วมโครงการ
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการที่เข้าร่วมในปีงบประมาณ 2537 ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านครูหรือวิทยากร ด้านหลักสูตรและเนื้อหา ด้านวิธีการฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการ ด้านช่วงเวลาในการฝึกอบรม ด้านสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม ด้านค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมฝึกอบรม ด้านการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม ด้านการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรม ซึ่งมีลักษณะข้อคำถามแบบให้เลือกตอบเพื่อหาคำความถี่ และคำร้อยละ
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ เพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีลักษณะข้อคำถามแบบให้เติมคำหรือข้อความ

เริ่มสัมภาษณ์ เวลา _____ น.

ตอนที่ 1 : แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของเยาวชนสตรีที่เข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการ
เพื่อพัฒนาอาชีพ ระหว่างเดือนตุลาคม 2536 - กันยายน 2537

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมข้อความลงในข้อที่เป็นคำตอบ

ด้านข้อมูลส่วนตัวของเยาวชนสตรี

1. อายุ

☐ 14 - 16 ปี ☐ 17 - 19 ปี

☐ 20 - 25 ปี

2. วุฒิทางการศึกษา

☐ ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 6

☐ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

☐ สูงกว่าระดับประถมศึกษาปีที่ 6

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

3. สถานภาพการสมรส

☐ โสด ☐ สมรส ☐ แยก, หย่าร้าง

4. อาชีพ

☐ รับจ้าง ☐ ค้าขาย

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

5. อาชีพของบิดา-มารดา

☐ ทำนา ☐ ค้าขาย ☐ ปลูกพืช - เลี้ยงสัตว์

☐ ทำไร่ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

6. รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อปี

☐ 5,000 - 10,000 บาท ☐ 10,001 - 15,000 บาท

☐ มากกว่า 15,000 บาท

7. เข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรมอาชีพในระหว่างเดือนตุลาคม 2536 - กันยายน 2537

จำนวน _____ ครั้ง ได้แก่

7.1 _____

7.2 _____

7.3 _____

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่
ยากจนอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

ด้านโครงการหรือกิจกรรมการฝึกอบรมเป็นการฝึกอาชีพเกี่ยวกับ _____

- คำชี้แจง
1. ทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมข้อความลงในข้อที่เป็นคำตอบ
 2. ข้อคำถามบางข้อ อาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญ
ของข้อความที่เป็นคำตอบ

ข้อที่	คำถาม
1	ด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรม 1.1 ท่านทราบวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่เข้าร่วมฝึกอบรมหรือไม่ ☐ ทราบ คือ _____ ☐ ไม่ทราบ เพราะ _____ 1.2 ท่านตัดสินใจเข้าร่วมอบรมเพราะสาเหตุใด ☐ สนใจวิชาชีพที่หน่วยงานจัดขึ้น ☐ ต้องการมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ☐ พ่อ-แม่ต้องการให้เข้าร่วม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ 1.3 กิจกรรมการฝึกอบรมมีลักษณะการจัดแบบใด ☐ ทำโดยลำพังผู้เดียว ☐ ทำกลุ่มละ 2 - 3 คน ☐ ทำเป็นกลุ่มมากกว่า 3 คน ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

ข้อที่	คำถาม
2	ด้านครูหรือวิทยากร 2.1 ครูหรือวิทยากรเป็นผู้ที่มาจาก ☐ ผู้มีความสามารถในท้องถิ่น ☐ ผู้มาจากหน่วยงานที่จัดการฝึกอบรม ☐ ผู้มีชื่อเสียงหรือชำนาญการตามสาขาอาชีพที่ให้การฝึกอบรม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ 2.2 ครูหรือวิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ในระดับใด ☐ ดี ☐ ดีมาก ☐ พอใช้ ☐ ยังไม่น่าพอใจ 2.3 ครูหรือวิทยากรที่สามารถพูดภาษาถิ่น ได้มีความสำคัญต่อการฝึกอบรมเพียงใด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย เพราะ _____ 2.4 ครูหรือวิทยากรวางตัวอย่างไรกับผู้เข้ารับการอบรม ☐ เป็นกันเองมาก ☐ เป็นกันเองน้อย ☐ ไม่เป็นกันเอง เพราะ _____

ข้อที่	คำถาม
3	ด้านหลักสูตรและเนื้อหา 3.1 ใครเป็นผู้กำหนดหลักสูตรและเนื้อหา ☐ หน่วยงานเป็นผู้กำหนดขึ้น ☐ ผู้เข้าร่วมโครงการมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา ☐ วิทยากรเป็นผู้กำหนดเนื้อหา ☐ ไม่ทราบ 3.2 เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมเป็นอย่างไร ☐ เวลา 1 - 5 วัน ☐ เวลา 6 - 25 วัน ☐ มากกว่า 25 วัน ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ 3.3 เนื้อหาความรู้ที่ให้การฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับทรัพยากรท้องถิ่นหรือไม่ ☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม เพราะ _____ 3.4 เนื้อหาความรู้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือไม่ ☐ สอดคล้อง ☐ ไม่สอดคล้อง เพราะ _____ 3.5 เนื้อหาความรู้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมหรือไม่ ☐ สอดคล้อง ☐ ไม่สอดคล้อง ☐ เพราะ _____ 3.6 เนื้อหาของหลักสูตรสามารถปฏิบัติตามได้ยากง่ายเพียงใด ☐ ง่าย ☐ ปานกลาง ☐ ยาก เพราะ _____

ข้อที่	คำถาม
4	ด้านวิธีการฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการ 4.1 การฝึกอบรมใช้วิธีการใด ☐ ใช้บรรยายและมีเอกสารประกอบการบรรยาย ☐ ใช้การสาธิตและฝึกปฏิบัติตาม ☐ ใช้การสาธิตและจัดทัศนศึกษาในสถานประกอบการ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ 4.2 วัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมจัดทำโดยวิธีใด ☐ ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ที่วิทยากรจัดทำมา ☐ ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ☐ ใช้วัสดุ-อุปกรณ์ที่ผู้เข้าร่วมอบรมจัดทำมา ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ 4.3 การจัดซื้อวัสดุ-อุปกรณ์ภายหลังการฝึกอบรมมีความยากง่ายเพียงใด ☐ ง่าย ☐ ยาก เพราะ _____ 4.4 เครื่องมือ-อุปกรณ์ในการฝึกอบรมมีสภาพอย่างไร ☐ ทันสมัยมาก ☐ เก่าและชำรุด ☐ มีทั้งเก่าและใหม่ผสมกัน ☐ สามารถใช้งานได้และมีในท้องถิ่น ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ 4.5 เครื่องมือ-อุปกรณ์จัดอย่างไรกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ☐ จัดพอดีกับผู้เข้าอบรม ☐ จัดให้มีจำนวนมากกว่าผู้เข้าอบรม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ เพราะ _____

ข้อที่	คำถาม
5	ด้านช่วงเวลาในการฝึกอบรม 5.1 เวลาที่จัดฝึกอบรมอยู่ในช่วงเวลาใด ☐ เวลา 08.00 – 12.00 น. ☐ เวลา 09.00 – 17.00 น. ☐ เวลา 17.00 – 21.00 น. ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ 5.2 วันที่จัดฝึกอบรมกำหนดช่วงเวลาใด ☐ ทุกวันหลังฤดูเก็บเกี่ยว ☐ ทุกวันก่อนฤดูเก็บเกี่ยว ☐ เฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ ☐ เฉพาะวันจันทร์-วันศุกร์ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ 5.3 จากการที่ท่านได้มีส่วนร่วมในการฝึกอบรมท่านสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตั้งแต่ต้นจนจบหรือไม่ ☐ ได้ ☐ ไม่ได้ เพราะ _____
6	ด้านสถานที่ที่ใช้ในการจัดการฝึกอบรม 6.1 สถานที่ที่ใช้ในการจัดฝึกอบรมเป็นที่ได้ ☐ บ้านของกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน ☐ ศูนย์พัฒนาตำบล ☐ ศาลาวัด ☐ ศาลากลางจังหวัด ☐ หอประชุมโรงเรียน ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ เพราะ _____

ข้อที่	คำถาม
	6.2 การเดินทางระหว่างที่พักกับสถานที่จัดโครงการอำนวยความสะดวกอย่างไร ☐ สะดวกมีรถรับ-ส่ง ☐ สะดวกเพราะอยู่ใกล้บ้าน ☐ ไม่สะดวกเพราะ (โปรดระบุ) _____ 6.3 แสงสว่างในสถานที่ฝึกอบรมเพียงพอหรือไม่ ☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ เพราะ _____
7	ด้านค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมฝึกอบรม 7.1 ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมมาจากแหล่งใด ☐ ผู้เข้ารับการอบรมเสียค่าใช้จ่ายบางส่วนเป็นค่าวัสดุฝึก ☐ หน่วยงานรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ☐ ใช้กองทุนหมุนเวียนของกลุ่ม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ 7.2 การบริการที่ได้รับจากหน่วยงานระหว่างการประชุมฝึกอบรมมีอะไรบ้าง ☐ ค่าอาหาร ☐ ค่าเบี้ยเลี้ยง ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ ☐ ไม่ได้รับ เพราะ _____

ข้อที่	คำถาม
	7.3 เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรม ท่านได้รับวัสดุสำเร็จรูปคืนโดยวิธีการอย่างไร ☐ เสียค่าใช้จ่ายบางส่วน ☐ เสียค่าใช้จ่ายทั้งหมด ☐ ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ☐ ไม่ได้รับคืน เพราะ _____
8	ด้านการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม 8.1 ท่านทราบข่าวการฝึกอบรมจากแหล่งใด ☐ จากหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน ☐ หน่วยงานมาชี้แจงและชักชวนให้เข้าร่วม ☐ กำนัน-ผู้ใหญ่บ้านจัดประชุมชี้แจงให้เข้าร่วม ☐ การจัดนิทรรศการ และฉายภาพยนตร์ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ 8.2 การประสานงานของหน่วยงานหลังการกระจายข่าวทำอย่างไร ☐ ประสานงานในวันเริ่มการฝึกอบรม ☐ ประสานงานกับผู้เข้าอบรมก่อนดำเนินการ ☐ ประสานงานกับประธานกลุ่มก่อนดำเนินการ ☐ ประสานงานกับกำนัน/ผู้ใหญ่บ้านก่อนดำเนินการ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

ชื่อ	คำถาม
	8.3 ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อการเตรียมตัวเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม ☐ ควรเตรียมเพราะหน่วยงานแจ้งล่วงหน้าแล้ว ☐ ไม่ต้องเตรียมเพราะไม่แน่ใจว่าจะเข้าอบรม ☐ ไม่ต้องเตรียมเพราะไม่อยู่ประจำในพื้นที่ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____
9	ด้านการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง 9.1 การมาตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่ทำอย่างไร ☐ นาน ๆ มาครั้ง ☐ มาสม่ำเสมอ ☐ เพราะ _____ 9.2 การตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่มาช่วงใด ☐ มาร่วมพิธีวันเปิดโครงการฝึกอบรม ☐ มาระหว่างดำเนินการฝึกอบรมเป็นครั้งคราว ☐ มาร่วมวันสุดท้ายของการฝึกอบรม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ 9.3 วิธีการตรวจเยี่ยมทำอย่างไร ☐ พบผู้เข้ารับการฝึกอบรม ☐ ถามผู้เกี่ยวข้อง ☐ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรายงานกิจกรรม ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ) _____

ข้อที่	คำถาม
	9.4 วิธีการตรวจงานของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมอย่างไร ☐ ส่งเอกสารมาติดตามผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม ☐ ส่งตัวแทนหน่วยงานมาติดตามผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม ☐ ส่งตัวแทนมาติดตามวิทยากร ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ) _____ 9.5 การตรวจงานหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมตามโครงการอย่างไร ☐ มีเจ้าหน้าที่คอยติดตามให้คำแนะนำสม่ำเสมอ ☐ มีเจ้าหน้าที่คอยติดตามตลาดจำหน่ายผลผลิตให้ ☐ มีเจ้าหน้าที่คอยติดตามควบคุมการผลิตให้มีคุณภาพอยู่เสมอ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____
10	ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรม 10.1 ท่านได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการเข้าร่วมฝึกอบรม ☐ เพิ่มพูนความรู้และทักษะอาชีพของตน ☐ ช่วยให้มียารายได้เสริมแก่ครอบครัว ☐ ช่วยให้มองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ ☐ อนุรักษ์อุตสาหกรรมในครอบครัว ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ 10.2 ภายหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้วความรู้ที่ได้รับมีส่วนในการพัฒนาตัวท่านมากน้อยเพียงใด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย เพราะ _____

ข้อที่	คำถาม
	10.3 ผลของการฝึกอบรมทำให้ท่านได้รับความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นเพียงใด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย เพราะ _____ 10.4 ภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้วมีส่วนช่วยให้เยาวชนสตรีมีอาชีพอยู่ในท้องถิ่นหรือไม่ ☐ มี ☐ ไม่มี เพราะ _____ 10.5 การรวมตัวของกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมภายหลังจากเสร็จสิ้นโครงการเป็นอย่างไร ☐ มีการรวมกลุ่มกันแต่อาจไม่จัดตั้งเป็นการถาวร ☐ มีการจัดตั้งกลุ่มอย่างถาวร และมีคณะกรรมการประจำ ☐ ไม่มีการรวมกลุ่มกัน เพราะ (โปรดระบุ) _____ 10.6 โครงการหรือกิจกรรมการฝึกอบรมใดบ้างที่เป็นประโยชน์ต่อตัวท่านมากที่สุด (โปรดระบุเรียงลำดับความสำคัญ) (1) _____ (2) _____ (3) _____

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของ
เยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ระหว่างเดือนตุลาคม 2536
ถึงเดือนกันยายน 2537

3.1 ด้านวิชาการและเนื้อหาการฝึกอบรม _____

3.2 ด้านระยะเวลา สถานที่และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม

3.3 ด้านการประชาสัมพันธ์ และการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการ
ดำเนินงานฝึกอบรม

3.4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ารับการฝึกอบรม

(1) _____

(2) _____

(3) _____

3.5 ด้านอื่น ๆ _____

สัมภาษณ์เสร็จเวลา น.

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้สัมภาษณ์

ที่ ทม 1007/ 4311

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ กันยายน 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน นายอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวมยุรี เดชะวงค์นันทา เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษารองการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุตรดิตถ์
ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลย์

ประธาน

อ.จุ่งใจ แสงพันธุ์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอสัมภาษณ์เกี่ยวกับการฝึกอาชีพของเยาวชนสตรี อายุ 14 - 25 ปี
ในระหว่างเดือนกันยายน - ตุลาคม 2538 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดาทให้แก่ นิสิตผู้นี้ด้วย

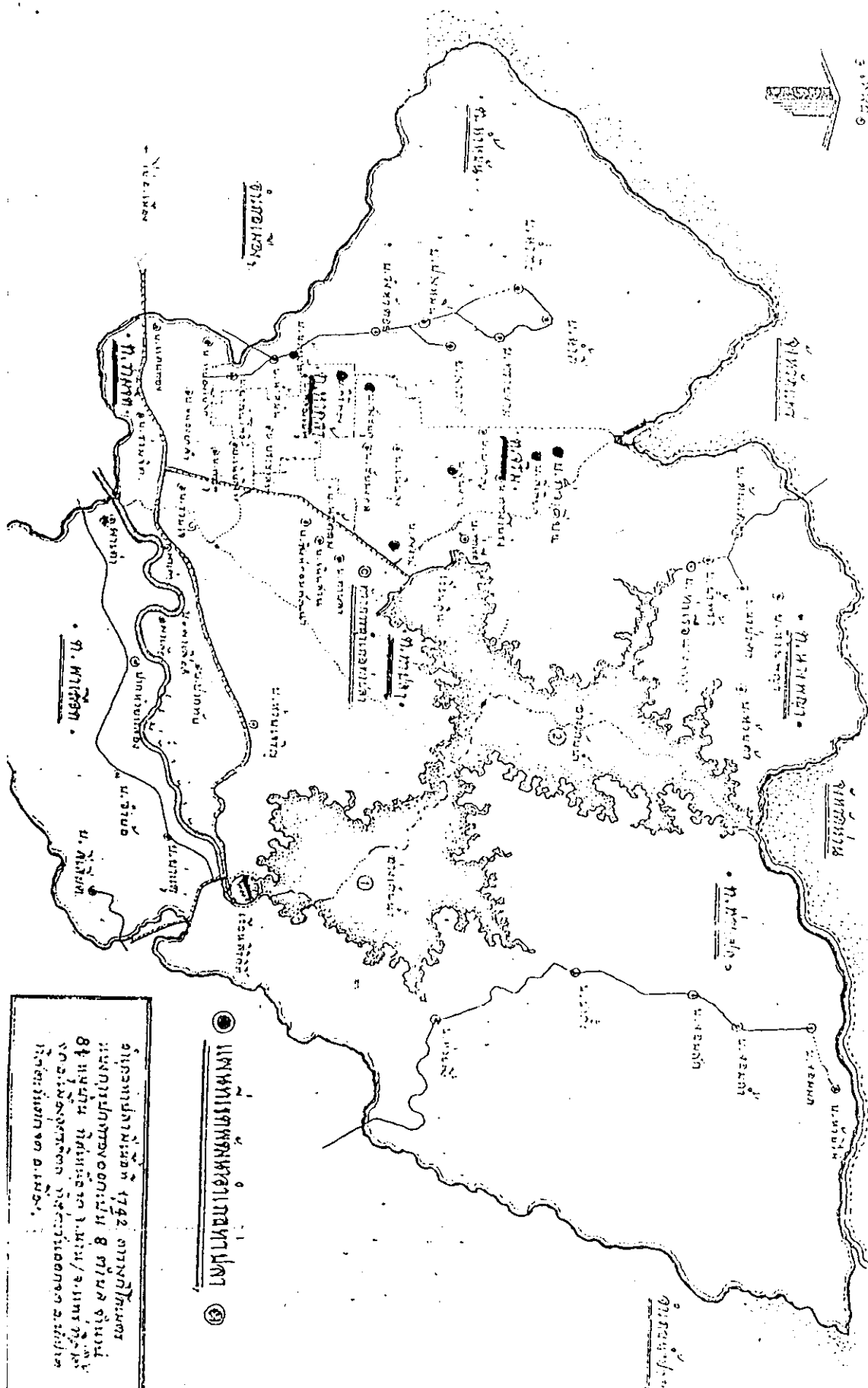
ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริฎา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

อำเภอท่าปลา เดิมประชาชนตั้งบ้านเรือนติดอยู่กับลำน้ำน่าน
ต่อมาทางราชการได้ดำเนินการก่อสร้างเขื่อนสิริกิติ์ ทำให้พื้นที่อาศัย และที่ดินทำกิน
ถูกน้ำท่วม นิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน จึงได้อนุญาตราษฎรมาอยู่ในพื้นที่จัดสรรให้แบ่งเป็นฝั่ง

อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์
เดิมเรียกว่า อำเภอทับป่
สัญลักษณ์ของอำเภอ คือ ปลาช่อน

เส้นทางคมนาคม ซึ่งเป็นถนนสายหลักของราษฎรอำเภอท่าปลา
ใช้สัญจรไป-มา ระหว่างตำบล - หมู่บ้าน

สภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นภูเขา และที่สูง พื้นดินมีความสมบูรณ์ต่ำ (ดินลูกรัง)
มีการตัดไม้ทำลายป่ากระจายอยู่ทั่วไปจึงทำให้มีเขตป่าสงวน (ต้นสัก)
ตามเขตพื้นที่ของแต่ละตำบล

พาหนะที่สำคัญสำหรับชาวอำเภอท่าปลา คือ
มอเตอร์ไซด์ และรถสองแถว (ประจำทาง) ซึ่งใช้เป็นพาหนะสัญจรไปมา
ระหว่างหมู่บ้าน - ในอำเภอ นอกจากนี้ยังใช้เป็นพาหนะในการขน - ถ้าย
ผลิตผลทางการเกษตรด้วย

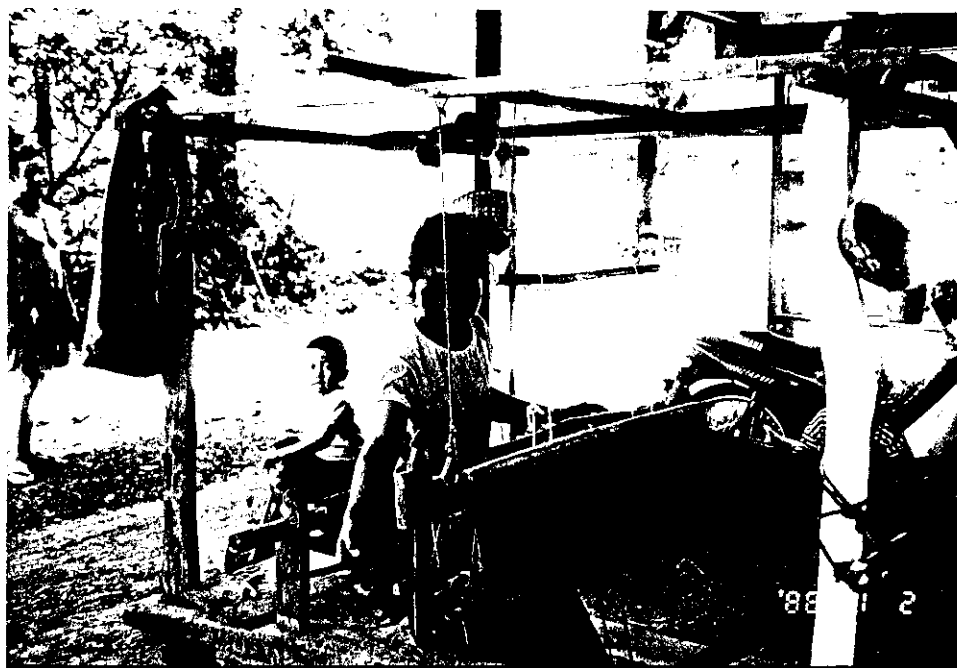
หอกระจายข่าวของหมู่บ้าน

นับเป็นสื่อที่มีความสำคัญของหน่วยงานในท้องถิ่นกับราษฎรที่จะรับทราบข่าวสาร
จากทางราชการหรือการรวมสมาชิกเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งจะตั้งไว้ประจำที่บ้าน
ของกำนัน - ผู้ใหญ่บ้าน

อาชีพหลักของราษฎร อำเภอท่าปลา ประการหนึ่งก็คือ
การทำไร่ข้าวโพด - ถั่วเขียว - ถั่วเหลือง
นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงผึ้งในบางหมู่บ้าน

การทอผ้า

จัดเป็นอาชีพเสริมรายได้อย่างหนึ่งของครอบครัว

นอกเหนือจากการทอไว้ใช้ในบ้าน เช่น การทอผ้าชิ้น ผ้าขาวม้า
ผ้าสำหรับเย็บที่นอน เป็นต้น

การทำกล้วยฉาบอบเนย

อาชีพเสริมรายได้อีกทางหนึ่ง โดยอาศัยทรัพยากรท้องถิ่น

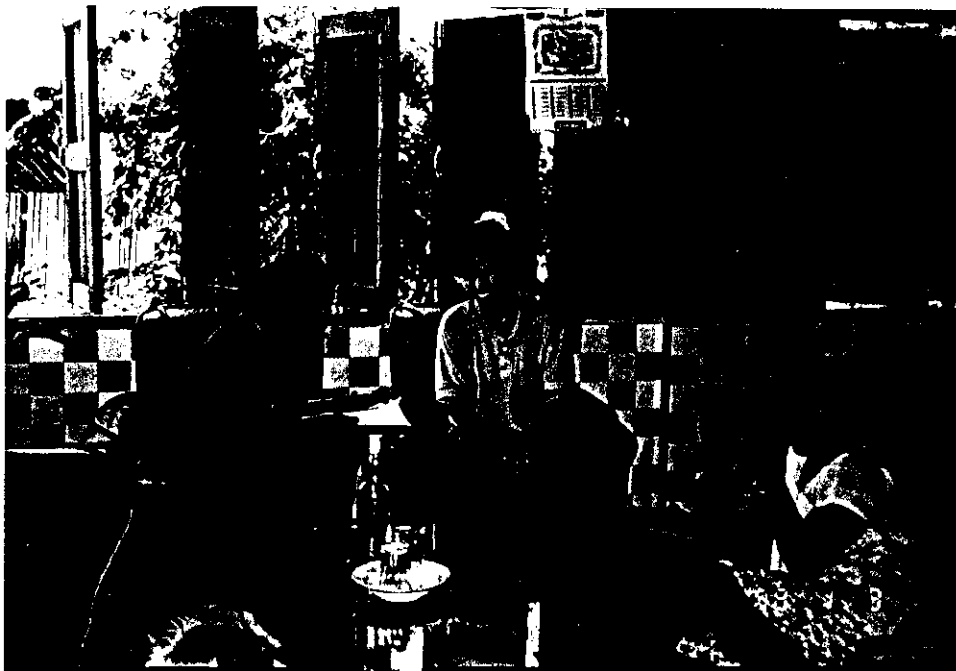
"กล้วยน้ำว้า" ซึ่งมีการปลูกอย่างมากมาย กระจายอยู่ทั่วไปในอำเภอท่าปลา
ซึ่งสามารถนำไปขายยังจังหวัดใกล้เคียง ในราคาหวีละ 2 บาท

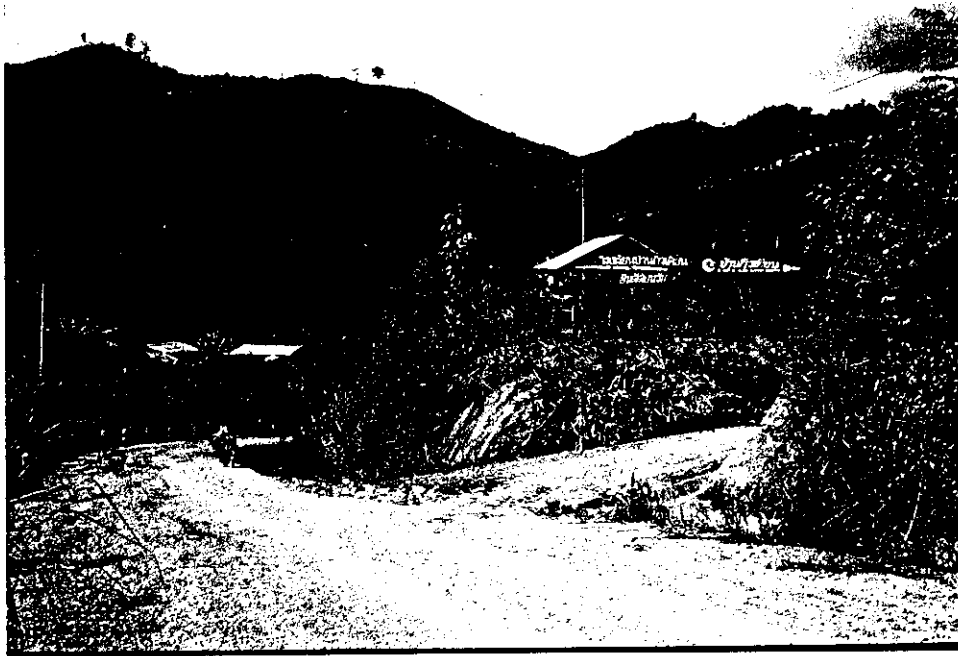
นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาดุตรดิตถ์ (ผู้ช่วยการสัมภาษณ์)
ขณะสัมภาษณ์เยาวชนสตรีกลุ่มตัวอย่างที่บ้านผู้ใหญ่บ้าน

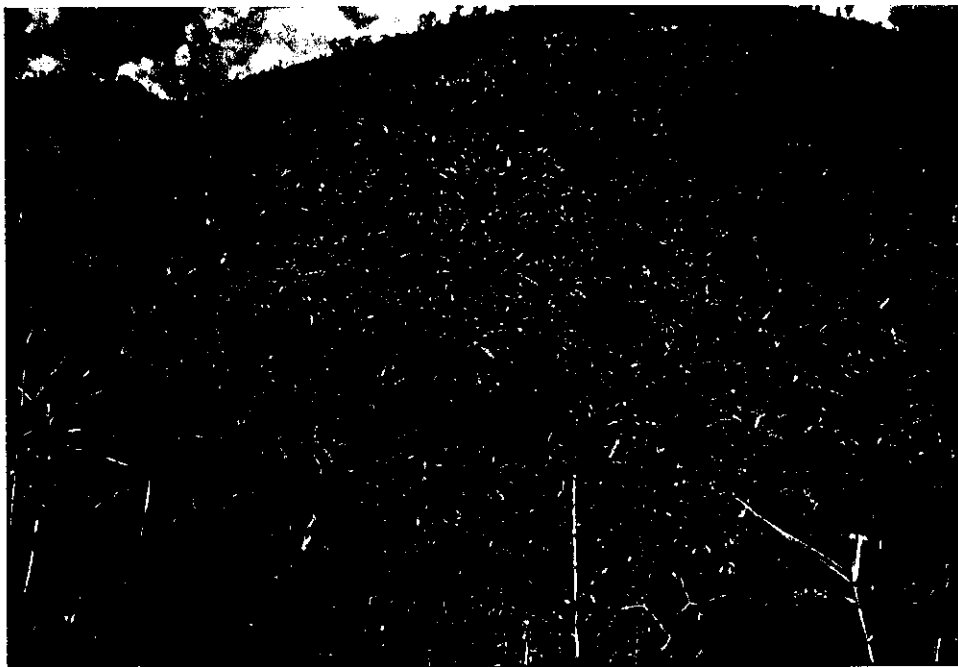
การสัมภาษณ์เยาวชนสตรี ที่บ้านพัก

การใช้ภาษาถิ่น ทำให้เกิดความเป็นกันเองระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์
และผู้สัมภาษณ์ อีกทั้งยังเป็นการลดความตึงเครียดของเยาวชนสตรีด้วย

การทำกล้วยตาก

เป็นอาชีพเสริมรายได้ของครอบครัวบ้านแก้วเจียง ตำบลจวม
ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดแพร่
มีพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้ากระจายอยู่ตามหมู่บ้านกว่า 700 ไร่

การทำล้วยตากโดยพลังงานแสงอาทิตย์

ใช้สถานที่หอประชุมโรงเรียนเป็นที่ดำเนินการ โดยมีราษฎร
ในหมู่บ้าน และนักเรียนในโรงเรียนร่วมลงทุน นอกจากนี้ยังได้รับ
การสนับสนุนเครื่องตาก-อบ (แกส) จากการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (เขื่อนสิริกิติ์)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวมยุรี เดชะวงศ์นันทา
 เกิดวันที่ 20 ธันวาคม 2499
 สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 38/47 หมู่บ้านเมืองแก้ว กม.7 บางนา-ตราด อำเภอบางพลี
 จังหวัดสมุทรปราการ 10540

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 6

สถานที่ทำงานปัจจุบัน วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์
 53000

ประวัติการศึกษา พ.ศ.2517 มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนพระโขนง จังหวัด
 กรุงเทพมหานคร
 พ.ศ.2521 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จากวิทยาลัย
 เทคนิคกรุงเทพฯ (ทุ่งมหาเมฆ) จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 พ.ศ.2523 ศพกรรมศาสตร์บัณฑิต (ศศ.บ.) จากวิทยาลัยเทคโนโลยี
 และอาชีวศึกษา (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล) จังหวัด
 กรุงเทพมหานคร
 พ.ศ.2530 ประกาศนียบัตรผู้ช่วยเทคนิคการผลิต
 (เสื้อผ้า - เครื่องแต่งกาย) จากสถาบันเทคนิคไฮเอ็นส์ไต้หวัน
 ประเทศเยอรมนี
 พ.ศ.2538 กศ.ม. (วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่) จากมหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จังหวัดกรุงเทพมหานคร

การศึกษาโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน

จังหวัดอุดรธานี

บทคัดย่อ

ของ

มยุรี เดชะวงศ์นันทา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

มกราคม 2539

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจน จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ วิเคราะห์เอกสารโครงการซึ่งแยกวิเคราะห์เป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักการและเหตุผล ด้านวัตถุประสงค์ ด้านวิธิดำเนินการ ด้านงบประมาณ และด้านผลของการดำเนินงาน และวิเคราะห์ความคิดเห็นของเยาวชนสตรีเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพของเยาวชนสตรีในพื้นที่ยากจนใน 10 ด้านคือ ด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านครูหรือวิทยากร ด้านหลักสูตรและเนื้อหา ด้านวิธีการฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการ ด้านช่วงเวลาในการฝึกอบรม ด้านสถานที่ที่ใช้ในการจัดการฝึกอบรม ด้านค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมฝึกอบรม ด้านการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม ด้านการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเยาวชนสตรีที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ยากจน อำเภอท่าปลา จำนวน 92 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า เยาวสตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุระหว่าง 20 - 25 ปี จบการศึกษาสูงสุดระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และสมรสแล้ว ประกอบอาชีพทำนา - ทำไร่ มีรายได้เฉลี่ยต่อปีประมาณ 5,000 - 10,000 บาท เคยเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมเฉลี่ย 1 ครั้งต่อปี และเคยเข้าร่วมกิจกรรมการตัดเย็บเสื้อผ้า

เมื่อวิเคราะห์เอกสารโครงการจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

1. ด้านหลักการและเหตุผล ทั้ง 7 โครงการ ระบุว่าเป็นการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การให้บริการด้านความรู้และทักษะอาชีพ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น
2. ด้านวัตถุประสงค์ ทั้ง 7 โครงการ ระบุว่าทำเพื่อสนองนโยบายของหน่วยงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และเพื่อเป็นอาชีพเสริมรายได้และการมีงานทำ
3. ด้านวิธิดำเนินการ ทั้ง 7 โครงการ ระบุว่าดำเนินการโดยการประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่น วิทยากรและกลุ่มเป้าหมาย โดยจัดการฝึกอบรมในสถานที่ที่มีเครื่องมือ - อุปกรณ์

นั้น ๆ หรือมีผู้สนับสนุน ให้ความรู้ด้านทฤษฎี - วิธีการ พร้อมทั้งกำหนดให้มีการติดตามดูแล ประเมินผล สรุปรายงาน

4. ด้านงบประมาณ ทั้ง 7 โครงการ ระบุว่าใช้งบประมาณของหน่วยงานที่ได้รับ การจัดสรร รองลงมาคือ หน่วยงานให้การสนับสนุนอุปกรณ์ - เครื่องมือ

5. ด้านผลของการดำเนินงาน ทั้ง 7 โครงการ ระบุว่าสอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การฝึกฝนขบวนการคิดเพื่อแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน ประชาชน มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้

วิเคราะห์ความคิดเห็นของเยาวชนสตรีเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ ทั้ง 10 ด้าน ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. ด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการฝึกอบรม พบว่า เยาวสตรีส่วนใหญ่ทราบ วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพราะมีหน่วยงานมาแจ้งล่วงหน้า

2. ด้านครูหรือวิทยากร พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มาจากหน่วยงานที่จัดการฝึกอบรม ซึ่งสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดีมาก อีกทั้งยังสามารถใช้ภาษาท้องถิ่นได้ดีจึงทำให้เกิดความเป็น กันเองระหว่างผู้เข้าอบรมได้เป็นอย่างดี

3. ด้านหลักสูตรและเนื้อหา พบว่า ส่วนใหญ่หน่วยงานเป็นผู้กำหนดหลักสูตรและ เนื้อหาให้สอดคล้องกับทรัพยากรและความต้องการของท้องถิ่น

4. ด้านวิธีการฝึกอบรมตามกิจกรรมโครงการ พบว่า ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสาธิต - ฝึกปฏิบัติตามโดยใช้วัสดุ - อุปกรณ์ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งสามารถจัดหาได้ง่าย

5. ด้านช่วงเวลาในการฝึกอบรม พบว่า ส่วนใหญ่ใช้ช่วงเวลาคือ เวลา 09.00 - 17.00 น. ทุกวันหลังฤดูเก็บเกี่ยว

6. ด้านสถานที่ที่ใช้ในการจัดการฝึกอบรม พบว่า ส่วนใหญ่ทำการฝึกอบรมที่ หอประชุมโรงเรียน และศูนย์พัฒนาตำบล

7. ด้านค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมฝึกอบรม พบว่า ส่วนใหญ่หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายทั้งหมด

8. ด้านการประชาสัมพันธ์การฝึกอบรม พบว่า ส่วนใหญ่กำหนด - ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้จัดประชุมชี้แจง แล้วมีการประสานงานก่อนดำเนินการ เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

9. ด้านการตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง พบว่า ส่วนใหญ่มีเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องนาน ๆ มาครั้ง คือมาระหว่างดำเนินการฝึกอบรมเป็นครั้งคราวโดยการพบผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมโดยตรง

10. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรม พบว่า ส่วนใหญ่ทำให้ครอบครัวมีรายได้เสริมและช่วยให้เยาวชนสตรีได้พัฒนาความรู้ใหม่ ๆ มากขึ้น นอกจากนี้เยาวชนสตรียังให้ความเห็นว่ากิจกรรมที่เป็นประโยชน์มากที่สุดคือ งานศิลปประดิษฐ์ ตัดเย็บเสื้อผ้า - เครื่องใช้ และการจักสาน

A STUDY OF THE PROJECTS FOR CAREER DEVELOPMENT OF YOUNG WOMEN
IN PROVERTY STRICKEN AREAS IN UTTARADIT

AN ABSTRACT

BY

MAYUREE DECHAVONGNANTA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University
January 1996

The purposes of this study were to study the projects for career development of young women in poverty stricken areas in Uttaradit, classified in 2 types : (1) Projects document analysis on 5 areas with regard to principles and results, objectives, working process, budget and performance of activities and (2) an analysis of the opinions of the young women concerning the projects for career development of young women in poverty stricken areas with regard to 10 areas as activity result, teacher or instructor, curriculum and content, training process, period of time, place, expense, public relation, inspector and benefit. The Samples consisted of 92 young women, who lived in poverty stricken areas Am-pur Tha-pla, recruited through purposive random sampling. The statistics utilized were mean and percentage.

The finding revealed that the majority of young women were 14 - 25 years of age, Primary education level and married. Mostly are farmers and earned from 5,000 - 10,000 Baht per year on the average. Attending 1 project in a year and also attended in dress - making activity.

Having been made a Project document analysis classified to each part, it was revealed that :-

1. Principles and Reason : All of the 7 Projects depended on National Social - Economic Development Plans, Serving the knowledge and skill in working, and Participation of local people.

2. Objectives : All of the 7 Projects served 5 items :-
Purpose of the agencies. Increase knowledge, skill and experience.
Using knowledge at work. Participation in local development, and Having a supported job including to increase their incomes.

3. Working process : All of the 7 Projects were operated by cooperation with the government agency, instructors and the target groups. The activities took places where tools and teaching instrument were available or with some supports, in terms of theory and method by follow up and summary.

4. Budget : All of the 7 Projects was spend by their government agencies, and supported the teaching instrument and tools.

5. Processing result ; All of the 7 Projects harmonized with the National Social - Economic Development Plans, the practice of the thinking process, developing people's potential, and using knowlege at work.

Having made opinions analysis of the young women concerning the projects for career development in 10 areas, the results were as follows :-

1. Activity objectives , it was indicated that the majority of the young women were aware of the project objectives, in advance.

2. Teachers or Instructors, it was indicated that most of them came from their government agency in which they were good in transferring knowlege and they could get along with the young women.

3. Curriculums and contents, it was indicated that most of them depended on the government agencied and harmonized with the resources and needs in the areas.

4. Training Process, it was indicated that most of them trained by practice and demonstration, the materials and instruments could be found easily in the area.

5. Period of Time, it was indicated that most of them were inconvenienced during 9.00 am - 17.00 pm. for every day after harvesting seasons.

6. Places, it was indicated that the convenient places were the Schoolhall and Developing Center in tam - bon.

7. Budget, it was indicated that the cost of the training should be paid by the government agencies.

8. Public relation, it was indicated that most of them had been advised by the village headmen before the project began.

9. Inspectors of Coordinators, it was indicated that most of them came to visit the trainees durings the process.

10. The benefit, it was indicated that the training were increased their incomes, improved their new knowlege. The Bam - Boo and dress - making were at most benefit.